

пб₄ 72

ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ
UNIV. BIBLIOTEKA
Др. Бр. 14365

ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΕΘΝΩΝ

Καὶ

ΒΡΑΓΜΑΝΩΝ.

PALLADIUS

De Gentibus *INDIÆ*

ET

BRAGMANIBUS.

S. AMBROSIVS

De Moribus BRACHMANORUM

ANONYMVS

De BRAGMANIBUS.

Quorum Priorem & Postremum nunc primum in lucem protulit

Ex Bibliotheca Regia

EDOARDVS BISSÆVS Eques Auratus,

& titulo CLARENCII Rex Armorum.

LONDINI,

Excudebat T. Roycroft, Regiæ Majestatis in Linguis Orientalibus
Typographus. Anno Domini MDC LXVIII.

Honoratissimo Illustrissimoque D.D.

EDOARDO HIDE

EQUITI AURATO,

CLARENDONIÆ Comiti, CORNBURIE
Vicecomiti, Baroni HINDONIÆ, Summo
ANGLIÆ, necnon Almæ Oxoniensis
Academiæ Cancellario, Sacræ Majestati
Regiæ a Secretioribus Consiliis.

I pares essent Dignitate hi Ser-
mones (Illustrissime Domine)
Philosophiæ, & Philosophis, de
quibus pertractant, eos Tuis
oculis haud prorsus indignos au-
derem affirmare. Nam ut antiquissimi, sic Philo-

DEDICATIO.

sophorum omnium optimi erant BRACHMANES. Lucianus, qui non cuiquam Philosophorum parcat, illos vocat *ῥητοὶ καὶ φιλοσοφῶντες*, nec alios præter id hominum genus Philosophis annumerare dignatur. Tanti facis quicquid nomen meretur Eruditionis, cuius Tu (Eruditorum omnium Amor & Delitiæ) principem locum tenes, ut Literatos omnes, qui sunt in aliquo pretio, Amore digneris & Patrocinio. Tuo Nomini hæc nuncupanda vel ideo duxi, ut quod à se non habent, per Te habere inciperent, & ex Tua Dignitate mutuarentur quod ab Editoris merito haudquaquam nancisci potuerunt. Multa enim (inquit Ille) idcirco pretiosa sunt, quia Templis sunt dicata. Hoc jam quali quali fundus Officio, de Familiis Nobilitatis Anglicanæ, tanto magis memorandæ, quo diutius Decessorum Tabulis neglectæ, aliquid dicere serio accingor. Nam licet numero Imaginum, claritate Prosapiæ, & antiquitate Stemmatum (inter quæ Tuum merito numerandum) exteris Nationibus non cedimus, attamen

DEDICATIO.

men aut minimum, aut nihil hisce de rebus compertum habent quicumque sub alio cælo quam nostro vivunt. Cæterum, si quid opera nostra desudaverit in eorum gratiam, id totum Tibi acceptum referre par est. Profiteor enim ingenue, me, nisi ut Tuæ inservirem Familiæ, quæ me quasi mancipio & nexu, Tuis ingentibus Beneficiis, devinctum tenet, nunquam fuisse ut huic Operi vacarem. Namque Tui Favores, quibus jure glorior, tot & tanti fuerunt, ut tantum superent omnem grati animi significationem, quantum excedunt merita mea. Tuæ Benignitati debentur, nullo nostro merito provocatæ, quæ cum insita & ingenita naturæ Tuæ alienari non possit, Favoris & Præsidii in perpetuum sum securus.

Illustrissimæ Amplitudini Tuæ

Devotissimus

EDOARDUS BISSÆUS

CLARENCEUX.

DE
Brachmanibus, sive Gymnosophistis,
Testimonia VETERUM.

STRABO lib. 15.

ΛΑΗΝ ἣ διαίρεσιν ποιῆται [Μεγαθέ-
νης] πρὸ τῶν φιλοσόφων, δύο γένη φάσκων,
ὧν ἓν μὲν Βραχμᾶνας καλεῖ, ἓν δὲ
Γερμᾶνας. Τὸς δὲ μὲν οὐκ Βραχμᾶ-
νας ὀνομαζομένους, μᾶλλον γὰρ καὶ ὁμολο-
γεῖν ἐν τοῖς δόγμασιν ἤδη δ' ὁμοῦ καὶ
κυομήτους ἔχαιν ὀπιμελητάς λογίζας ἄν-
δρας· ἔς περσόντας λόγον μὲν ἐπάδειν δοκεῖν καὶ τιμὴν μητέρα καὶ
τὸν κύομνον εἰς ὀυτεκνίαν· τὸ δ' ἀληθές, ὡφρογνῆρας τινὰς πρὸ-
αγνέστας καὶ ὑποθήκας διδόντας· τὰς ἣ ἡδιστα ἀκροωμένους μᾶλλον
ὀυτεκνῆρας ἢ νομίζοντας. Μετὰ ἣ τιμὴν γένεσιν ἄλλας καὶ ἄλλας
b αἰδέ-

Ἀλλὰ δέχεται τὸν Ἰππόμελειαν, αἰ τῆς μείζοντος ἡλικίας χαλεπότητων
τυγχάνουσι διδασκάλων. Διατίθειν ὅσον φιλοσόφους ἐν ἄλλοις
πρὸς τῆς πόλεως ὑπὸ πειθαρχίᾳ Συμμέτρῳ λιτῶς ζῶντας ἐνσι-
βάσι καὶ οὐδενὶ ἀπεχομένων ἐμψύχων καὶ ἀφροδισίων, ἀκροωμένων
λόγων ἀσπαύων, μετὰ δίδοντας καὶ τοῖς ἐθέλουσιν. τὸν δ' ἀκροώμε-
νον ἔτε λαλήσας θέμις, ἔτε χρέμψας, ἀλλ' ἔδὲ πύσας, ἢ ἐκ-
βάλλουσι τῆς συνουσίας τὸν ἡμέραν ἐκείνῃ ὡς ἀκολασάνοντα.
Ἐπὶ δ' ἐπὶ καὶ τριάκοντα ἔτος ζήσαντα ἀναχωρεῖν εἰς τὸν ἑαυτοῦ
κλῆσιν ἔκαστον, καὶ ζῆν ἀδελφῶς καὶ ἀναιμῶς μάλλον, Συνδιδασκα-
λοῦν καὶ χρυσοφοροῦν μετρίως ἐν ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ὡσὶ,
πρὸς φερόμενον σάκεας, μηκέτι τῶν πρὸς τὸν χρεῖαν συνεργῶν
ζῶν δεινῶν καὶ δευτέρῳ ἀπεχόμενον. Γαμῖν δ' ὅτι πλείους
εἰς πολυτεκνίαν· ἐκ πολλῶν γὰρ καὶ τὰ ἀσπαύα παλαιοὶ γίνεσθαι
ἀναδεδασί τε τὸν ἐκ τέκνων ἢ μὴ ἔχουσι δόλως ὑπερησίου, ἐγὼ
ἴστω ὅσον πλείω δὲν πρὸς ἀσπαύαζας. Ταῖς ὅ γυναιξὶ ταῖς γα-
μεταῖς μὴ συμφιλοσοφεῖν ὅσον Βραχμῶνας· εἰ μὲν μοχθηροὶ γί-
νοιντο, ἵνα μή τι δευτέρῳ ἐκφέρουσι εἰς ὅσον βεβήλεις· εἰ ὅσον
δασαί, μὴ κατὰλείποιν αὐτοὺς. Οὐδένα γὰρ ἡδονῆς καὶ πόνου κα-
ταφρονουῦν, ὡς δ' αὐτῶς ζωῆς καὶ θανάτου, ἐθέλειν ὑφ' ἑτέρῳ εἶναι.
ποιοῦτον δ' εἶναι τὸν ἀσπαύον καὶ τὸν ἀσπαύαν. Πλείους δ' αὐ-
τοῖς εἶναι λόγους πρὸς θάνατον· νομίζουσιν μὲν γὰρ δὴ τὸν μὲν ἐνθάδε
βίον ὡς ἂν ἀκμὴν κυομένων εἶναι· τὸν ὅσον θάνατον γένεσιν εἰς τὸν
ὄντως βίον, καὶ τὸν ὁυδαίμονα τοῖς φιλοσοφήσασιν· διὸ τῇ ἀσκήσει
πλείους καὶ πρὸς τὸ ἐτοιμοθάνατον· ἀγαθὸν ὅσον κακὸν μηδὲν
εἶναι τῶν Συμβασιόνων ἀνθρώπων· ὅσον γὰρ ἂν τοῖς αὐτοῖς ὅσον μὲν
ἀχθεσθαι, ὅσον ὅσον χαίρειν, ἐνυπνώδεις ὑπολήψεις ἔχοντας· καὶ ὅσον
αὐτοῖς τοῖς αὐτοῖς τότε μὲν ἀχθεσθαι, τότε δ' αὖ χαίρειν μετὰ βαλ-
λομένων. τὰ ὅσον φύσιν, τὰ μὲν ὁυδῆσαν ἐμφανίζειν φησὶν· ἐν

ἐξοίς

ἐξοίς γὰρ αὐτοῦ κρείττερος ἢ λόγοις εἶναι, Ἀλλὰ μύθων τὰ πολλὰ πισ-
μύθους. Περὶ πολλῶν ὅσον τοῖς Ἑλλήσιν ὁμοδοξεῖν· ὅτι γὰρ γνηστὸς
ὁ κόσμος καὶ φθαρτὸς λέγειν καὶ κείνους, καὶ ὅτι σφαμεθδής· ὅτε
δοικῶν αὐτὸν καὶ ποιῶν θεὸς δι' ὅσον ἀπεφοίτηκεν αὐτῶς. Δεχά
ὅσον τῶν μὲν συμπάντων ἑτέρῳ, τῆς ὅσον χρυσοποιίας τὸ ὕδωρ· πρὸς
ὅσον τοῖς τέλει σφαιροῖς πέμπτῃ τίς ὅσον φύσις εἶναι ὅσον καὶ
τὰ ἄλλα· γὰρ δ' ἐν μέσῳ ἰδρυία εἶναι παντός· καὶ πρὸς ἀσπαύα
ὅσον καὶ ψυχῆς ὁμοῖα λέγειν, καὶ ἄλλα πλείω. πρὸς ἀσπαύα
μύθους, ὡς καὶ Πλάτων, πρὸς τε ἀφθαρσίας ψυχῆς καὶ τῶν κατ'
ἄδὲ κρείττων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Περὶ μὲν τῶν Βραχμῶνων
ταῦτα λέγει. Τὸς ὅσον Γερμανίας, ὅσον μὲν ἐν πρῶτῳ Ἰλλοβίς
φησὶν ὀνομάζεσθαι, ζῶντας ἐν ταῖς ὕλας ὑπὸ φύλλων καὶ καρπῶν
ἀγρίων, ἐσθῆτες ὅσον φλοίων δένδρων, ἀφροδισίων χοίς καὶ οἴνῳ.
τοῖς ὅσον βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγρίων πυρρῶν μύθους πρὸς τὸ αἰ-
πίων, καὶ δι' ἐκείνων δευτέρῳ καὶ λιγνύουσιν τὸ θεῖον
Ἀριστότελῳ ὅσον τὸ ἐν Ταξίλοις ὅσον ἰδεῖν δύο φησὶ, Βραχμῶ-
νας ἀμφοτέρους, τὸν μὲν πρῶτον πρῶτον εἰρημῶν, τὸν ὅσον νεώτερον
κομήτην, ἀμφοτέροις δ' ἀνελθεῖν μαθητῶν· τὸν μὲν οὐκ ἄλλον
χρόνον καὶ ἀγρίων ἀπείθειν πρῶτον ἀντὶ Συμβάτων εἶναι
ἔχοντας ὅσον βόλον τὸν ὀνίων φέρεσθαι δωρεάν· ὅτε δ' ἂν πρὸς ὀνίωσι,
κατὰ χεῖν αὐτῶν εἶναι σισαμίνθας λίπας ὡς καὶ τῶν ὁμοῖων εἶναι.
τοῦτε μέλιτος πολλῶν πρὸς ἀσπαύα καὶ εἶναι σισαμίνθας, μάζας ποιε-
μένους πρὸς ἀσπαύα δωρεάν. πρὸς ἀσπαύα καὶ πρὸς τὸν Ἀλε-
ξάνδρου τράπεζαν πρὸς ἀσπαύα δειπνεῖν, κατὰ εἰρήνην διδάσκειν πα-
ραχωροῦντας εἰς πῖνα τόπον πλησίον· ὅσον τὸν μὲν πρῶτον
πεσόντα ὕπτιον ἀνέχεσθαι τὸν ἡλίον καὶ τὸν ὁμβρῶν· ἡδὴ γὰρ ὕειν, δε-
χομένους εἶναι εἶναι· τὸν ὅσον εἶναι μονοσκελῆ ζύλον ἐπὶ ἡμέραν ἀμ-
φοτέρους ταῖς χερσὶν ὅσον πρὸς ἀσπαύα καὶ μόνον ὅσον εἶναι σκέλεος, ὅσον

δάτερον μετ' αὐτὸν ἔβασι, καὶ ἀγατελῆν ἔτις ἡμέραν ὄλιον
φανίῃαι δ' ἐγκρατέστερον μακρῶν ἢ νεώτερον, συνακολοθήσαντα
μικρὰ τῷ βασιλεῖ, ἅχ' ἀναστρέψαι πάλιν ἐπ' οἶκον, μετόνιθ' ἔτι αὐ-
τὸν, κελεύσαι ἦκειν εἴτε βέλεται τυγχάνειν. τὸν δὲ συναπαῖσαι μέ-
χρι τέλους, καὶ μετ' αὐτὸν ἀφαιρῆσαι, καὶ μετ' αὐτὸν δῖον, συνόντα
τῷ βασιλεῖ. Ἐπιτιμώμενον δὲ ὑπὸ τινων λέγειν, ὡς ἐκπληρώσειε
τὰ τετρακόντα ἔτη τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ ὑπὸ ἑαυτοῦ. Ἀλέξανδρον δὲ
τοῖς πασι αὐτὸ δοῦναι δωρεάν. Ὀνησίκριτος
δὲ φησὶν αὐτὸς πεμφθῆναι ἀγατελῆν τοῖς Σοφισαῖς· ἀκέραιον
τὸν Ἀλέξανδρον ὡς γυμνοὶ ἀγατελοῖεν, καὶ κεραιῶν ἑπτα-
λοῖον οἱ ἀνθρώποι, ἐν πμῇ ἢ ἄρην πλείη, παρ' ἄλλων δὲ μὴ
βαδίζοιεν κληθέντες, ἀλλὰ κελύοιεν αὐτοῦ φοιτᾶν παρ' αὐτοῦ,
εἰ τι μετ' αὐτὸν ἐδέλοιντο τῶν περὶ τὸν ἥλιον ἢ λευκῶν ὑπὸ αὐ-
τοῦ. τοῖσιν δὲ ὄντων, ἐπιδὼν ἔτε αὐτὸν πρέπειν ἐδόκει παρ' ἐκεί-
νων φοιτᾶν, ἔτε ἐκείνων βιάζεσθαι τὰ πάντα ποιεῖν τι ἀκέραιον,
αὐτὸς ἔφησε πεμφθῆναι· κατὰ λαβεῖν δὲ ἀνδρας πεντεκαίδεκα
ἀπὸ σαδίων εἰρησὶ τῆς πόλεως, ἄλλον ἐν ἄλλῳ γήματι ἐσώτα, ἢ
καθήμενον, ἢ κείμενον γυμνόν, ἀκίνητον ἕως ἑσπέρας, εἴτ' ἀπερ-
χόμενον εἰς τὴν πόλιν· χαλεπώτατον δ' εἶναι τὸ ἥλιον ὑπομῆναι
ἔτι δερμὸν ὥστε τῶν ἄλλων μηδὲνα ὑπομῆναι γυμνοῖς ἑπτα-
βίῃαι τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ἐσθίως καὶ μεσημβρίαν. Διαλεχθῆναι
δ' ἐνὶ τούτων Καλάνω, ὃν καὶ συνακολοθήσαντα τῷ βασιλεῖ μέχρι
Περσίδου, καὶ ἀποθανεῖν τῷ πατρὶϊ νόμῳ τεθέντα ἑπταπυρκαϊάν·
τότε δὲ ἑπταλίθω τυχεῖν κείμενον. Προσιὼν οὖν καὶ παρασχεύ-
σας, εἰπὼν ἔφη ὅτι πεμφθεὶς τῷ βασιλεῖ ἀκροασόμενος τῆς
φιλοσοφίας αὐτῶν, καὶ ἀπαγγεῖλαι πρὸς αὐτόν· εἰ οὖν μηδεὶς
εἴη φθόνος, ἐτοιμὸν εἴη μετ' αὐτὸν τῆς ἀκροάσεως· ἰδὼντα δ' ἐκεί-
νον χλαμύδα καὶ καυσίαν φοροῦντα καὶ κρηπίδα, κατὰ γέλασαντα,
Τὸ

Τὸ παλαιόν, φᾶναι, πάντ' ἢ ἀλφίτων καὶ ἀλδίων πλήρη, κατὰ
πρὸς καὶ νύκτ' ὀρνέως· καὶ κελύοιαι δ' ἔρρεον, αἱ μὲν ὑδαίῳ, γάλα-
κτι δ' ἄλλαι, καὶ ὁμοίως αἱ μὲν μέλιτι, αἱ δ' οἶνι, τινὲς δ' ἐ-
λάτῃ. ὑπὸ πλησμονῆς δ' οἱ ἀνθρώποι καὶ τυφῆς εἰς ὕδριν ἔξε-
πεσον. Ζεὺς δὲ, μισήσας τὴν κατὰ σαρξιν, ἠφάνισε πάντα, καὶ ἀγ-
κλῶν τὸν βίον ἀπέδωκε. Σωφροσύνης δὲ καὶ ἄλλης ἀρετῆς ὡρελ-
τόσης εἰς τὸ μέσον, πάλιν ὁμοίως τῶν ἀγαθῶν ὑπὸ ἑαυτοῦ ἐγέρ-
σθαι δὲ καὶ νύκτ' ὀρνέως τὸ πρᾶγμα, κινδυνεύει ἢ ἀφανισμὸς
τῶν ὄντων γυνεῶν. Ταῦτα εἰπόντα κελύοιαι εἰς βάλαντον ἀκροάσα-
σθαι κατὰ δέμας τὸν σκόλον γυμνόν ἑπταπυρκαϊάν αὐτῶν λίθων κείμε-
νον μετέχειν τῶν λόγων. Ἀπορεμένη δ' αὐτὸ, Μάνδανιν, ὅς τις ἦν
πρεσβύτερος καὶ σφώτερος αὐτῶν, τῷ μὲν ἑπταπυρκαϊᾷ ὡς ὕδα-
τι, καὶ ταῦτα ὕδατος κατηργήσαντα, αὐτὸν δὲ παρακαλέσασθαι καὶ
εἰπεῖν, ὡς τὸν μὲν βασιλέα ἐπαινοῖν διότι ἀκέραιον ποσαύτῃ διοι-
κῶν ἑπταπυρκαϊᾷ σφίρας· μόνον γὰρ ἴδοι αὐτόν ἐν ὅπλοις φιλοσο-
φοῦντα· ὠφελιμώτατον δ' εἶναι τὴν ἀπάντων εἰ οἱ τοιοῦτοι φερόμενοι
οἱς πάρεστι δύναμις εὖ μὲν ἐκείνων πείθειν σωφρονεῖν, εὖ δ' ἀ-
κέραιον ἀναγκάζειν. αὐτὸς συγγνώμην εἶναι εἰ δὲ ἐρμηνέων πρὸς ἀγ-
λερῶν, πλὴν φωνῆς μηδὲν πλέον συνιέντων ἢ οἱ πολλοί, μη-
δὲν ἰσχύσει τῆς ὠφελείας ἑπταπυρκαϊᾷ ποιήσασθαι. ὁμοίον γὰρ ὡς ἂν
ἀγὰ βορέως κατὰ τὸν ἀξιοῖ τις ὕδατος εἶναι. Τὰ μὲν λεχθέντα
εἰς τοῦτ' ἔφη σιωπᾶν, ὡς εἴη λόγος ἀρετῆς ὅς τις ἦδοντο καὶ λύ-
πῃ ψυχῆς ἀφαιρήσει· καὶ ὅτι λύπη καὶ πόνος ἀγαθὸν τὸ μὲν
γὰρ πολέμιον, τὸ δὲ φίλον αὐτῆς. τὰ δὲ Σώματα ἀσκήσι πρὸς πόνον,
ἢ αἱ γνώμας ἐκινῶντο, ἀφ' ὧν καὶ σάσεις παύοιεν, καὶ Σώματα
πᾶσιν ἀγαθῶν ὡρεῖν, καὶ κρηπιδῶν, καὶ ἰδία, καὶ δὴ καὶ ἑαυτῶν, ἢ νύκτ'
συμβουλεύσαι ἐνδέχεται τὸν Ἀλέξανδρον· κρηπιδῶν μὲν γὰρ αὐτὸς
δεξιόμενος, εὖ πείσεσθαι· χείρῳ δὲ ἀγρήσει. Ταῦτ' εἰπόντα
ἔξερεσθαι

Ἰξέρεας εἰ καὶ ἐν τοῖς Ἑλλησι λόγοι τοιοῦτοι λέγοντο. Εἰπόντες δ'
 ὅτι καὶ Πυθαγόρας τοιαῦτα λέγει, κελύει τε ἐμφύχων ἀπέχεσθαι, καὶ
 Σωκράτης, καὶ Διογένης, ὃ καὶ αὐτὸς ἀκροάσασθαι, ἀποκρίνασθαι,
 ὅτι τὰλλα μὲν νομίζει φρονίμως αὐτοῖς δοκεῖν, ἐν δ' ἀμαρτάνῃν,
 νόμον παρὰ τὴ φύσεως παρεμύθευ. ὃ γὰρ ἂν ἀρχιυέσθαι γυμνάς,
 ὥς περ αὐτὸν, ἀλάγειν ἀπὸ λιτῆς ζωῆας. καὶ γὰρ οἰκίαν ἀρίστου εἶναι
 ἥ τις ἂν ἑπιοκλύης ἐλαχίστης δέη. ἔφη δ' αὐτὸς καὶ τὴ παρὰ φύσιν
 πολλὰ Ἰξεῖσαι, καὶ παρορημασίαν ὁμβρῶν, αὐχμῶν, νόσων. ἀπι-
 ὄντας δ' εἰς τιὸν πόλιν καὶ τὰς ἀγροὺς σκεδάννυσθαι. ὅτω δ' ἂν κο-
 μίζονται σῶμα ἢ βότρυς παρὰ τύχῃ, λαμβάνειν δωρεῶν παρὰ χερ-
 σίν. εἰ δ' ἔλαγον εἴη, καὶ χεῖρσιν αὐτῶν καὶ ἀλείφειν. ἅπαντας
 δὲ πλῆσιν οἰκίαν ἀνεῖσθαι αὐτοῖς μέχρι γυμνασίου. εἰσόν-
 τας δὲ δαίμων κοινωνεῖν καὶ λόγων. Αἰσχισον δὲ αὐτοῖς νομίζεσθαι
 νόσον σωματικὴν. τὸν δ' ὑπονοήσαντα κατ' αὐτὸ τοῦτο, Ἰξάγειν
 ἑαυτὸν ἀπὸ πύργου νήσαντα πύργον, ὑπαλειψάμενον δὲ, καὶ καθί-
 σαντα ἐπὶ τιὸν πύργον ὑφάψαι κελύειν, ἀκίνητον δὲ καίεσθαι.
 Νέαςχε δὲ παρὰ τὴ Σοφιστῶν ἔτω λέγει, τὰς μὲν Βραχμῶνας πο-
 λιτεύεσθαι καὶ παρὰ κολῶν τοῖς βασιλεῦσι Συμβέλλειν, τὰς δ' ἄλ-
 λας σκοπεῖν τὰ παρὰ φύσιν. τῶν δὲ καὶ Κάλανον. Συμ-
 φιλοσοφεῖν δ' αὐτοῖς καὶ γυμνάς. τὰς δὲ διαίτας ἀπάντων σκλη-
 ράς. Μεγαθένης δ' ἐν μὲν τοῖς φιλοσόφοις ἔχει
 εἶναι δόγμα φησὶν ἑαυτὸς Ἰξάγειν. τὰς δὲ ποιικύτας τοῦτο νεανι-
 κὰς κρίνεισθαι. τὰς μὲν σκληρὰς τῇ φύσει παρεμύθευ ἐπὶ πλη-
 γῇ ἢ κρημνῶν, τὰς δ' ἀπόνους ἐπὶ βυθῶν, τὰς δὲ πολυπόνους
 ἀπαρχομύθευ, τὰς δὲ πυρώδεις εἰς πύργον ὡς παρεμύθευ. οἶον ἦν καὶ ὁ
 Κάλανος ἀνέλασθαι ἀνθρώπων, καὶ ταῖς Ἀλεξάνδρῃ παπέζας
 δεδωλωμένον. τοῦτον μὲν οὐκ ἔμελλεσθαι, τὸν δὲ Μάνδανιν ἐπα-
 νείεσθαι, ὅς, τῶν δὲ Ἀλεξάνδρῃ ἀγέλων καλουμένων παρὰ τὸν
 Διὸς

Διὸς ὑἱόν, πειθομένῳ τε δῶρα ἔσεσθαι ὑποχινόμενων, ἀπὸ τοῦ
 δὲ κήλασιν, μήτε ἐκείνον φάη Διὸς ὑἱόν ὅς γε ἄρχει μηδὲ πολλοῦ
 μέρεος τῆς γῆς. μηδὲ αὐτὸν δὲ τῶν παρὰ ἐκείνους δωρεῶν, ὡς εἰς
 κέρους. μήτε δὲ ἀπὸ τῆς εἶναι φόβον, ὡς ζῶντι μὲν δεκτὸς εἶναι το-
 φός ἢ Ἰνδική, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλάξασθαι τῆς Καρῆς ἀπὸ γῆρας
 τετραυχομένης, μετὰ τὰς εἰς βελίῳ καὶ κατὰ τὴν βίον. ὥς ἐπα-
 νέσαι τὸν Ἀλέξανδρον καὶ συγχωρεῖσθαι.

DE Philosophis quoque divisionem aliam instituit [Me-
 gasthenes] duo genera eorum faciens, quorum unum
 Brachmanes, alterum Germanes, dicatur: præstare autem Brach-
 manes alteris, quod eorum decreta magis sint consentanea.
 Hi, quamprimum concepti sunt, viros doctos curatores habent,
 qui & matri & concepto accedentes, in speciem quidem incan-
 tando proli ac matri felicitatem conciliant; sed revera quæ-
 dam continentiae præcepta dant. Matres quæ libenter eos au-
 diant eo feliciores prole futuras existimant. Postquam vero
 nati sunt, alios atque alios curatores fortiuntur: nam quo ma-
 gis ætas adolescit, tanto elegantiores magistri succedunt. Phi-
 losophos istos ante urbem in luco degere, intra mediocrem
 ambitum quo cingantur: frugaliter vivere, super toris ac pel-
 libus jacere, animalibus ac Venere abstinere, feriis sermonibus
 intentos, & cum volentibus audire communicantes. Auditori
 autem non licere nec loqui, nec scire, aut exspuere, alioqui
 diem illam coetu excludi, ut incontinentem. Et cum triginta
 & septem annos sic vixerint, in sua secedere, & laxius licen-
 tiusque

tiusque vivere, sindonem induere, aurum in manibus & auribus moderate gestare, & carnibus vesci animalium, quæ hominum opera non adjuvant, ab acribus & condimentis abstinere, quamplurimas ducere uxores multiplicandæ prolis gratia : nam e pluribus plura etiam nasci bona. Cogunt e filiis aliquem, si fervos non habeant in ministerium, gravidæ necessaria parare. Brachmanas cum uxoribus non philosophari, ne, si improbæ sint, aliquid quod efferri nefas sit in profanos efferant ; si probæ, viros relinquant. Nam qui voluptatem ac dolorem, vitam ac mortem, æque contemnat, subditum esse alteri nolle : huiusmodi autem esse probum & probam. Plurimas eorum de morte disputationes esse. Nam hanc vitam habendam esse quasi recens conceptorum hominum statum, mortem vero partum in veram illam & felicem vitam iis qui recte philosophati sint : propterea eos multa exercitatione se ad mortem præparare. Nihil eorum quæ hominibus accidere dicuntur, bonum vel malum : neque enim futurum ut iisdem e rebus alii molestiam alii gaudium caperent, somni similes opiniones concipientes ; utque iidem ex iisdem interdum angerentur, interdum immutati gauderent. Ait quædam ex iis quæ de natura differunt stultitiam eorum arguere, potentiores enim esse operibus quam sermone, fabulis pleraque confirmantes. De multis vero cum Græcis sentire ; ut quod mundus sit ortus, & interiturus, & sphaericus ; & quod conditor & administrator ejus Deus universum eum pervadat : universarum rerum primordia diversa esse, mundi autem aquam, & præter quatuor elementa quintam quandam naturam esse, ex qua cælum astraque constent ; terram in medio sitam Universi ; de semine, de anima, aliisque complu-

compluribus similia eos dicere ; texere etiam fabulas quasdam, quemadmodum Plato, de immortalitate Animæ, & de judiciis quæ apud Inferos fiunt, & alia huiusmodi non pauca. Ac de Brachmanis quidem hætenus. *Germanum* eos honoratissimos ait, qui Hylobii appellantur, ex eo quod in silvis degunt, e frondibus & silvestribus fructibus viventes, vestem ex arborum corticibus habentes, vini & Veneris expertes. Hos cum Regibus de causis rerum interrogantibus per nuncios colloqui, & per illos Deum a Regibus coli & placari. . . . Aristobulus in Taxilis vidisse se dicit Sophistas duos, utrosque Brachmanes ; alterum seniore, alterum juniore comatum, utrumque discipulis comitatum fuisse : solitos reliquo tempore in foro versari, & ut consiliariis honorem hunc habitum ut quicquid ex rebus venalibus vellent, id gratis auferre liceret : & ad quemcunque accesserint sesamino oleo eos perfundere, ut usque ad oculos fluat ; & multo melle ac sesamo præserte panem conficientes gratis enutritos. Cumque etiam ad Alexandri mensam accederent, assistentes coenasse, & tolerantiam docuisse : nam in locum quendam proximum cum secessissent, seniore supinum & Solem & imbres pertulisse ; jam enim pluebat Vere incipiente : juniorem vero in altero pede stantem lignum tricubitale ambabus manibus sublatum sustentasse, eo pede autem jam defesso, alteri innixum, atque ita totum diem perseverasse. Ex his longe continentiore visum fuisse juniorem, qui cum aliquamdiu Regem secutus fuisset, domum reversus est ; quo eum accersente, iussit si quid vellet ad se venire : alterum usque ad extremum secutum, & vestem induisse, & victum apud Regem immutasse : & cum a quibusdam increparetur,

creparetur, respondisse, quadraginta exercitationis annos se complexisse quos promississet. Alexandrum filiis ejus dona plurima dedisse. Onesicritus missum se scribit ut cum Sophistis colloqueretur: etenim Alexandrum audivisse nudos eos incedere, & tolerantiam exercentes in honore maximo haberi, ad alios autem si vocarentur non ire, sed jubere ut ad se venirent si quid assequi vellent quod ab eis ageretur & diceretur. Proinde cum essent tales, & neque sibi decorum putaret Alexander ad illos accedere, nec vellet invitos cogere ut quicquam facerent præter patria instituta, se missum inquit. Invenisse autem se quindecim homines viginti stadiis ab urbe, alium in alio gestu, vel stantem, vel sedentem, vel jacentem nudum, & usque ad vesperam immotum, postea in urbem discedentem. Omnium vero difficillimum esse Solem perpeti adeo calidum ut nemo alius nudis pedibus in meridie terram calcare sustineret. Collocutum se cum uno eorum, nomine Calano, qui postea usque in Persiam Alexandrum secutus, secundum patriam legem mortuus est, in rogam impositus: tunc autem forte lapidibus incubabat; itaque accessisse, & eum appellasse ac dixisse, missum se ab Alexandro eorum sapientiam auditum, & Regi renunciatum; quare se paratum audire nisi quid obstaret. At Calanum, cum chlamydem & causiam ac crepidas indutum conspexisset, risu sublato ita fatum; Olim omnia plena erant triticeæ & hordeaceæ farinæ, ut nunc pulveris; fontes alii lacte, alii aqua fluebant, nonnulli melle, alii vino, quidam oleo: homines autem ob satietatem ac luxuriam ad contumeliam se transdiderunt. Jupiter itaque præsentem statum exosus omnia abolevit, & vitam per laborem instituit.

Tunc

Tunc temperantia & virtutibus cæteris in medium prodeuntibus, rursus bonorum copia facta est. Nunc jam res pene ad saturitatem contumeliamque rediit, ac periculum est ne rerum omnium interitus impendat. Quæ cum dixisset, jussisse, si quid vellet audire, ut eo habitu deposito super iisdem lapidibus nudus jaceret. Se autem animi dubio, Mandanim, qui cæteros anteibat ætate pariter atque sapientia, Calanum objurgasse, qui contumeliam culpans ipse contumeliose ageret: sibi ad eum vocato dixisse illum; Summopere quidem Alexandrum laudo quod in tanta administrandi imperii mole sapientiam expetit, quem solum ego in armis philosophantem vidi. Longe utilissimum fuerit si ii sapiant quibus potestas est volentibus continentiam persuadendi, invitos autem ad eam cogendi. Mihi autem, aiebat, venia debetur si per tres Interpretes colloquens, qui præter vocem plebeio quovis nihil amplius intelligunt, non possum nostræ sapientiæ vim ei demonstrare: nam perinde res habet ac si quis postularet limpidam aquam per cœnum delabi. Omnia itaque dicta Mandanis eo pertinuisse; Eam esse optimam doctrinam quæ voluptatem molestiamque animo eximeret; molestiam a labore differre, quod illa ei esset inimica, alter vero amicitissimus. Ipsos corpora ad laborem exercere ut mentes confirmentur, quibus motus sedentur, & bona omnibus consulendi publice privatimque facultas adesset: quomodo etiam nunc Alexandrum instituturi essent ut & meliori recte obtemperare, & deteriore reddere meliorem possit. Posthæc interrogasse num talia etiam apud Græcos dicerentur. Cumque respondisset ipse, eadem Pythagoram docere, ac jubere ab animalibus abstinere, tum Socratem, & Diogenem, quem ipse

audisset, intulisse Mandanim ; Sane prudenter eos de cæteris rebus sentire existimo, in uno autem errare, quod legem anteponunt naturæ ; alias enim non puderet eos nostro more nudos degere, & tenui victu esse contentos ; cum ea optima domus sit quæ minimo apparatu indigeat. Addidit, multa eos de natura, de prædictione imbrium, siccitatum, & morborum inquirere. Abeuntes vero in urbem per fora dispergi, & quemcunque offenderint ficus vel uvas ferentem, ab eo gratis capere ; si oleum fuerit, eo perfundi & inungi : omnem domum divitum iis patere usque in mulierum conclavia ; ingressos autem in coenæ & sermonum communicationem adhiberi. Turpe apud eos putari corporis morbum : quem si quis veretur, seipsum igni e vita educit : nam constructo rogo super eum perunctus sedet, & accendi iubens immotus comburitur. Nearchus de Sophistis ita loquitur ; Brachmanas in civitatibus versari, & Reges sequi, & eorum consiliarios esse, cæteros vero quæ ad naturam pertinent contemplari ; & ex his Calanum fuisse Megasthenes nullum Philosophis decretum esse de morte sibi consciscenda affirmat ; sed temerarios haberi qui hoc in se admittant : ac natura quidem duos, in vulnus vel præcipitium ferri ; doloris impatientes, in profundum maris ; doloris patientissimos, strangulari ; igneos, in ignem detrudi : ac talem Calanum fuisse, incontinentem sane hominem, & mensæ Alexandri mancipium. Ea propter hunc vituperari, Mandanim summopere laudari. Is, cum Alexandri nuncii eum ad Jovis filium vocarent, & parenti dona pollicerentur, dicto non audienti minarentur cruciatum, respondit, Neque illum Jovis filium esse qui ne minimæ quidem terrarum

parti

parti imperaret : nec se illius dona requirere, quorum nulla est satietas ; nec minis terreri, cum vivens satis ab India nutriatur, mortuus vero ab attrita jam senio carne liberetur, in meliorem purioremque vitam transmigrans. Itaque ab Alexandro laudatum dicit, & missum factum.

CICERO *Tusc. Quæst.* lib.5.

QUÆ Barbaria India vastior aut agrestior ? in ea tamen gente primum hi qui Sapientes habentur, nudi ætatem agunt, & Caucasii nives hyemalemque vim perferunt sine dolore. Quumque ad flammam se applicaverint, sine gemitu aduruntur.

PLINIUS *Nat. Hist.* lib.7. cap.2.

Philosophos eorum, quos Gymnosophistas vocant, ab Exortu ad Occasum perstare contuentes Solem immobilibus oculis ; ferventibus arenis toto die alternis pedibus insistere.

PLUTARCHUS

ΤΩΝ ὅ Γυμνοσοφιστῶν ὅντι μάλιστα τὸν Σάββαν ἀναπαύ-
σαντας ἀποσιῶσαι, καὶ κατὰ πλείους τοῖς Μακεδόσι πρὸς
χρόνους, λαβὼν δέκα δεινὰς δορυφύλακας εἶναι πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, καὶ
βραχυλόγους, ἐρωτήματα περὶ ἑαυτῶν αὐτοῖς ἀπορεῖν, φήσας ἀπο-
κρίναι τὸν μὴ ὀρθῶς ἀποκρινόμενον πρῶτον, εἶτα ἐφεξῆς ἕτω ὅντι
ἄλλους. ἕνα ὅ τὸν πρῶτον ἐκέλευσε κρῖναι. ὁ μὲν οὖν πρῶ-
τος ἐρωτηθεὶς πότερον οἶεται ὅντι ζῶντας εἶναι πλείονας, ἢ ὅντι τε-
θνηκότας. ἔφη ὅντι ζῶντας, ὅτι πρὸς εἶναι ὅντι τεθνηκότας. ὁ ὅ δὲ
τετάρτος, πότερον τιτὸν γῆν ἢ τιτὸν θάλατταν μείζονα πρέφειν θηρία.
Τιτὸν γῆν, ταύτης γὰρ ἔφη μέγας εἶναι τιτὸν θάλατταν. ὁ ὅ τρίτος,
ποῖόν ἐστι ζῶντων πανουργότατον, ὁ μὲν γὰρ νῦν, εἶπεν, ἀνθρώπων
ὅντι ἐγνώσκων. ὁ ὅ τέταρτος ἀνακρινόμενος πρὸς λογισμῶν τὸ Σάβ-
βαν ἀπέστησεν, ἀπεκρίνατο, Καλῶς ζῆν βελόμηνον αὐτὸν, ἢ κα-
κῶς ἀποθανεῖν. ὁ ὅ πέμπτος ἐρωτηθεὶς πότερον οἶεται τιτὸν ἡμέ-
ραν ἢ τιτὸν νύκτα πλείονα γινώσκειν, Τιτὸν ἡμέραν, εἶπεν, ἡμέρα
μᾶλλον. καὶ περὶ αὐτῶν, ὅπως θαυμάσονται τὸ βασιλεύειν, ὅτι πρὸς ἀπό-
ρων ἐρωτήσεων ἀνάγκη καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀπορεῖν εἶναι. μετὰ λα-
βὼν οὖν τὸν ἐκτὸν ἡρώτα πῶς ἂν τις φιληθείη μάλιστα, Ἄν κερ-
ταῖος ὢν, ἔφη, μὴ φοβερός ἦ. πρὸς ὅ λοιπὸν ὁ μὲν ἐρωτηθεὶς
πῶς ἂν τις εἴη ἀνθρώπων γρόϊο θεός, Εἰ πρὸς πρῶτος, εἶπεν, ὁ
πρῶτος διωκτὴν ἀνθρώπων μὴ εἶναι. ὁ ὅ πρὸς ζωῆς καὶ θανάτου,
πότερον ἰσχυρότερον, ἀπεκρίνατο, τιτὸν ζῶντων, ποσῶν κατὰ φέ-
ρεσθαι. ὁ ὅ τελευτῶν, μέγας πρὸς ἀνθρώπων καλῶς ἔχον ζῆν,
μέγας ὅ μὴ νομίζει τὸ τεθνάναι τὸ ζῆν ἁμείνον. Οὕτω δὲ πρὸς
πόμενον πρὸς τὸν δικαστὴν, ἐκέλευσε ἀποφάνεσθαι. τὸ ὅ ἕτερον

ἕτερος χεῖρον εἰρηκέναι φήσαντι, Οὐκυὺς, ἔφη, καὶ σὺ πρῶτος
ἀποθανῇ ποσῶν κρῖνων. Οὐκ ἂν γε, εἶπεν, ὁ βασιλεὺς, εἰ μὴ
σὺ ψεύδῃ, φήσας πρῶτον ἀποκρίναι τὸν ἀποκρινόμενον κέρως.
τῶν μὲν οὖν ἀφῆκε δωρησάμενος. πρὸς δὲ ὅντι ἐν δόξῃ μᾶ-
λιστα, καὶ κατὰ ἑαυτὸς ἐν ἡσυχίᾳ ζῶντας ἐπεμψεν Ὀνησίκριτον,
ἀφικέσθαι δεόμενος πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ Ὀνησίκριτος ἦν φιλό-
σοφος πρὸς Διογένην πρὸς κυνικῶν συνεχολακότων. καὶ φησι τὸν μὲν
Κάλανον ὑβριστικῶς πάντων καὶ πρὸς πρῶτος κελύειν ἀποδιδύμεν τὸν χι-
τῶνα, γυμνὸν ἀκροῦσθαι πρὸς λόγων, ἄλλως δὲ τὸ πρὸς ἀλέξεως πρὸς
αὐτὸν, ὅτι εἰ πρὸς τὸ Διὸς ἀφῆκε. τὸ ὅ Δάνδαμιν πρῶτον, καὶ πρὸς
κέρως πρὸς Σωκράτους, καὶ Πυθαγόρου, καὶ Διογένηος, εἶπεν ὡς ὁ
φυεῖς μὲν αὐτῶν γινώσκων οἱ ἄνδρες, λίαν δὲ τὸς νόμους
ἀσχυρόμηνον βεβιωκέναι. ἄλλοι δὲ φασὶ τὸν Δάνδαμιν ὅδον εἶ-
πεν ἄλλ' ἢ ποσῶν τὸν μόνον, Τίνος χεῖρον ὁ Ἀλέξανδρος ὅδον
ποσῶν τὸν δεῦρ' ἦλθε; Τὸν μὲν Κάλανον ἔπεισεν ὁ Ταξίλης
ἐλθεῖν πρὸς Ἀλέξανδρον. ἐκαλεῖτο δὲ Σφίνης. ἐπεὶ δὲ καὶ Ἰν-
δικὸν γλῶτταν πρὸς Καλὸν περὶ πρῶτων ἀντὶ τὸ χεῖρον τὸς ἐντυ-
χάνοντας ἡσυχάζετο, Κάλανος ὑπὸ πρὸς Ἑλλήνων ὠνομάσθη.
Τοῦτον ὅ λέγει καὶ τὸ πρὸς ἀειγμῶν τῆς δεξιῆς πρὸς Ἀλεξάνδρῳ
περὶ αὐτοῦ. κατὰ βαλὼν γὰρ ἐν μέσῳ βύσαντι πρὸς ξηρὸν καὶ κατε-
σκληκῶν, ἐπάτησε τὸ ἄκρον. ἢ ὅ εἰς ἐν περὶ αὐτοῦ τοῖς ἄλλοις
ἐπῆρθη μέρεσιν. καὶ τοῦτο πρὸς ἑαυτῶν ἐν κύκλῳ καὶ πρὸς πρῶτον, κατὰ ἑα-
σον ἐδείκνυε γινώσκων, ὅτι τὸ μέσον πρὸς πρῶτον κατέχευε, καὶ πάν-
τα ὅπως ἡρέμηνεν. ἐβέβηκε δὲ ἢ αὐτῶν ἐνδεξίς εἶναι τὰ μέσα δεῖν
μάλιστα τῆς δεξιῆς πρὸς πρῶτον, καὶ μὴ πρὸς ἀποπλανῶν τὸν Ἀ-
λέξανδρον.

ΕΧ Gymnosophists, qui præcipue Sabbam ad defectionem impulerant, & plurimum fatigaverant Macedonas, decem acres ad respondendum, & contractos habitos, cepit. His quæstiones obscuras proposuit, necem denunciâns primo qui parum recte respondisset, inde ordine reliquis: unum natu maximum dedit Judicem. Primus interrogatus, Vivosne plures esse an mortuos censeret; Vivos ait: neque enim jam esse eos qui mortui sunt. Secundus, Terram an pelagus grandiores gignere belluas; Terram: quippe hujus, inquit, pelagus portio est. Tertius, Quod animal callidissimum esset; Quod hætenus, inquit, homo non cognovit. Quartus requisitus, Quamobrem Sabbam ad rebellionem concitasset, responsum dedit; Quo honeste viveret, aut honeste periret. Quintus rogatus, Diem an noctem putaret fuisse priorem; Diem, ait, uno die. Adjecit autem (cum id Rex admiraretur) Implicatarum interrogationum necesse esse ut essent implicatæ responsiones. Ita progrediens sextum percunctatus est, Quemadmodum quis maxime se efficiat charum; Si potentissimus, inquit ille, nec formidabilis esset. Ex reliquis alius rogatus, Quemadmodum ex mortali quis Deus evadat; Si quid fecerit, inquit, quod facere denegatum sit homini. Alius, de vita & morte, utra valentior, respondit; Vitam, tam multa tolerantem mala. Postremus, Quatenus hominem vivere deceat; Eatenus dum mori quam vivere non censeat præstare. Ita tandem versus ad Judicem pronunciare eum jussit sententiam, qui cum alium alio dixisset non pejus respondisse; Ergo tu, inquit, primus moriere qui ita decernis. Minime vero, Rex, inquit ille, nisi

tu

tu mentiaris, qui primum dixisti interfectorum te illum qui pessime respondisset: Hos igitur muneribus honoratos dimisit. Ad eos qui erant clarissimi, solitariam autem quietamque vitam agebant, Onesicritum misit petitum ad se ut venirent. Fuit Onesicritus philosophus ex Diogenis Cynici contubernio. Ait Calanum sane quam superbe & aspere jussisse ei ut posita veste eum audiret nudus, alioqui non congressurum cum eo ne si a Jove missus esset quidem. Dandamim egisse placidius, ac de Socrate, Pythagora, & Diogene cum audivisset dixisse, magno ingenio sibi eos viros videri fuisse, sed nimium reverentes legum. Alii Dandamim nihil memorant nisi solum hoc quæsisse; Quade causa Alexander eo venisset tam immenso itinere. Calanum quidem, ut ad Alexandrum proficisceretur, Taxiles induxit: Sphines vocabatur, sed quod sermone Indico *Cale* pro *Salve* salutans obvios compellaret, Calanus est a Græcis nominatus. Hunc referunt exemplum imperii sui Alexandro ob oculos posuisse. Corium in medium conjecit ficcum & retorridum, cujus oram calcavit. Id uno loco pressum cæteris partibus extulit se. Idem circulans undique & pedibus stringens in quaque parte ostendit evenire, quoad medium pedibus occupavit, tunc omnes partes quievere. Ea imagine significavit media regni maxime premenda, neque procul ab iis vagandum Alexandro esse.

d

A R R I-

ΚΑΙ Ἡ περὶ τῶνδε ἐπαμνῶντων Σοφιστῶν τῶν Ἰνδῶν ὧν λέγουσιν ὅτιν ἐς κατὰ ληφθέντας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ὑπαγεῖν ἐν λαμῶντι, ἵνα πρὸς αὐτοῖς ἀγριβαὶ ᾦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὸν ὄψιν αὐτῶν ἢ καὶ τῆς στρατίας, κερταῖν ὅτι τοῖς ποσὶ τῶν γλυῶν ἐφ' ἧς βεβηκότες ᾦσαν. Ὡς ὅτι ἡγεῖτο Ἀλέξανδρος δὲ ἐρμηνέων, ἔπιντο αὐτοῖς τὸ ἔργον, τὰςδε ἀποκρίνασθαι ὥδε, ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν μὲν ἕκαστος τοσόνδε τῆς γῆς κατέχει ὅσον πρὸς τοῦτο ἔστιν ἐφ' ὅτῳ βεβήκαμεν· σὺ ὅτι ἀνδρῶν ὧν, πρὸς πλήσι τοῖς ἄλλοις, πλείον γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτακταλός, ἀπὸ τῆς οἰκείας τοσαύτῃ γλυῶν ἐπεξέρχῃ, πράγματ' ἔχων τε καὶ πρὸς ἄλλοις· καὶ οὐ καὶ ὀλίγον ὑστέρῃ ἀποθανῶν τοσούτον κατέχεις τῆς γῆς ὅσον Ἰξαρκεῖ ἐντετάφθαι τῷ σώματι. καὶ ἰαῦδα ἐπὶ νῆσε μὲν Ἀλέξανδρος τὰςδε ὁμολόγους καὶ οὐ εἰπόντας, ἔπρασε ὅτι ὁμῶς ἄλλα καὶ τὰναντία οἷς ἐπῆνεσεν. Ἐς Τάξιλα αὐτῷ [Ἀλεξάνδρῳ] ἀφικόμενῳ, καὶ ἰδόντι τῶν Σοφιστῶν Ἰνδῶν οὐ γυνῶδες, πόθεν ἐγγύς ξυνοίκαί τινα οἱ τῶν ἀνδρῶν τῶτων, ὅτι κατερείαν αὐτῶν ἐθαύμασε. καὶ ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν Σοφιστῶν, ὅτε ὁμιλήσας οἱ ἄλλοι ᾦσαν, Δάνδαμιν ὄνομα, ἔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἦξιν, ἔτε τὰς ἄλλας εἶα· ἀλλ' ἀποκρίνασθαι ὅτι λέγειαι, ὡς Διὸς υἱὸς καὶ αὐτὸς εἴη, εἴπῃ οὐ καὶ Ἀλέξανδρος. καὶ ὅτι ἔτε δέοιτό τ' τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου (ἔχον γὰρ οἱ ὅτι τὰ παρόντα) καὶ ἄμα ὁρᾶν τὰς ξυνοίκας πλανωμένους τοσαύτῃ γλυῶν καὶ δάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενί, μήτε πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν· ἔτ' οὐ ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτε κύριος ᾦν Ἀλέξανδρος διδύμῳ, ἔτ' αὖ δεδιέναι ὅτε κρατοῖν ἐκείνῳ ἐς τὸ εἰργεῖσθαι.

σθαι. ζῶντι μὲν γὰρ οἱ τὸν Ἰνδῶν γλυῶν Ἰξαρκεῖν φέρουσιν τὰ ὠρεῖα, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλαγῆσθαι οὐκ ἔπαικας ξυνοίκα· ὅτι ζῶματ' ὅτι. Οὐκοῦν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἔπαικας βιάσασθαι, γινόντα ἐλπίδων ὄντα τὸν ἄνδρα. ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπείθεσθαι τῶν ταύτῃ Σοφιστῶν, ὄντινα μάστιγα δὴ αὐτὸς ἀκράτεια Μεγαθένης ἀνέχεσθαι. αὐτὸς ἔτε τὰς Σοφιστῶν λέγειν κακίζοντας τὸν Κάλανον, ὅτι ἀπολιπὼν τὸν πρὸς σφισιν ὀδυμυγνίαν, ὁδὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευσε.

HOC quidem nomine Indorum Sophistas laudo, quorum nonnullos cum aliquando in horto, in quem commendandi causa convenire solent, sub dio ambulantes offendisset Alexander, eos ad ipsius & exercitus conspectum nihil aliud fecisse dicunt, quam pedibus terram quam calcabant pulsasse. Alexandro autem causam ejus facti per interpretes interrogante, ita responderunt; Quoniam, O Rex Alexander, unusquisque mortalium tantum terræ possidet, quantum hoc est quod calcamus: tu vero homo reliquis similis es, præterquam quod curiosus atque iniquus tam procul a domo tua discesferis, tibi pariter atque aliis negotium facessens: cum aliqui exiguo abhinc tempore moriturus, non plus terræ sis possessurus quam corpori tuo sepeliendo sufficiat. Atque Alexander quidem Sophistarum sententiam laudavit, non destitit tamen alia, & quidem iis quæ laudarat contraria, persequi. Cum ad Taxila urbem venisset [Alexander] Indorum Sophistas nudos conspiciens, aliquem eorum sibi adjungi optabat,

incredibilem in eis laborum tolerantiam admiratus. At qui inter illos Sophistas erat natu maximus, Dandamis nomine, respondit; Neque se ad Alexandrum venturum, neque aliis ut irent permissurum: se enim etiam Jovis filium esse perinde atque Alexander: neque ulla re ab Alexandro egere; iis enim quæ haberet contentum esse. Addidit præterea videre se, iis qui una cum eo tantum terrarum ac maris pervagati essent, nihil boni propositum esse, neque ullum erroribus eorum finem statui. Nihil itaque se expetere eorum quæ Alexander largiri posset, sed nec timere quidem ne iis quæ ipse possideret prohiberetur: quamdiu enim viveret, Indorum regionem tempestivos statis anni partibus fructus ferentem ipsi sufficere; cum vero mori contingeret, se a corpore ut socio non satis æquo discessurum. Quæ cum audisset Alexander, noluit invitum cogere, quod liberum hominem esse intelligeret; Calano tamen persuasisse, uni ex Sophistarum numero, quem quidem incontinentem fuisse Megasthenes scripsit; reliquosque Sophistas judicasse id perperam a Calano factum fuisse, quod relicta felicitate quam sese consecutos censebant, alium dominum quam Deum coleret.

Idem

Idem in Indicis.

NΕνέμικυοι οἱ πάντες Ἰνδοὶ εἰς ἐπὶ μάλιστα γυνεάς· ἐν μὲν αὐτοῖσιν οἱ Σοφισταὶ εἰσι, πλήθει μὲν μέγας τ' ἄλλων, δόξῃ δὲ καὶ τιμῇ γεγραμμένοι· ἔτε γὰρ πὶ τῷ Σώματι ἐργάζεσθαι ἀναγκάη σφιν παρορέα, ἔτε πὶ δὲ πέρειν ἀφ' ὅτ' ἐπονέσθαι ἐς τὸ κοινόν· ἔτε πὶ ἄλλο ἀνάγκης ἀπλῶς ἐπαῖναι τοῖσι Σοφιστῇσιν ὅτι μὴ θύειν τὰς θυσίας τοῖσι θεοῖσιν ὑπὲρ τ' κοινῶν καὶ Ἰνδῶν. καὶ ὅστις δὲ ἰδίᾳ θύει, Ἰζηγηλὴς αὐτῷ τῆς θυσίας τ' τις Σοφιστῶν τέτων γίνεσθαι, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως κεχαρισμῆναι τοῖς θεοῖς δύσαντας. εἰσὶ δὲ καὶ μαντικῆς ἔτοιμοι μῦθοι Ἰνδῶν δαήμονες, οὐδὲ ἐφαίται ἄλλω μαντεύεσθαι ὅτι μὴ θεῶν ἀνδρεί· μαντεύσθαι δὲ ὅσα ὑπὲρ τ' ὡραίων τ' ἔτεσθαι, καὶ εἰς ἐς τὸ κοινόν Συμφορὴν καὶ ἀλαμβάνει. τὰ ἴδια δὲ ἐκείνοισιν ἔσθαι μέλει μαντεύεσθαι, ἢ ὡς οὐκ Ἰζηκνεομήνης τῆς μαντικῆς ἐς τὰ μικρότερα, ἢ ὡς οὐκ ἄξιοι εἶπαι τέτοιαι πονέεσθαι. ὅστις δὲ ἀμάρτυς ἐς τῶν μαντικῶν μῦθων, τέτω δὲ ἄλλο μὲν κακὸν γίνεσθαι οὐδὲν, σιωπᾶν δὲ εἶναι ἐπ' ἀνάγκης τ' λοιπῶν. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις Ἰζηναγκάσει τὸν ἄνδρα τοῦτον φωνῆσαι ὅτ' ἢ σιωπὴ καὶ ἀκέκλειται. ἔτοιμοι γυμνοὶ διατῶνται οἱ Σοφισταί, τ' μὲν χερσὶν ὑπαίθεσσι ἐν τῷ ἡλίῳ τ' δὲ θέρεσθαι, ἐπὶ δὲ ἡλίῳ κατέχῃ, ἐν τοῖσι λαμῶσι καὶ τοῖσιν ἔλεσιν ὑπὸ δένδρεσι μεγάλουσιν.

Distinguuntur Indi omnes in sex potissimum genera hominum; quorum alii Sophistæ appellantur, numero quidem reliquis inferiores, sed honore & gloria præstantissimi; neque

neque enim ad ulla opera quæ corpore præstantur adiguntur, neque quicquam conferre ad publicum usum laborant, neque (ut summatim dicam) ullius plane operis necessitas Sophistis imposita est, quam ut Diis pro communi salute sacrificia faciant. Et si quis privatim sacrificat, aliquis ex Sophistis interpres sacrificiorum ei adjungitur: neque enim aliter accepta Diis sacrificia sunt. Sunt vero etiam hi soli inter Indos divinandi periti, neque cuiquam divinatio permittitur nisi sapienti viro. Vaticinantur autem de temporibus anni, aut si qua publica calamitas immineat. De rebus privatis non vaticinantur; siue quod divinandi rationem ad res minores pertinere non putent, siue quod indignum credant circa minutiora hæc laborare. Quicumque vero ter divinando a vero aberravit, huic nihil aliud poenæ loco infligitur quam quod ei deinceps silentium indicitur: neque cuiquam licet eum cui silentium imperatum fuerit ad loquendum cōgere. Hi Sophistæ nudi degunt: hieme sub dio apricantur; æstate, cum Sol fervet, in pratis & palustribus locis sub ingentibus arboribus.

APULEIUS *in Floridis.*

EST præterea genus apud illos [Indos] præstabile, Gymnosophistæ vocantur. Hos ego maxime admiror; quod homines sunt periti, non propagandæ vitis, nec inoculandæ arboris, nec proscindendi soli. Non illi norunt arvum colere, vel aurum colare, vel equum domare, vel taurum subigere, vel ovem vel capram tondere vel pascere. Quid igitur est? Unum pro his omnibus norunt. Sapientiam percolunt

tam

tam Magistri senes quam Discipuli minores. Nec quidquam penes illos æque laudo, quam quod torporem animi & otium oderunt. Igitur ubi mensa posita, priusquam edulia apponantur, omnes adolescentes ex diversis locis & officiis ad dapem conveniunt; Magistri perrogant quod factum a lucis ortu ad illud diei bonum fecerit. Hic alius se commemorat inter duos arbitrum delectum, sanata similitate, reconciliata gratia, purgata suspicione, amicos ex infensis reddidisse; inde alius, sese parentibus quidpiam imperantibus obedisse; & alius, aliquid meditatione sua reperisse, vel alterius demonstratione didicisse. Denique cæteri commemorant. Qui nihil habet adferre cur prandeat, impransus ad opus foras extruditur.

CLEMENS *Alexandrinus Stromat. lib. 3.*

BΡΑΧΜΩΝΑΙ γ' οὐδ' ἔτε ἑμαυχόν ἐδίδουν, ἔτε οἶνον πίνουσιν· ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν κατ' ἐκάστου ἡμέραν, ὡς ἡμεῖς, τιτὸ τροφίον προσίενται, ἔτι οὐδ' αὐτῶν ἄλλ' ἢ τῶν ἡμερῶν, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος ὁ Πολυίως ἐν τοῖς Ἰνδιχοῖς. κατὰ φρονέειν δὲ τὰ νάτα, καὶ παρ' ἑδὲν ἡρῶνται τὸ ζῆν· πείθονται γὰρ εἰς παλιγγενεσίαν. οἱ δὲ σέβουσιν Ἡρακλέα καὶ Πάνα. οἱ καλὲς μύθοι δὲ Σεμνοὶ τῶν Ἰνδῶν γυμνοὶ διατῶνται τὸν πάντα βίον. ἔτοι τιτὸ ἀλήθειαν ἀσκήσουσι, καὶ πρὸς τῶν μελλόντων προμελεῦσιν, καὶ σέβουσι τινα πυγμαῖδα, ὑφ' ἣν ὁσέα τινα θεῶν νομίζουσιν ἀποκείσθαι. ἔτε δὲ οἱ Γυμνοσοφισταί, ἔθ' οἱ λεγόμενοι Σεμνοὶ γυναιξὶ χρώνται. πρὸς φύσιν γὰρ τοῦτο καὶ πρὸς νόμον δοκεῖ. οἱ γὰρ ἡν ἀπὸ πάντων σφῶν ἀνθρώπων ἀγνοῦσι.

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὁ Φαέδρον· πολλάκις δὲ νηδύσι· Σα-
 μαναῖοι δὲ εἰσι μὲν, ὡς ἔφαμν, λογάδες. ὅταν ὅ μὲλλαι εἰς τὸ
 τάγμα τις ἐλθέειν ἀρχεῖται, πρὸς τοῖς ἀρχαῖς τὴ πόλεως,
 ἢ τῆς κώμης, καὶ τῶν κλημάτων ἵσταται, καὶ πάσης τῆς ἄλλης ἐσίας·
 ξυράμεθα ὅ ὅτι ῥωμαῖοι τὰ πλεῖστα λαμβάνει σολιὸν, ἀπὸ
 τε πρὸς Σαμανάδας, ὅτε πρὸς γυναῖκα ὅτε πρὸς τέκνα, εἰ τύχοι
 κεκλημένον, ἢ πρὸς φίλον ἢ πῖνα λόγον ἐπὶ ποιῆμεθα, ἢ πρὸς αὐ-
 τὸν ὅπως νομίζων. καὶ τῶν μὲν τέκνων ὁ βασιλεὺς κηδεῖται, ὅπως
 ἔχουσι τὰ ἀναγκαῖα, τῆς ὅτι γυναῖκός οἱ οἰκεῖοι. ὁ ὅτι βίβω τοῖς Σα-
 μαναίοις ὅτι ποιῶται. Ἐξω τῆς πόλεως ἀγχιθίστοις διημερῶν-
 τες ἐν τοῖς πρὸ ὅτι τοῖς λόγοις. ἔχουσι ὅ οἴκους καὶ τεμεῖον ὑπὸ ὅτι
 βασιλέως οἰκοδομηθέντα, ἐν οἷς οἰκονόμοι εἰσιν, ἀπὸ τῆς πόλεως λαμ-
 βάνοντες πρὸ ὅτι βασιλέως εἰς τοφίον τῶν ῥωμαίωνων. ἢ ὅτι πρὸς
 σκὸν γίνεται ὁρῶν, καὶ ἀγίων, καὶ ὁπώρας, καὶ λαχάνων. καὶ εἰσελθόν-
 των εἰς τὸν οἶκον ὑποσημαίνοντι κώδωνι οἱ μὴ Σαμαναῖοι ἵστασιν,
 οἱ ὅτι πρὸς φίλον. ὁρῶν μὲν ὅτι πάλιν ἀγχιθίστοις, καὶ οἱ
 ὑπερέταται ἐκαστὴν τεβλίον δόλεις (δύο γὰρ ἐκ ταυτῶν ὅτι ἐστίον)
 πρὸς φίλον αὐτῶν τῇ ὁρῶν. τῶν δὲ δεομένων ποικιλίας πρὸς φίλον
 τὸ λάχανον ἢ τῆς ὁπώρας π. πρὸς φίλον δὲ συτόμως Ἐπὶ τὰς αὐ-
 τὰς ἀγχιθίστας ἵστασιν. ἀγχιθίστοις δὲ εἰσι πάντες, καὶ ἀκλήμονες.
 καὶ τοσούτον αὐτῶν τε καὶ τῶν Βραχμάνων σέβας ἔχουσιν οἱ ἄλλοι,
 ὥστε καὶ τὴν βασιλέα ἀφικνεῖται παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰκέσθαι ὁρῶν
 αὐτῶν π. καὶ δεηθῆναι ὑπὲρ τῶν κατὰ λαμβανόντων τὴν χώραν, ἢ
 ῥωμαῖοις τὸ πρὸς φίλον. αὐτοὶ δὲ ὅπως πρὸς φίλον ἀγχιθίστοις,
 ὡς ὅτι μὲν ὅτι χρόνον, ὡς πρὸς ἀναγκαῖαν πῖνα τῇ φύσει λειτουργίαν,
 ἀκασίως ὑπομένειν, ἀπὸ δὲ ὅτι τὰς ψυχὰς ἀπολύσαι τῶν ῥωμα-
 ίωνων. καὶ πολλάκις ὅταν ὅτι ἔχουν σκέψωνται, μηδενὸς αὐτοῖς ἐπεί-
 γναιτο καὶ μὴδὲ ἵστασιν ὅτι βίβω, πρὸς φίλον μὲν.

101 τοῖς ἄλλοις, καὶ ὅτι οὐδεὶς ὁ κωλύσων· ἀλλὰ πάντες αὐτοῦ ὀ-
 δαμυονίζοντες πρὸς τοὺς οἰκέτας τῶν τεθνηκότων Ἐπισκήψασί τινα.
 ὅπως βεβαίαν καὶ ἀληθευάτιον αὐτοῖς καὶ οἱ πολλοὶ ταῆς ψυχῆς
 τιμὴν μετ' ἀλλήλων εἶναι δόξαν πεπιστεύκασιν. οἱ δ' ἐπεὶ δὴν ὑπα-
 κέσασιν τῶν ἐντεταλμένων αὐτοῖς, περὶ τὸ σῶμα ὄντας ὄντες, ὅπως
 δὴ καὶ παρῶν τιμὴν ἀποκρίνωσι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ, ὑμνήσωσι
 τελευτῶσι. ἔσονται γὰρ ἐκείνους εἰς τὸν θάνατον οἱ φίλοι ἀποπέμ-
 πουσιν, ἢ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἕκαστοι τοὺς πολίτας εἰς μηκίστας
 ἀποδημίας. καὶ σφᾶς μὴ αὐτοὺς δακρύουσιν ἐν τῷ ζῆνι ἀλαμεί-
 ναντας, ἐκείνους δὲ μακαρίζουσι καὶ ἀθάνατον λῆξιν ἀπολαμβά-
 νοντας.

CUM Indorum Respublica in multas partes distributa sit, genus quoddam Sapientum apud ipsos est, quos Græci Gymnosophistas vocare consueverunt. Horum duæ factiones sunt; Brachmanum altera, altera Samanæorum. Brachmanes per generis successionem, non secus ac Sacerdotium, hujuscemodi divinam sapientiam admittunt. Samanæi selecti quidem sunt, & ex quibuscunque qui divinæ sapientiæ se tradere voluerint, constant. Eorum vita ad hunc modum est; quemadmodum Bardesanes Babylonius memoriæ prodit, qui a patrum nostrorum tempestate extitit, cum illisque Indis est versatus qui Damadimi missi ad Cæsarem fuerant. Brachmanes enim omnes unius sunt generis, ex unius patris uniusque matris origine omnes deducti. Samanæi vero non ita, sed ex omni Indorum gente, ut jam diximus, collecti. Neque igitur sub regno degunt Brachmanes, neque cum aliis munus ullum

e 2 obeunt:

obeunt : sed ex ipsis ii qui Philosophi sunt, alii in monte, alii apud Gangem fluvium habitant. Ac montani quidem pomis & lacte bubulo herbis coagulato vescuntur : fluviales ex pomis etiam ipsi victum comparant, quæ multa apud fluvium nascuntur : terra enim fere semper recentes fructus producit : quinetiam oryzae copiam sponte procreat, qua, siquando poma defecerint, uti quoque in cibo solent : Aliud vero quippiam degustare, aut alimentum ex animatis vel omnino tangere, immunditiæ extremæ atque impietati non dissimile apud ipsos habetur. Atque hæc quidem eorum est opinio. Cultum Deo religiose ac pie exhibent : majorem enim diei ac noctis partem hymnis in Deos ac precibus dicarunt. Singuli tamen in propriis tuguriis manent, & quammaxime fieri potest soli morantur. Simul enim versari Brachmanes, ac multum colloqui, non admodum patiuntur : sed cum id forte contigerit, recessione inde facta in multos dies postea non loquuntur : sæpe etiam jejunant. Samanæi vero electi, ut diximus, sunt : in quorum collegium cum quispiam est adsciscendus, ad principes civitatis aut vici, cujuscunque fuerit, accedit ; atque ibi bonis suis facultatibusque omnibus repudiatis, atque supervacua omni corporis parte detonsa stolam accipit : atque ita nulla neque uxoris neque liberorum, si forte adsint, ratione habita, quasi ad se nihil omnino amplius pertineant, ad Samanæos recedit. Regi liberorum educandorum, cognatis uxoris cura relinquitur. Vita Samanæorum hujusmodi est ; Extra urbem commorantur, ac totum diem in divinis colloquiis traducunt, ubi domos & fana a Rege extructa habent : in quibus œconomi constituti sunt, qui certam quandam mercedem

ad

ad convenientium alimentum a Rege accipiunt. Victus eorum ex oryza, & pane, & pomis, & oleribus apparatus. Cum ingressi in domum fuerint, ad tintinnabuli signum Samanæi preces effundunt : quod ubi fecerunt, signo iterum dato, ministri, singulis lance oblata (duo enim ex eodem vase non comedunt) oryza ipsos pascunt : si quis varietatem aliquam requirat, olus aut pomorum quippiam apponitur : quibus pasti celeriter ad eadem loca revertuntur. Omnes absque uxore & possessionibus degunt. Tanta autem & ipsi & Brachmanes in veneratione apud alios sunt, ut Rex quoque interdum ad eos accedat, rogetque ut pro statu regionis Deum precentur, aut quid agendum sit consulant. Ipsi autem ita erga mortem affecti sunt, ut vivendi tempus quasi necessarium quoddam Naturæ ministerium inviti sustineant, atque ideo animos a corporibus festinent absolvere. Ac sæpe, ubi bene se habere conspexerint, nullo malo urgente, e vita decedant, re tamen aliis prænunciata ; nullusque sit qui prohibeat, sed omnes eos beatos prædicantes suis quisque domesticis morituris mandata quædam tradant : adeo stabilem ac veram & ipsi & plerique animabus inter se post obitum vitam esse crediderunt. Illi autem ubi mandata sibi commissa perceperunt, corpore in ignem coniecto, ut purissimam a corpore animam secernant, ab omnibus celebrati mortem obeunt. Æquiori enim animo illos amici ac propinqui ad mortem dimittunt, quam alii homines suos quisque cives in admodum longinquas peregrinationes. Ac se ipsos qui in vita superstites remanserint, deplorant, illos beant, quippe qui immortalem sortem jam receperint.

Ο Δάμις φησὶ χαμευνία μὲν αὐτοῦ [Βραχμῆνας] χρῆ-
σθαι, τῇ δὲ γῇ ὑποστρωνιστάς πᾶς αἰς αὐτοὶ αἰσῶν).
καὶ μετεωροπορευόμενος ὅτι ἰδεῖν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς πύχας δύο, ἃ θαν-
μασιοποιίας ἔνεκα, (τὸ γὰρ φιλότιμον τοῦτο πρᾶξι τεῖσθαι οὐκ ἀν-
δρας) ἀλλ' ὅποσα τῷ ἡλίῳ ξυμβαποβαίνοντες τῆς γῆς δρῶσιν, ὡς
πρόσφορα τῷ θεῷ πρᾶττοντες. τότοι πύρι, ὃ ἀπὸ τῆς ἀκτίνης ἐπι-
σπῶν), καίτοι ζωμαιοειδὲς ὄν, ὅτε ἐπὶ βωμῷ καίεν αὐτοῦ, ὅτε
ἐν ἱωνοῖς φυλάττειν· ἀλλ' ὡς πρὶς τὰς αὐγὰς, αἱ δὲ ἡλίου τε ἀνα-
κλῶν) καὶ ὑδατῶ, ὅτε μετέωρόν τι ὁρᾶσθαι αὐτὸ καὶ σαλευθῶν ἐν τῷ
ἀέρι. μετ' ἡμέραν μὲν οὐδ' ἡλίον ὑπὲρ τῆς ὠρῶν, αἰς ἐπιπρο-
πύει αὐτὸς, ἵν' ἐς καμρόν τῇ γῇ ᾧσι, καὶ ἡ Ἰνδικὴ ἔδωκε πρᾶττειν· νύ-
κτις δὲ λιπαρῶσι τιμὴν ἀκτίνῃ, μὴ ἀχθεσθαι τῇ νυκτὶ, μὲν δὲ ὡς
ὑπὸ αὐτῆς ἤχη ἡμέραν δὲ ἐπιτηδεύουσιν, ὡς πρὶς Λακε-
δαιμόνιοι πάλας, καὶ Θέροι, Ταραντῖνοί τε, καὶ Μήλιοι, καὶ ὅποσοις
τὰ Λακωνικὰ ἦν ἐν λόγῳ· μίτταν δὲ ἀναδιδύμει λυκκὸν, καὶ γυ-
μνὸν αὐτοῖς βάδισμα· καὶ τιμὴν ἐοικέντα ἐχρηματίζοντο πρὸς πωλησίαν
ταῖς Ἰξωμίσι. ἡ δὲ ὕλη τῆς ἐοικέντος, ἔριον αὐτοφυὲς ὃ γῇ φύει,
λυκκὸν μὲν ὡς πρὶς τῆς Παμφύλων, μαλακώτερον δὲ τίκλει ἢ ἡ πι-
μελὴ, οἷα ἔλαγον ἐπ' αὐτὸ λείβεσθαι. τοῦτο ἱερὸν ἐοικέντα ποιουῖ).
καὶ εἰ τις ἔπρεσθαι πρὸς οὐκ Ἰνδοὺς τέττερας ἀνασπώη αὐτὸ, ὃ μεθί-
εται ἡ γῇ ὅτι ἐρίει. τιμὴν δὲ ἰχθυὸς δακτυλίου, καὶ τῆς ῥάβδου, αἱ
φορεῖν αὐτοῦ ἄμφω, δυνάσθαι μὲν πάντα, δύο δὲ ἀξέσῃτω τετι-
μησθαι, &c.

Damis

DAmis inquit Brachmanas ipsos humi dormire, herbis
tantum super humum stratis, quas ipsi deligant,
eosque vidisse duos ferme cubitos a terra elevatos ambu-
lantes, non miraculi gratia (hac enim ambitione viri illi carent)
sed quia quaecunque a terra sublatis sacrificaverint, ipsi Soli
gratiora, magisque tali Deo convenientia sese facturos arbi-
trantur. Ignem vero, quem a Solis radio divellunt, quanquam
corporeus sit, non tamen in aris aliquid comburendo, neque
laternis inclusum servant; sed tanquam radii qui a Sole in
aqua refranguntur, sic ille in sublimi æthere saliens conspi-
citur. Ipsi igitur Solem interdum precantur, ut anni tempesta-
tes, quas circumvolutione sua metitur, oportunas & propitias
Indorum terræ mittat: vesperi autem Radium orant ne noctem
moleste ferat, eodem vero modo maneat quo deductus est.
. Comam autem nutriunt, sicut quondam Lacedæ-
monii, & Thurii, Tarentinique, & Melii, & cæteri quibus La-
conica instituta placebant. Mitram quoque albam gestabant, &
nudis pedibus ambulabant. Vestis autem eorum in Exomi-
dum formam composita est: ipsius vero materia linum est,
quod sponte sua in illis locis nascitur; album quidem, veluti
quod in Pamphylia nascitur, mollius autem propter pingue-
dinem, quæ ab ipso quasi oleum stillat. Ex eo sacram vestem
conficiunt: ac si quis alius Indorum ejusmodi linum extra-
here conatus fuerit, terra linum non dimittit. Annulum atque
baculum, quorum utrumque ipsi gestant, omnia quidem posse
dicunt, duo vero arcana in pretio haberi, &c.

POSTELLUS

Secundo in loco fuere Abrahmanes Indi, quos doctrinæ causa invisit Pythagoras & Apollonius, descripsit Hierocles. Illi autem Abrahmani filii sunt ex Ketura, qui cum Isaac non voluissent obtemperare, sunt ab ipso in Orientis partes destinati, ubi ad hanc usque diem sub Brachmanorum nomine servant sacræ doctrinæ præcepta, in quibus eadem præscripta habent, quæ & Moses cœlitus accepit. Idem vero fuit Abrahmanibus, Chaldæis, Druidibus, Pythagoricis, Razi-hinuis, atque Mosis auditoribus usitatum, ut non nisi longo silentio, probitate & vita insignes ad doctrinæ receptionem admitterent.

De PALLADIO.

BARONIUS *Annal. Eccles.* Anno 388.

Hoc anno, sub Consulatu videlicet Theodosii secundo, Palladius Galata, ut ipse testatur, (Vit. SS. Pat. c. 1.) Alexandriam petiit, qui tum ex iis qui eremum Ægypti peragratus vidit, tum ab aliis audivit, scripsit postea Commentarium ad Lausum Præfectum, quam ob causam eundem librum interdum *Lausiaca* appellarunt; cui & titulus ille alicubi præfixus reperitur ut *Paradisus Heraclidis* nominetur. Mansit hic
in

in eremo cum Euagrio Pontico aliquot annis (de triennio ibi confecto ipse meminit Vit. SS. Pat. c. 12.) Porro Euagrii Pontici consuetudine Origenis erroribus imbutus est: de quo Hieronymus adversus Pelagianos agens hæc habet; *Palladius, servilis nequitiae, eandem hæresim instaurare conatus est, & novam translationis Hebraicæ mihi calumniam struere. Num & illius ingenio nobilitatique invidimus? nunc quoque mysterium iniquitatis operatur, &c.* Ob quam etiam causam S. Epiphanius eundem in Palæstina ista docentem deplorans ait; *Palladium vero Galatam, qui quondam nobis charus fuit, & nunc misericordia Dei indiget, cave; quia Origenis hæresim prædicat & docet; ne forte aliquos de populo tibi credito ad perversitatem sui inducat erroris.* Hæc & ipse scribens ad Joannem Hierosolymitanum Episcopum, cum idem Palladius jam deseruisset eremum Nitriæ, & morbi causa (ut ipse testatur Hist. Laus. c. 22.) abiisset in Palæstinam; ubi aliquandiu moratus Hæreses docebat Origenis: quem cavendum Epiphanius Joannem ejus loci Episcopum quamprimum admonuit. Cum vero Origenistarum nullum alium nominet nisi Palladium; certe, etsi alii essent eadem labe confecti, tamen non alium quam ipsum id muneris subiisse ut Origenis deliramenta doceret, satis apparet. Quamobrem Origenistam illum, quem Sanctam Paulam tentasse Hieronymus scribit, neminem certe præter Palladium, tunc in Palæstina morantem, fuisse conspicio, de quo ista in ejusdem Paulæ Epitaphio habet (Epist. 27.) *Quidam veterator callidus, atque, ut sibi videbatur, doctus & sciolus, me nesciente cœpit ei proponere questiones, & dicere; Quid peccavit infans ut a dæmone corripiatur? in qua ætate resurrecturi sumus? si in ipsa qua morimur, ergo nu-*
f
tricibus

tricibus post Resurrectionem opus erit: si in altera, nequaquam erit resurrectionis mortuorum, sed transformatio in alios, &c. Quod cum audisset & ad me retulisset, indicans hominem, mihi que incubuisset necessitas nequissimæ viperæ ac mortiferæ bestię resistendi, &c. conveni hominem, & orationibus ejus quam decipere nitebatur brevi interrogatione conclusi, dicens, &c. Refert disputationem tunc cum eo habitam, atque ad postremum addit; Ex quo die ita cœpit Paula hominem detestari, & omnes qui ejusdem dogmatis erant, ut eos voce publica hostes Domini proclamaret. Hæc Hieronymus. Sic igitur a S. Hieronymo confutatus Palladius, in ipsum sty- lum convertit, atque primum hæc de Paula adversus eundem S. Hieronymum in suo Commentario ad Lausum effutiit (cap. 29.) Multas fœminas vidi, plurimasque tam viduas quam virgines novi, inter quas Paulam Romanam, matrem Toxotii, fœminam ad genus vitæ quod est secundum spiritum dexterrimo ingenio: cui quidem quo minus ei se daret impedimento fuit Hieronymus quidam, genere Dalmata, qui mulierem optima indole ad genus vitæ perfectum, cum in eo multos, ne dicam omnes, longissimo post se intervallo videretur posse relinquere, ipse invidia motus ad suum peculiare vivendi institutum pertraxit. Hæc Palladius: mansisse autem ipsum in Palæstina saltem usque ad annum 392. inferius dicemus ex Epistola Epiphani ad Joannem.

At quid postea de Palladio? Accidit quidem ut recedens e Palæstina in Bithyniam, Catholici hominis personam induerit, & inter Catholicos consuescens postea in Jo. Chrysostomi Episcopi Constantinop. se amicitiam insinuarit. Et unde hoc, inquires, de consuetudine cum Joanne accepisti? ex eo potissimum quod favit eidem Jo. Chrysostomo; cui quidem non com-

communione Catholica tantummodo conjunctus, sed & eidem fuit tolerantia malorum propinquus: nam quæ ob ejusdem Joannis defensionem passus est, his verbis ipse declarat (eod. lib. c. 22.) De Palæstina autem ad provinciam Bithyniam veni, in qua, nescio quo modo, utrum studio hominum an voluntate Divina (hoc Deus novit) Episcopus ultra meritum meum factus sum. In quo tempestatis illius quæ sub S. Joanne commota est, interfui malis, & per decem menses in obscurissima cellula occultatus, cœpi illius Sancti dicta reminisci, &c. Quo etiam tempore, cum vigeret vehementior in eundem Chrysostomum persecutio, ex Oriente recedens Romam se contulit ad Innocentium, a quo una cum aliis exceptus est. Et unde hæc, dices? Testatur id ipse, cum de Piniano atque ejus conjuge Melania juniore, a quibus exceptus in urbe fuit, sermonem habens hæc ait (in Lausiac. cap. 49.) Ne nobis quidem certe, cum plures simul essemus qui Romam propter beatum Episcopum Joannem perrexeramus, exigua præstiterunt: sed dum in illis partibus degeremus, officiosissimo nos susceperunt hospitio, largissimisque sumptibus, cum inde proficisceremur, honoraverunt. Hæc ille.

Quando autem id acciderit, expressum habes in Dialogo de rebus ejusdem S. Joannis (Extat tom. 1. Jo. Chrysost. edit. Paris. col. 10.) his verbis; Vix mensis effluxerat, cum Palladius quoque Helenopoleos (est enim Helenopolis civitas in Bithynia, de qua superius) absque literis venit, qui & ipse fugisse dicebat vesaniam Principum: expressius autem atque signantius enarravit omnia, ipsumque exemplar Edicti protulit, &c. licet hunc de quo agimus Palladium diversum ab illo esse oporteat qui in illo Dialogo interloquitur: etenim tunc primum Romam se venisse dicit, cum sub Zosimo

Papa pro pace Ecclesiarum ea functus est legatione. Sed quid tandem? ipsum foris pro tempore mutasse personam potius quam animum impietate refertum, non leve argumentum est, quod eo libro quem post eas turbas conscriptum ab eo constat (nam in eo meminit de Melaniæ obitu qui contigit post urbis Romæ excidium) Origenistas complures laudavit, ipsumque Euagrium Origenis erroribus infamatum ad coelum evexit.

VOSSIUS *de Historicis Græcis.*

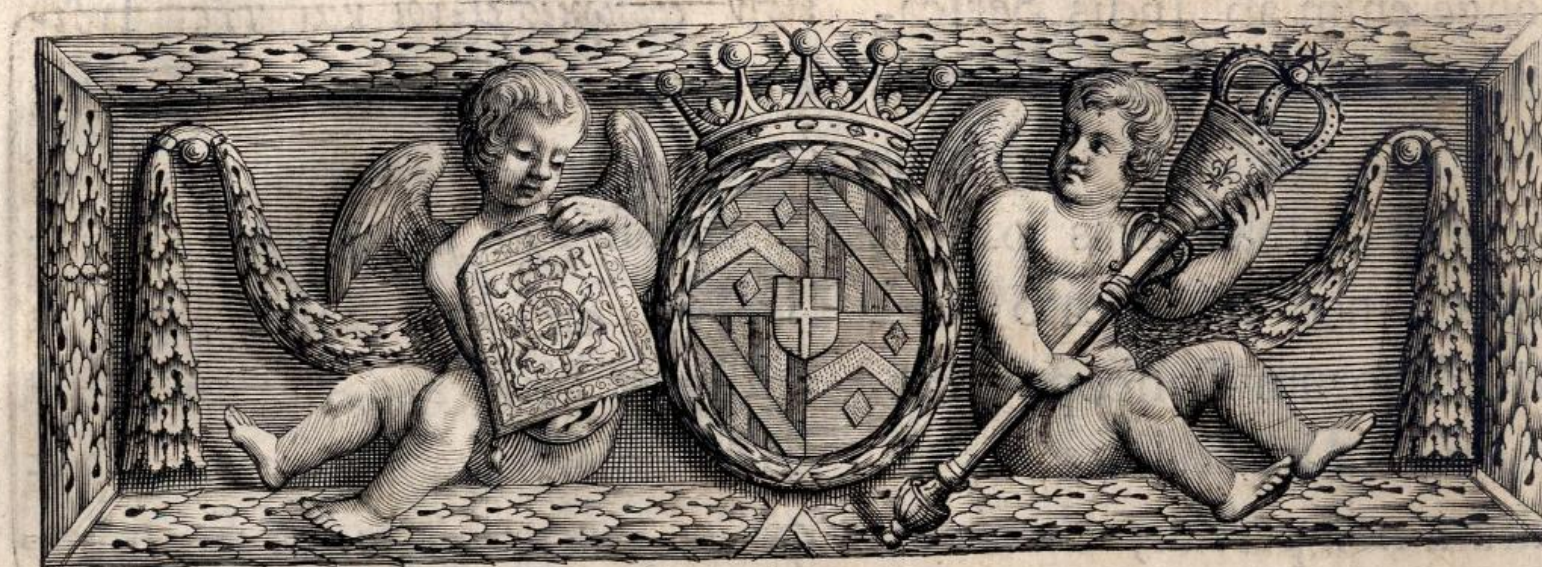
SUB Theodosio M. floruit Palladius Galata. Vitas aliquot Sanctorum in literas retulit, quæ vulgo *Historia Lausiacæ* dicitur, quia nuncupata est Lauso Præfeto. Etiam in libris quibusdam vocatur *Paradisus Heraclidis*; sed falso. Opus hoc certis diebus in Ecclesia prælegi solere ex Triodio ostendit in Glossario suo Clarissimus Jo. Meursius, qui & primus hunc Scriptorem edidit Græce; cum aliis multis tum hoc quoque nomine de Rep. Literaria præclare meritus. Fuit Palladius Rufini amicus, quemadmodum ejus laudes ostendunt: at B. Hieronymo inimiciorem fuisse, satis ex iis liquet quæ ipse Hieronymus ad Ctesiphontem refert, præfatione operis adversus Pelagianos. Cum Euagrio Pontico triennium se, & quod excurrit, in Ægypti eremo vixisse narrat ipse *Historiæ suæ Lausiacæ* cap. 12. Meminere *Historiæ* hujus a Palladio exaratæ Socrates lib. 4. *histor. Eccl.* cap. 18. Cassiodorus *histor. Tripart.* lib. 8. cap. 1. Joannes Damascenus libro *De iis qui in fide dormierunt*; & Nicephorus Callistus lib. 11. c. 44.

Huic

Huic Palladio etiam tribuitur a plerisque *Dialogus de vita Chrysostomi*, in qua colloquuntur Palladius Helenopolitanus Episcopus, & Theodorus Diaconus Ecclesiæ Romanæ. Sane Palladium Episcopum auctorem facit Photius quoque. Sed ea in hoc Dialogo legas quæ nunquam de seipso, salvo pudore, scribere potuisset Palladius. Eoque alii potius censent esse Theodori Diaconi qui cum Palladio hic loquitur. Baronius autem arbitratur esse illius Palladii qui a B. Augustini temporibus in Scotiam a Cælestino Papa missus fuit ad prædicandum Evangelium. Dialogum eum, seu Palladii, seu Theodori, e Græco vertit Ambrosius Monachus Camaldulensis. Græce autem nondum prodiit.

L A B B Æ U S *de Scriptoribus Ecclesiasticis.*

Palladius, natione Galata, Helenopoleos in Cappadocia primum, tum Asponitanus Episcopus, Euagrii Pontici discipulus, & Ruffini Aquileiensis Presbyteri æqualis atque amicus fuit, in Origenis ac Pelagianorum errores propensior: obiit sæculo Christi quinto post annum 410. aut etiam 418. Ejus mentio apud S. Epiphanium *Epist. ad Joannem Episc. Hierosolymitanum*, quæ est 60. inter Hieronymi *Epistolas*; eundem S. Hieronymum in Proæmio libri ad Ctesiphontem adversus Pelagianos; Gelasium I. Papam, *Præfatione in librum adversus Pelagianos*; Socratem libro 4. *Historiæ Ecclesiasticæ* cap. 18. Cassiodorum *Historiæ Tripartitæ* lib. 8. cap. 1. Joannem Damascenum, sive quem alium Autorem libri, *De iis qui in fide dormi-*

ΤΟΥ ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ, PALLADIUS

ὧς τῆς Ἰνδίας ἔθνων,
καὶ τῆς Βραγμάνων.

De gentibus India, &
Bragmanibus.

Πολλὴ φιλο-
πονία σὺ, καὶ
φιλομαθία, καὶ
φιληκοΐα, καὶ
φιλοθεΐα, ἀν-

δρῶν ἀρίστων ἐγκαλλώπισμα,
καὶ ἔτερον ἡμῖν ἀποδείξας
ἀποδοκίμασθαι πρᾶγμα ὑπερ-
βολῇ φιλοσοφίας γέμον. Κινέ-
μυροι τοίνυν ἡμεῖς τῇ σῇ φιλη-
κοΐᾳ, πρὸς τοῖς ἐξημένοις ἀπο-
εξηγησόμεθα σοι καὶ τὸν τῶν Βραγ-
μάνων βίον, ὧν μὲν ἐγὼ ἔτε-
τινὸς πατρίδα ἰσόρησα, ἔτε τοῖς
ἀνδράσι συντετύχηκα· πόρρω γάρ

Ua indefati-
gabili indu-
stria, litera-
rum amo-
re, audiendi

studio, & pietate, optimo-
rum Virorum ornamento, im-
pulsus, rei novæ explicatio-
nem aggredior, insigne Philo-
sophiæ argumentū. Quam igi-
tur tantopere gestiebas audire,
Bragmanum tibi vitam enar-
rabimus: quorum patriam ne-
que hæcenus vidi, neque ipso-
rum familiaritate usus sum

B

longe enim ab Indis Sericanisque remoti sunt, Gangis fluvii accolæ. Ego ad primas tantum Indiæ oras paucos ante annos cum beato Mose Adulenorum Episcopo penetraui: sed immodici æstus tædium non pertuli, vehementis adeo, ut lymphæ è fontibus velocissime scaturientes, in vasis exceptæ, confestim ebullirent. Quod ego cum viderim, caloris impatiens, continuo reversus sum. Fluvius vero Ganges iste est qui nobis vocatur Phison, ferturque in S. Literis fluviorum quatuor Paradiso exeuntium unus. Dicitur Alexander, Macedonum Rex, vitam eorum quodammodo enarrasse, & fortasse ad eum rumor incertus permanavit: neque enim ipse Gangem, ut arbitror, transivit, solummodo Sericanorum, qui citeriora incolunt, regionem inventus, lapideam statuit columnam, cui inscripsit, ALEXANDER

ἔστιν ἀπωρισμένοι καὶ τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῆς Σηρικῆς, τῷ Γάγγει περιηγούμενοι ποταμῷ. ἐγὼ δὲ εἰς τὰ ἀκρωτήρια μόνον ἔφθασα τῆς Ἰνδικῆς πρὸς τῶν ὀλίγων, μὲν δὲ μακρὰς Μωυσεως, & Ἰπποκράτους & Ἀδελφῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ μαθητῶν, οἷον ὅτι, ὡς δὲ ὑδατὶς ἐκ τῆς πηγῆς ἀναβλύζοντι ταχέως εἰς τὸ ὑποδακνύμενον, καὶ βληθέντι ἐν ἀρχαίοις, ὡς καὶ ἡμεῖς βεβαίοντες ἐν τῷ ποταμῷ, αὐτοῖς ὑπέσχεθα, μὴ σέξας τὴν καύσωνα. Ὁ δὲ Γάγγης ὅστις ποταμὸς, ὁ καὶ ἡμεῖς ὡς καλεῖται Φεισὼν, ὁ ἐν ταῖς γραφαῖς καλεῖται, εἰς τὴν τῶν τεσσάρων ποταμῶν πρὸς λεγόμενων ἐξίεναι ἐκ τῆς ἀρχαίας. Διήγημα δὲ φέρεται Ἀλεξάνδρου, & τῆς Μακεδόνων βασιλείας, ἐξηγησάμενος πρὸς τὸν βίον αὐτοῦ καὶ κείνου δὲ ὅτι ὡς ἔχεν ὡς ἐκ ἀρχαίας μαθητῶν. ὅτι γὰρ αὐτὸς, ὡς οἶμαι, τὸν Γάγγει ἐπεραμένην ποταμὸν, ἀλλ' ἀρχὴ τῆς Σηρικῆς φθάσας, ἐνθα τὸν μέγιστον οἱ Σῆρες τίκισι, καὶ κελὶ θίνῃ σήλῃ σήσας, ἐπέγραψεν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Ο. ΤΩΝ.

MAKE-

ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ. ΕΦΘΑΣΑ. ΜΕΧΡΙ. ΤΟΥ. ΤΟΠΟΥ. ΤΟΥΤΟΥ. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ πρὸς Βραγμάνων δεδιώμενος μαθεῖν ὅτι πρὸς Θηβαίους Σχολαστικὸς, ἐκδοσίως μὲν τὴν ἀποδημίαν ποιησάμενος, ἀκδοσίως δὲ τῇ ἀρχιμαλωσίᾳ ὡς περὶ ὀνί. Οὗτο, ὡς ἔλεγε, ἀφύης ἐγέρνει ἐν τῇ δικανικῇ, καὶ ἀκδοσίᾳ ληφθεὶς, ἐκίνησεν ὅπως τὴν Ἰνδῶν ἰσορῆσαι χώραν καὶ διαπλῦσας μὲν πρεσβυτέρους ταύτης, κατέλαβε πρὸς τὴν Ἀδελφῶν, εἰς μετ' ἐκείνου, τὴν Αὐξόμην, ἐν ἣ ἦν βασιλεία μικρὸς τῆς Ἰνδῶν ἐκείνου κατεζόμενος. ἐκείνῳ δὲ χρόνῳ, καὶ πολλὰ συνήθισαν κλησάμενος, ἠθέλησε καὶ πρὸς τὴν Ταυρωβάνην εἰσελθεῖν νῆσον, ἐνθα εἰσιν οἱ λεγόμενοι Μακρόβιοι. Ζῶσιν γὰρ εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην καὶ ἕως ἑκατὸν πενήκοντα ἔτη οἱ γέροντες, δι' ὑποβολὴν τῆς ἀέρος ὑπερσίας, καὶ ἀνεξερδυνήτης κρύσεως & θεῶν. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ νήσῳ καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς κατοικεῖ τῆς Ἰνδῶν, ὃ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς χώρας ἐκείνης ὑποκείνῳ ὡς Κατράπῳ, κατὰ

MACEDONUM REX AD HUNC USQUE LOCUM PERVENI. Sed accipite quæ à Scholastico quodam Thebæorum de Bragmanis ego edidici, qui eam peregrinationem susceperat libens, invitatus vero in captivitatem inciderat. Ille cum ad res forenses esset ineptus, illasq; negligeret, sibi in animum induxerat Indorum regiones perlustrare: Et cum Presbytero quodam vela faciens Adulen primum appulit, pervenitq; postea ad Auxumin, ubi tum temporis quidam Indorum regulus sedem habebat. Ad tempus illic moratus, multorumq; nactus familiaritatem, in Taprobanem insulam statuit descendere, ubi gens est Macrobianorum: Namque eximia coeli temperie, & singulari numinis beneficio, ad ætatem centum & quinquaginta annorum senes durant. Sedes hæc est Regis Indorum maximi, cui reliqui omnes, tanquam Satrapæ, obe-

diunt, uti referebat Scholasticus, ab alio edoctus; neque enim ipsi licebat in insulam ingredi. Mille vero, aut eo circiter, Insulæ (nisi falsum est quod fertur) isti Insulæ circumjacent, quas Mare rubrum interfluit: ibique, in Insulis, quæ vocantur Maniolæ, Magnes lapis nascitur, ferri attractor, apud quas siqua navis ferreis armata clavis advenerit, virtute lapidis illico adducitur & in cursu sistitur. Ideoque in Taprobanem profecturi, navigiis in eum specialiter usum clavis ligneis compactis utuntur. Flumina habet ingentia quinque navibus pervia, (sic enim inde venientes ferebant:) Fructus ibi perpetuo sunt: eodemque tempore vitis & immaturas & ad vindemiam maturas uvas profert. Habet palmas Insula, & nucem majorem Indicam, & minorem odoriferam. Vivunt incolæ

αὐτὸς ὁ Σχολαστικός διηγήσατο, μαθὼν καὶ αὐτὸς παρ' ἑτέρου. ἔδὲ γὰρ δεδιυῖν) ἔδ' αὐτὸς εἰς τὴν νῆσον εἰσελθεῖν. ὡς γὰρ κεν) γὰρ ταύτῃ τῇ νήσῳ (εἰ μὴ ψευδὲς ᾖ τὸ λεχθέν) ὡς χίλια ἄλλα νῆσοι, τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐμβαλλόμεναι εἰς αὐτὰς. Ἐπεὶ τοίνυν ὁ μαγνίτης λίθος, ὃς τὴν σίδηρον ἴσχυρ' ἔχει, ἐν ἐκείναις γίνετ' αὐτῶν νήσοις, ταῖς κεραμύταις Μανιόλης, ἐν αἷς εἰς ἐπέλθῃ τις τῆς ἐνταῦθα τόπων πλοῖον (ἰδιωτὴς ἔχον ἤλας, κατέχευ' ὑπὸ τῷ λίθῳ φύσεως, μὴ διωάμενον παρελθεῖν. ἔστι τὸ ἰδιωτὴς τὰ διαπερὼντα πλοῖα εἰς ἐκείνῃ τῇ μεγάλῃ νήσῳ ἀνδρὶ σιδήρεϊ ἐν πύρεσι ξυλίνοις κατεσκευασμένα. ἔχει δὲ, φασί, καὶ πέντε ποταμοὺς μεγίστους ἢ νῆσους αὐτῇ, ἐν οἷς νῆα διαπορεύοντ'. ὡς τὸ διηγεῖτο αὐτὰς οἱ ἐκείθεν, ἔδ' ἔπειτα ὁπώρα λείπη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τῇ νήσῳ. ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ, φησὶν, ἔτε ἀμπελὺς ὁμφανίζετο, ἔτε τρυγᾶται. ἔχει τὸ καὶ φοίνικας, καὶ τὸ κάρμιον τὸ μέγιστον τὸ Ἰνδιανῶν, καὶ τὸ λεωτὸν τὸ ἀρωματίζον. Ζῶσι τὸ οἱ οἰκῆτορες ὅτι τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ γαλακτί,

λακτί, καὶ ὀρύζῃ, καὶ ὀπώρῃ, ἐρέας δὲ πελοπόννησος παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἔδ' ἔστιν. περὶ αὐτῶν τὸ δερματῶδες, καλὸς ἐργασμὸς, ὡς τὸ ὄσφιον ὡς τὸ πῦρ) μόνον. ἔστι τὰ περὶ βατὰ τετρακτύρια ἀνδρὶ ἐρέας, γαλακτοφόρα λίαν, πλατείας ἔχοντα ἐρέας. Κέχρητ' ὅτι καὶ κρεωφαγία αἰγῶν, καὶ περὶ αὐτῶν. χεῖρ' ὅτι ἀπὸ Θεβαΐδος ἔκ' ἐπὶ ὁρίσκειται ἐν τοῖς μέρεσιν Ἰνδίας, ἢ Αἰθιοπίας, δι' ὑπερβολὴν καυμάτων. Διηγείτο οὖν ἔτι ὁ Σχολαστικός, ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀξομέας ὁρίων πινας πλοιαρίους Ἀραβιανῶν Ἰνδὸς ἐμπορείας χάριν, ἐπαράτῃ ἐνδοτερον ἀπελθεῖν. καὶ φτάσας ἐγγὺς τῆς καλυμνίων Θεβαΐδων, τῆς τὸ πέδιλον συναγῶν. (ἔτι δὲ ἔστιν ἐκείνῳ πάντῃ σμικρότατον, καὶ ἀδρανέστατον, λιθίνους σπηλαίοις ἐνοικοῦντες, οἵτινες καὶ κρημνοβαλεῖν ἴσταντ'), ἀλλὰ τὸ τόπος συστροφίῳ, καὶ τὸ πέδιλον ἔτις ἀπὸ τῆς δάμνων συναγῶσι. δένδρ' ὅφρα γὰρ εἰσι κολοβά, ὡς ἔλεγε ἐκείνῳ ὁ Σχολαστικός. εἰσι τὸ καὶ οἱ Βιτοσάδες ἀνδρωπάρεα κολοβά, μελανοκέ-

laete, & oryza, & pomis, nec lanam habentes nec linum; Pelles solummodo ovium, scilicet elaboratas, lumbis circumjiciunt. Oves illis crinitæ omnes absq; lana, lac suppeditant ubertim, latis caudis conspicientiæ. Nam porci, extra Thebaidarum regionem, in partibus Indiæ & Æthiopiæ, ob eximium calorem, omnino incogniti sunt. Ulterius referebat Scholasticus, quod nautas quosdam ad Indos mercatum proficiscentes offendens, interius statuit penetrare: & prope Thebaidarum, qui piper colligunt, regionem delatus est. Minuta gens & imbellis, antrisque è saxo excavatis habitat, ob asperam loci naturam in præruptis rupibus incedere discunt, ibique ab arbutis piper colligunt. Arbuscula enim sunt humilia, ut referebat Scholasticus; ipsique Thebaidæ exiguum genus hominum, capite nigro,

nigro, intonsum, capillo non torto. Ceteri omnes Indi & Æthiopes nigri sunt, robusti, & capite crispo. Ibi, inquit, ab eo qui summam obtinebat potestatem comprehensus, de meis rebus interrogabar; qua fiducia fines eorum intrassem? Neque illi defensionem meam accipiebant, nostri idiomatis ignari: neque assequi poteram quæ mihi significare vellent eorum linguæ expers. Signa solummodo variantibus vultuum notis cognoscenda intercedebant. Ego illorum voces immixtes ex sanguinolento oculorum colore, & horrido dentium stridore; è quibus motibus minatoria dicta colligebam; illique me è contra ex moribus meis, trepidatione & vultus pallore, afflictique animi statum ex corporis horrore cognoscebant; Ibi sex, inquit, annos in servitute datus artoptæ subfamulatus sum; quo temporis spa-

φαλα, ἀκαρῆα, καὶ ἀπλότρηχα· οἱ δὲ λοιποὶ, οἵ τε Αἰθίοπες, καὶ Ἰνδοὶ, μελανοὶ εἰσι, καὶ νεανισκοί, καὶ φειζότρηχες.) ἐκείθεν τέ, φησι, κατὰ χεθεὶς ὑπὸ τοῦ διυνασθένου τοῦ πραγμάτων ἐπηρεωτώμενος, ὡς πολήσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. καὶ ἔτε ἐκεῖνοι τὴν ἀπολογία ἐδέχοντο τὴν ἐμὴν, μὴ ἑπιδόμοι τὸν Ἀλέξανδρον τὸν ἡμετέρας χώρας, ἔτε δὲ ἐγὼ τὰς παρ' ἐκείνων ὑδυνάας εἰς ἐμὲ γινομένης ἐγνώριζον. ὅθεν γὰρ ἐγὼ τὴν ἐκείνων ἠπιστάμενος γλώσσας μόνους δὲ τῆς Ἀσσοφῆς τοῦ ὄψεσθαι ἀλλήλοις ἐσοιχόμενος γινώσκω σιμαῖα· ἐγὼ μὲν τὰς ἐκείνων ἐκκληματώδεις φωνὰς ἐκ τοῦ ὑφαίματος τῆς χροῆς τὸ φθαλμῶδες, καὶ τὸ ἀγρίον τερμῶδες τῶν ὀδόντων δι' ὧν κινήσεων τῶν λεγόμενων παρ' αὐτοῦ ἐσοχαζόμενος τὸν διύαμιν ἐκεῖνοι δ' αὖ πάλιν ἐκ τοῦ πρόπου τοῦ ἐμῆ, καὶ τὸ ἀγωνίας, καὶ τὸ ὠχρότητος τοῦ προσώπου, τὸ τε τὸ ψυχρῆς ἐλεφνόν, ἄρα τὸ σωματικὸν δαλίας κατεμάθανον. Κατὰ χεθεὶς οὐκ παρ' αὐτοῖς, ἐξαετίαν ὑπερθέτησα, τὸ δὲ δέλοισιν

δέλοισιν ὑπερθέτησα εἰς ἐργασίαν. ἦν δὲ τὸ ἀνάλωμα τὸ βασιλέως αὐτῶν, φησι, μέδιον εἰς σίτην εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ παλάτιον, καὶ κεῖνον ὅσον οἶδα πόθεν φερόμενον. Οὕτως δέ, φησιν, ἐν τῇ ἐξαετίᾳ ἡδυμήθην πλείστα ἐκ τῆς γλώσσας αὐτῶν σημειώσασθαι, δι' ὧν καὶ τὰ λοιπὰ ἔειπεν μεμάθηκα. Ἀπελύθει δέ, φησιν, ἐκεῖθεν τὸ πρόπω τέτω. Ἐτεροῦ βασιλέως, ποιήσας μάχην μετὰ τὸν κατέχοντος με, διέβαλεν αὐτὸν πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν ἐν τῇ Ταβέρνῃ νήσω κατεζόμενον, ὡς ἄνδρα ἀξιόλογον Ῥωμαῖον ἀχμύλωτον λαβῶν, τοῦτον ἔχει εἰς ὑπερηστίαν ἀγχεσάμενος. Ὅστις πέμψας κριτὴν ἓνα, καὶ μαδῶν τὸ ἀκριβές, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσπιδεσθῆναι, ὡς ὑπέστησαν Ῥωμαῖον· πάντες γὰρ τιμῶσι τε, καὶ φοβουῖν τὸν Ῥωμαῖον δέχων, ὡς διυναμῶν καὶ τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἐπιβιῶναι, δι' ὑπερβολὴν ἀνδρείας τε, καὶ ὑμνηχανίας. Ἐλεγεν οὐκ ὅτι, ὅτι οἱ Βραγμάνες ἔτινον ὅτι ὅσον ἀποτασόμενον ἀπὸ τοῦ

cio linguam eorum magna ex parte edidici, unde reliquarum quoque gentium notitiam acquisivi. Distribuebat in dies singulos toti palatio rex unicum tritici modium; quod unde advectum esset nesciebam. Illinc hoc, inquit, pacto liberatus sum. Rex alter cum eo, qui me detinuerat, bellum gerens, apud Regem summum, (qui in Taprobana sedem habebat) eum reum fecit; merito, inquit, condemnandum, qui nobilem Romanum captivum habens, in turpissimam compegit servitutem. Rex continuo, exploratore misso rei gestæ, certior factus, excoriari eum iussit, quod Romano nomini fecisset injuriam. Inter omnes enim maxime Romanos honorant & reverentur, in quorum potestate arbitrantur situm, ob eximiam fortitudinem, & bellandi scientiam, ea regna invadere. Narrabat insuper Bragmanum genus non ex propria

propria voluntate societati civili renunciare monachorum more: sed hanc desuper sortem divinitus accepisse. Flumina propter, nudique & naturam sequentes, vitam agunt. Apud quos neque quadrupes ullum, neque rustici operis instrumentum, ferrumve, aut ædificium est: non ignis, panisve, aut vinum: neq; quidquam ad opus necessarium, aut ad voluptatem conducens. Cælum habent jucundum, salubre, & mire ferenum. Deum colunt; & rerum quandam habent notitiam; non eam tamen adeo subtilem ut de providentiæ ratione queant iudicium ferre: precanturq; indefinenter omnes. Orantes lumina versus cælum loco orientis convertunt, orientem vero nihil pensi habent. Fortuitis vescuntur glandibus, & oleribus silvestribus, & quæcunq; terra sponte parit. Aquamq; bibunt nomadum more in sylvis degentes,

αγρέσεως, ὡς οἱ μοναχοί, ἀλλὰ λαχόντες τὸν κληρὸν τοῦτον ἀνωθεν, καὶ ἐκ θεοῦ χρημάτων, τιμὸν τοῦ ποταμοῦ περικίαν, φυσικῶς ἐν γυμνότητι ἀγρίζοντες· παρ' οἷς ἔδδεν τετραπόδον ὑπάρχει, οὐ γέωργιον, οὐ σιδηρῶν, ὅκ οἰκοδομή, ἢ πύρε, ὅκ ἀρτῶν, ὅκ οἶνον, ἔχ ἰμάτιον, ὅκ ἄλλο τι τῶν εἰς ἐργασίαν συντελουμένων, ἢ ἀπόλαυσιν συντηνόντων. Ἐχουσι δὲ ἄερα λιγυρὸν τε, καὶ ὀκρεῖον, καὶ πάνυ κάλλιστον, ῥεόμυροι τὸν θεὸν, καὶ γινώσκιν μὲν ἔχοντες, οὐχ οὕτως δὲ λεπτελὲς, μήτε δὲ διδουκένειν οὕτω ὅσον τῆς περνοίας λόγος διωάμυροι, ὁμῶς ὀκρονται ἀδιαλείπτως· ὀκρόμυροι δὲ, ἀντὶ τῆς ἀναβολῆς, πῶ ἔρανῶ ἀτενίζουσι, τῇ πτόπῃ τῆς ἀναβολῆς ἢ περσέχοντες. Ἐδίξουσι δὲ τὰ παρατυγχάνοντα ἀκρόδευα, καὶ λαχάνων τὰ ἀργεῖα, ὅσα ἡ γῆ ἐκφύει αὐτομάτως· καὶ ὕδωρ πίνουσι, νομάδες ὄντες ἐν ὕλῃς, ὅπῃ φύλλοις ἀναπαυόμενοι· παρ' αὐτοῖς ὅ πολὺ τὸ

τὸ Περσεφνὸν ξύλον, καὶ τὸ λεγόμενον ἀκανθαῖνον, καὶ τινὰ ἕτερα καρποφόρα, ἀφ' ὧν ἀποζώσι. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες εἰς τὸ μέγεθος ὥκεανὸς ἐκείθεν ἔσονται ποταμοῦ ἔσονται Γάργε· ὅσοι οὖν οὐ ποταμὸς εἰς τὸν ὥκεανὸν εἰσβάλλει· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν εἰσὶν ἔσονται Γάργε, ὅπῃ τὸ μέγεθος τὸ τῆς Ἰνδίας· περαιοῦνται δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὰς γυναῖκας Ἰελίω καὶ Αὐγέσῳ· αὐτοὶ γὰρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ μύες ψυχρότεροι, ἔσονται ἡλίος πρὸς ἡμᾶς ὑπὲρ βορέαν ὑψωθέντες· οἱ καὶ ὀκρεατότεροι λέγονται· οἱ μύες ὀκρεῖνοι, καὶ οἷστρον κινεῖν. Καὶ ποιήσαντες μὲν τῶν γυναικῶν τεσσαράκοντα ἡμέρας, αὐθις ἀντιπερῶσι· γυναικῶν μύτοι τῆς γυναικὸς δύο παῖδες, ὅκ ἔπῃ ὁ ἀνὴρ περᾶ πρὸς τιμὸν ἑαυτὸν ἑαυτοῦ γυναῖκα, κοινωνίας χάριν· ἀντιπείσαντες ὅν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἀντίσσομα, τὸν ὅπῃ λοιπὸν ἐγκρατίζοντα χρόνον. Ἐὰν ὅ ῥυμβῇ σῆραν ἐν αὐταῖς ὀρεθίζοντα γυναῖκα, μέχρι πενταετίας περᾶ πρὸς αὐτὸν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,

super herba viridi requiescunt; Ligni Perseæ, & illius quod Spineum vocant, magna est copia, aliaque sunt fructifera unde vitum quærunt. Ad Gangen sita est hæc gens, qua ad Oceanum extenditur; nam in Oceanum iste fluvius exit. Uxores sunt ex altera parte Gangis versus Indiam: ad uxores mariti Julio & Augusto mense transeunt; illis enim hi menses frigidiores, sole versus partes boreales elato, qui & salubriores habentur, magisq; extimulantes. Cum uxoris quadraginta dies morati revertuntur. Postquam vero duos ex uxore vir genuerit, consortio ejus non ulterius utitur; sed æqualem semetipfis numerum substituentes, in posterum abstinent. Si vero contigerit mulierem ex istis aliquam sterilem evadere, ad ipsam quinque continuos annos vir transit, cum

ea rem habens ; si vero non pepererit, ad eam commeare definit. Quocirca neque numerosa eorum gens est, propter durum loci vivendi morem, infitamq; continentiam. Atque hæc Bragmanum respublica est. Fluvium vero impervium dicunt, propter immanem Odontis dicti tyrannidem. Animal est oppido maximum, in fluvio degens, elephantem integrum absorbere valens : transeuntibus vero Bragmanis ad suas uxores, in istis locis non conspicitur. Sunt etiam in istis fluminibus dracones maximi septuaginta cubitorum, quorum pellem unam mihi contigit binos pedes latam videre : Formicæ illic palmæres, scorpii cubitales ; quapropter ea loca transitu difficillima sunt. Neque tamen omnia loca hæc animalia habent, aut feras venenatas, sed solummodo deserta ; multi sunt elephan-

συγγινόμενοι αὐτῇ· καὶ εἰ μὴ γυνήσῃ, ἐκείνῃ αὐτῇ παροισγίζει· διὸ ἐδὲ εἰς πλῆθος πολυάνθρωπον ἐκτείνεται αὐτῇ τὸ ἔθνος, διὰ τε τὴν δυσζωίαν τῶν τόπων, καὶ ἄλλὰ τὰ φυσικὰ ἐκτρέφει τῆς γένεως. Αὕτη γὰρ Βραγμάνων ὄντι ἡ πολιτεία. Τὸν δὲ ποταμὸν λέγουσιν δυσπρόσιτον εἶναι ἄλλὰ τὸν λεγόμενον Ὀδοντοτύραννον· ζῶν γὰρ ἐστὶ μέγιστον εἰς ὑπερβολὴν, ἐνυπάρχον τῷ ποταμῷ, ἀναφίδιον, ἐλέφαντα ὁλόκληρον καὶ ἀκέραιον κατὰ πᾶν διυάμενον. Ἐν δὲ τῷ κατὰ τὸν ποταμὸν τῇ Βραγμάνων παρὰ τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὅτε ὁπλάνεται ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις. Εἰσὶ γὰρ καὶ δράκοντες μέγιστοι ἐν τοῖς ποταμοῖς ἐκείνοις, ἕως πηχῶν ἐβδομήκοντα, ὡς καὶ δοθέντες μίαν ἐδεασάμενοι ἐγὼ δύο ποδῶν πλάτος ἔχουσιν. οἱ γὰρ μύρμηκες εἰσὶ τῶν ἐκείνῃ παλαυσιαῶν, οἱ γὰρ σκορπιοὶ πηχῶν· διὸ καὶ δυσδιόδουτοί εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ τόποι. Οὐ πᾶς γὰρ τῶν ἐκείνῃ ἔχει τοιαῦτα ζῶα, ἢ ἰοβόλα θηρία, ἀλλ' ἡ ἀοίκητος μὲν ἀγέλη γὰρ ἐλεφάν-

των

των πολλή. Ἀδελανοὶ μύθοι τῷ μαθητῇ φιλοσόφῳ, καὶ δὲ γε γυνήμους, δι' ὁφύϊαν τὴν φύσεως εἰς φιλοσοφίαν ἐλάσαντο, ἐν τοῖς κατὰ Νέρωνος βασιλείας, τῷ κολάσαντο ὅτε αἰοδίμους Ἰπποκράτους, Πέτρον, καὶ Παῦλον, τέτταρά τε καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδοναῖον ἰσορήσαντο, ὃ ἐκείνῳ μὲν πονηρὰ ἀπέσχετο τῇ ἀνδρείᾳ τῆς σῆς χαλοκαγαθίας, ὑποτάξας μὲν τῷ ὑπομνηματικῷ· ὅπως ἀναγινώσκων νυνεχῶς, καὶ φροντίσας ἐμμελῶς, βιωσῆς ἀσφαλῶς.

torum greges. Arriani vero (qui discipulus fuit Philosophi, natu quidem servi, sed qui ob ingenium insigne ad philosophiam adspiravit, vixitque temporibus Neronis Imperatoris, qui Beatos Petrum & Paulum occidit) opusculum res gestas Alexandri continens, quod apud me habebam, ad te misi ; huic meo commentariolo subjungens : quem cum cura legens, & diligenter considerans, tuto vitam agas.

C 2 ΔΑΝΔΑ-

DANDAMIS,

*Bragmanum Magister, pul-
chre differens contra
Macedonas.*

REx Alexander, non fa-
tis habens unius Mace-
doniæ Rex esse, neq; Philippo
patre nasci, se Ammonis filiū
prædicabat : quem cum origo
sua argueret, falsa naturæ suæ
argumenta præ se ferebat, invi-
cta scilicet ipsius facinora. Ut
Sol enim è Macedonia exort⁹,
multumque orbis perlustrans,
priusquam ad Babylonem oc-
cidit, Europamque, Asiamque,
ut parvas regiones subjugans,
in nostram etiam regionem
pervenit, speculator, & indaga-
tor. Hæc vero secum dicebat
Alexander. Sapientia provi-
dentia genitrix, & Justitiam
(quæ omnium virtutum mater
est) impertiens, sola superne in

ΔΑΝΔΑΜΙΟΣ,

ὁ τῆς Βραγμάνων διδάσκαλος,
καλῶς διηγέμενος τὸ κτ⁹
ἐν Μακεδόνας.

Bασίλευς Ἀλέξανδρε, οὐκ
ἀνεχόμενος μόνης εἶ) βα-
σιλεύς τῆς Μακεδονίας, οὐδ'
ἑκέμενος πατρὶ Φιλίπῳ, καὶ
Ἀμμωνος υἱὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν
εἶναι, καὶ γένεως ἐλεγχέσης,
ψευδῆς ἔφερε τῆς φύσεως
ἀποδείξεις, ἀνικήτος δὲ ἀγῶνας
παρέφερεν. ἀνέτειλε γὰρ ὡς ὁ
ἥλιος ἀπὸ Μακεδονίας κατὰ-
σπύσας πολὺν κόσμον, πρὶν
ἔδωκε κτ⁹ Βαβυλῶνα, τὴν τε
Εὐρώπην, καὶ τὴν Ἀσίαν,
ὡς μικρὰ χηροτάμενος χωρία,
ἦλθε καὶ τὸν ἡμέτερον κόσ-
μον καλοπιδύων καὶ ἐρδυνῶν. Ἐ-
λεγε δὲ ταῦτα ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἀ-
λέξανδρος. Σοφία, μήτης
παρρησίας, κρινὼν δὲ τῆς πα-
σῶν δυνάμεως, ἀνωτέρω ἐν
ἀληθείᾳ

ἀληθείᾳ μόνη κειμένη, τροφὴ
δὲ, καὶ δημιουργὴ φύσεως, λό-
γων δοτὴς γνώσεως κρινῆς, ἀ-
δίκων μὲν ἑπιμυνῶν, δικαί-
ων δὲ φιλοδοξῶν, δὸς ὁμολογῶν
ἦδη μοι τῆς αἰτημάτων τυ-
χεῖν. Βραγμάνας δὲ παρόν-
τας ἐνθάδε σοφὸς τε, καὶ ἀ-
γαθὸς ἰδεῖν ἤκω, μαθὼν πρὸς
Καλάνε τινὸς τῆς ἐνθάδε σπου-
σαντος πρὸς με, πειθεῖς ὃ ἤλ-
θον, ποθὼ ὃ ὅπως ἴδω, καὶ μά-
θω σαφῶς.

veritate fita, nutrix & opifex
naturæ, quæ sermones largiris,
communes scientias scrutaris,
& intelligis, injustos vero pu-
nis, justisque parcis : propitia
mihi concede ut votorū com-
pos fiam. Bragmanas, qui hic
locorum sunt, visurus venio ; à
Calano quodam ex iis qui hanc
terram incolunt certior factus,
qui ad me venit, veni vero, illi
obediens : & cupio quam ma-
nifeste videre, & discere.

B P A Γ M A-

BRAGMANES.

Ἐἰπὶ Ἰνδοῖ, Ἀλεξαν-
δρο Regi hæc
dicunt.

CUpidus prudentiæ ad nos venisti Alexander: eo Promptius Bragmanes recipimus, quod istud quod maxime regium est in nostra vita voluisti ediscere, Rex Alexander. Philosophus enim sub dominio non est, sed dominatur: homo enim ipsi non imperat. Sed quoniam huc usque calumniis lacerati, apud te fidem non habuimus: demum, veros degustaturus sermones ad nos venisti. Calanus enim vir malus nobis fuit: & per Calanum vos Græci Bragmanas cognoscitis. Ille enim non ster non erat, a virtute ad divitias deficiens. Non satis illi erat ex fluvio Tiberoboam bibere

B P A Γ M A N E Σ,

καὶ αὐτοὶ Ἰνδοὶ, Ἀλεξάν-
δρῳ τῷ Βασιλεῖ ταῦτα
λέγουσιν.

ΟΡεῖν μὲν σοφίας ἡλθεσ
πρὸς ἡμᾶς Ἀλέξανδρε,
πρότερον ἀποδέχόμεθα Βραγ-
μάνες, ὅτι ἐστὶ βασιλικώτερον
ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν. τὸ γὰρ ἡ-
δέλησας μάταιον, βασιλεύς Ἀ-
λέξανδρε. ὁ φιλόσοφος γὰρ ἐδε-
σπόζεται, ἀλλὰ δεσπόζει, ἀν-
θρώπου γὰρ αὐτὸς ἐκράτει.
ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι νῦν Ἀραβε-
βλημήσοι ἡπιστάμεθα ὑπὸ σοῦ,
γυμνάμεθα νῦν ἀληθινῶν λό-
γων ἡλθεσ. Κάλανος γὰρ κα-
κὸς ἀνὴρ ἡμῶν γένηται, καὶ
ἀπὸ Καλάνος ἄνδρες Ἑλλήνες
Βραγμάνας ἐγνωτε. ἐκείνους γὰρ
ἐκ τοῦ ἡμέτερου, ἀπ' ἀρε-
τῆς διαπερὶβύσας εἰς πλε-
τον. Οὐκ ἤρκεσεν αὐτῷ Τι-
βεροβοάμ ποταμὸν πίνειν ὑ-
δωρ

δωρ σωφροσύνης, καὶ ἀμύγλας
ἐοσίδην, ἐν οἷς αὐξάνεσθαι νῦν
θεοπρεπής. πλεον ἔχεν, ἐχ-
θρὸν ψυχῆς, καὶ ἔτις ἐν αὐτῷ
δεινὸν ἀνέφλεξε πῦρ, καὶ εἰς ἡδο-
νὴν αὐτὸν ἀπέστρεψεν ἀπὸ σοφίας.
ἡμῶν γὰρ εἰς ἐπ' ἀνθρώπων κυ-
λίεσθαι, εἰδὲ ἀλγηδὼν ἡμῶν δα-
πανεῖ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔστιν ἡμῶν
ἡ τροφή, ζωὴ, ὑγίαια φάρμα-
κον. ἀπλοῖτοι δ' ἐσμεν καὶ τὴν
φύσιν, καὶ ὁμοίως πᾶσι τῷ βίῳ
ἡμῶν ἐπαγορεύει θάνατος. εἰ
γὰρ τῶν θνητῶν τινες ἄνδρων,
ψευδῆς μαθόντες λόγους, κε-
νοῖς ἡμᾶς ὑποποξέουσιν βέλεσιν,
ἀλλὰ τιμὴν ἐλδοτέραν ἡμῶν ἐ-
βλάψουσιν. ἴσον δ' ἐστὶ, τὸ ψεύ-
δεσθαι, καὶ τὸ ἐλάττω πείθεσθαι. ἀ-
δικεῖ γὰρ ὁ ψευδοῦντος ὃν πείθει,
ἀδικεῖ γὰρ καὶ ὁ πειθόμενος, ψευ-
δομένῳ πεισέχων πρὶν ἢ τ' ἀ-
ληθῆς μάθῃ. διαβολὴ γὰρ
μήτης ἐστὶ πόλεμος, καὶ τίλει
ὄργην, ἀπ' ἧς μάχην, καὶ πο-
λεμῶσι. πλεον ὅσα ἔστιν ἀν-
δρεία, τὸ φοβεῖσθαι ἄνδρας,
ληστῆ γὰρ ἔργον ἐστὶν. ἀνδρεία

undam prudentiæ, & multum
edere, quibus augetur mens di-
vina: sed divitias possidet, ani-
mæ inimicas, adeoque in ipso
gravis ignis accensus est, cum
ad voluptatem à sapientia con-
vertens. Nostrium nemo ad car-
bones volutatur, neque nobis
frigus corpus consumit: sed
victus nobis vita est, sanitatis
medicamentum. Divitiarum ve-
ro expertes sumus natura; & pa-
riter omnibus in vita nostra ad-
venit mors. At si quidam mor-
taliū, falsos edocti sermones,
vanis nos insequuntur jaculis,
libertati tamen nostræ non no-
cebunt. Idē vero est mentiri, &
cito fidem adhibere. Mentiens
enim, illum cui persuadet inju-
ria afficit: injuriam etiam fa-
cit qui credidit mentienti, fidem
adhibens, priusquam vera edi-
dicerit. Calumnia enim mater
est belli, & parit iram, per quā
bellantur, & pugnant. Insuper
fortitudo non est viros occide-
re: latronis enim op⁹ est. Forti-
tudo

tudo vero est contra omne aeris temperamentum dimicare nudo corpore; & ventris cupiditates tollere: & bellorum, quæ in ipso sunt, potius victorem evadere: & à cupiditatibus non superari: ut desideres gloriam, divitias, aut voluptatem. Has primum vince, Alexander, has occide. Has enim si viceris, non opus habueris contra ea quæ extra sunt pugnare: contra eos enim qui extra sunt pugnas, ut his adminicula feras. Nonne vides quod hos qui extra sunt vincens, ab iis qui intra sunt vinceris? Quot tibi videntur reges insipientiæ in amentibus dominari? Lingua, auditus, olfactus, visus, tactus, venter, pudenda, corpus integrum: multæ etiam intra crudeles dominæ, reginæ infatiabiles, infinita imperantes: cupiditates, avaritia, luxuria, parsimonia, dissensiones; quibus omnibus, & pluribus aliis, mortales inferviunt; propter quæ occi-

δέ ἔστι, πρὸς τὸ πάσῃ αἰέτων κρείσσει μάχεσθαι γυμνῷ τῷ σώματι, καὶ γαστρός ἰσχυμίας ἀναῖρειν, καὶ οὖν ἐν αὐτῇ πολέμους μᾶλλον νικῆσαι· καὶ ὑπὸ τῇ ἰσχυμίας μὴ κατὰγωνίζεσθαι, πρὸς τὸ ὀρέγεσθαι δόξης, καὶ πλῆτος, καὶ ἡδονῆς· τὰς τες νίκησον πρῶτον, Ἀλέξανδρε, τὰς τες ἀποκτείνον. τὰς τες γὰρ εἰάν νικήσης, οὐκ ἔστι σοὶ χρεία πρὸς οὖν ἕξω μάχεσθαι· τοῖς γὰρ ἕξω μάχη, ἵνα τὰτοις ἐνέγκῃς φόβους· εἰ βλέπεις ὅτι οὖν ἕξω νικᾷς, καὶ ὑπὸ τῇ ἐνδοῦ νενίκησας· πόσοι σε δοκῶσι βασιλεῖς ἀνοίας ἐν τοῖς ἀφροσι περαινῆν; γλῶσσα, ἀκοή, ὄσφρησις, ὄρασις, ἀφῆ, γαστήρ, αἰδοῖα, ὅλῳ ὁ χρεὼς· πολλά δὲ καὶ ἔσωθεν ὥσπερ ἀμείλικτοι δέσποινα, καὶ τυραννίδες ἀνθρώποι, ἀπέραντα ἰσχυμίας, ἰσχυμίας, φιλοχρηματίας, φιληδονίας, φαιδωλίας, διχρασίας· αἷς πάσαις ταύταις, καὶ ἄλλαις πλείοσι, βροτοὶ δουλοῦσι· δι' ἃς φονεύουσι, καὶ

καὶ φονεύουσι· Βραγμάνες δὲ νικήσαντες οὖν ἐνδοῦ πολέμους, λοιπὸν ἀνεξέρχονται, καὶ ἀναπαύομεθα βλέποντες ὕλας, καὶ ἔρανόν, καὶ ἀκρόμην ὀρνέων ἡχὴν ὀυμελῆ, καὶ αἰετῶν κλαγγὴν, φύλλα τὲ πτερυγεύοντα, καὶ αἶρα ἐνδιαυγόμεθα, καρπὸς ἐσθίουμεν, καὶ ὕδωρ πίνομεν, θεῶν ὕμνους ἀδοῦμεν, καὶ τὰ μέλλοντα ἰσχυμίας, εὐδενὸς μὴ ὠφελουῦντος ἀκρόμην· τοιαῦτα Βραγμάνες ζώομεν, εἰ πολλὰς λόγους λέγοντες, καὶ σιωπῶντες· Ὑμεῖς δὲ λέγετε ἅ δ' εἰ ποιεῖν, καὶ ποιεῖτε ἅ μὴ δ' εἰ λέγειν· παρ' ὑμῶν δὲ εὐδαίς φιλοσοφῶν εὐδέν, εἰάν μὴ λαλήσωσιν· ὑμῶν γὰρ ὁ νόστος ἐστὶν ἡ γλῶσσα, καὶ ἰσχυμίας τοῖς χείλεσιν αἰφρένες· χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν σιωάγετε, δούλων χρεῖαν ἔχετε, καὶ μεγάλων οἰκῶν, δεχάς διώκετε, ἐσθίετε καὶ πίνετε ὅσα καὶ τὰ κτήνη, οὐκ αἰσθάνεσθε, ὡς ἰδιῶται, πτερυγεύοντες μαλακὰ, ἰσομοιβάμενοι τοῖς σκώληξι τοῖς σκηνωδίας· ἀδεῶς πάν-

dunt, & occiduntur. Bragmanes vero bellorum intus victores, in posterum obfirmamur, & requiescimus; aspicientes sylvas, & coelum, & audimus avium dulcem sonum, & aquilarum clangorem, foliis cingimur, & in aere versamur, fructus edimus, aquam bibimus, Deo hymnos canimus, futura appetimus, nihil quod non proficiat audimus. Tales vivimus Bragmanes: pauca locuti taceamus. Vos vero loquimini quæ fecisse oportuit, & facitis quæ loqui fas non est. Apud vos enim nemo philosophatur nisi qui linguæ promptus. Vestra enim mens lingua est, & in labris prudentia. Aurum & argentum cogitis, fervis opus habetis, & magnis ædibus. Imperia persequimini: editis, & bibitis quantum jumenta: sensum habetis tanquam idiotæ, mollibus vestimini bombycum in morem. Suaviter omnia

facitis, & eorum quæ facitis vos poenitet; contra vosmetipsos veluti contra hostes loquimini; linguæ potestatem habentes, ab ea debellamini: meliores vobis sunt taciti, qui seipsos non accusent; ab ovibus, tanquam in bello captis, lanam exigitis; annulos tanquam gloriam digitis vestris imponitis; aurum ut mulieres gestatis, & super istis elati estis; ad similitudinem creatoris facti, imitium ferarum animum paritis; multis possessionibus circumdati, super istis gloriamini, hoc respicientes, quod revera vobis prodesse non potest: aurum enim neq; animam erigit, neq; corpus nutrit; sed contra potius, animam obscurat, & corpus marcidum reddit. Nos vero ad veram naturam proxime accedentes, & hæc quæ ad eam sustentandam destinantur istis neglectis comparamus; fame superveniente, glandibus & oleribus, quæ nobis providentia

τα πράττετε, καὶ ἐφ' οἷς πράττετε, μέλαινάτε, κατ' ἑαυτῶν λαλεῖτε ὡς κατ' ἐχθρῶν, τῆς γλώττης ἡξασθὲν ἔχοντες, ὑπὸ ταύτης πολεμεῖσθε· κρείττονες ὑμῶν εἰσιν οἱ σιγῶντες, καὶ ἑαυτοῦ ὄχι ἐλέγχουσι· ὡς δὲ περὶ βράτων, ὥστε ἀνιχνύμενοι, ἔρμα δανείζεσθε· δόξαν τοῖς δακτύλοις ὑμῶν, ὡς ξόανα, περιτίθεσθε· χρυσὸν, ὡς αἰ θήλειαι, φορεῖτε, καὶ ἐπὶ τέτοις μεγαλιώεσθε· κατ' ὁμοίωσιν δ' ἐκίστανται δημιουργηθέντες ἀνημέρων θηρίων θυμὸν τίκτετε· ὅταν πολλὰς κήσεις περιβάλλησθε, ἐπὶ τέτοις μεγαλιώεσθε, καὶ τοῦτο βλέποντες, ὅτι πρὸς ἀλήθειαν ὁδὸν ὑμεῖς διώκετε ὥφελειν· χρυσὸς γὰρ ψυχρὸν ὄχι ἀνίστησιν, ὅτε σῶμα πιάκει, ἀλλὰ πικρὰντίον μᾶλλον καὶ ψυχρὸν σκοτοῖ, καὶ σῶμα ἐκλήκει. Ἡμεῖς δὲ πρὸς ἀλήθειαν τὴν φύσιν ἐπείγμεθα, τὰ ταύτη ἀποκληρωθέντα ἐκείνων καὶ περιουσίαν· πείνης ὡς ἀγρομένης, ἀκρεδύοις, καὶ λαχάνοις, τοῖς δὲ τῆς περιουσίας ἡμῶν χρηστέοις,

γεμύοις, ἰώμεθα ταύτῃ· καὶ δίψης ὡς ἀγρομένης, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐρχόμενοι, χρυσὸν πατοῦντες, ὕδωρ πίνομεν, καὶ ταύτῃ περιουσίαν· χρυσὸς δὲ ὅ παύει δίψαν, ὁδὲ λιμὸν ὡς ἀγρομένην, ὅ πείνει ἀγρομένην, ὅ νόσον ἰάται, ὄχι ἀπληθείαν ἐμπίπλησιν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ περὶ ἐξέγερσιν ταύτῃ τὴν ξένῃ τῆς φύσεως ἐπιθυμίαν· καὶ δίψῃ μὲν ἀνθρώπου ἐπιθυμῶν πείν, καὶ λαβὼν ὕδωρ πέσσωται τῇ δίψει· καὶ ὁ πεινῶν φυσικῶς ἐπιζητεῖ τροφὴν, καὶ φαγὼν χορταίνεται, καὶ τῆς ἐπιθυμίας πέσσωται. Πάντες οὖν οὐκ ἀποκρίνεται ξένον φύσεως ὅτι, τὸ χρυσὸν ἐπιθυμῶν· πάντα γὰρ ἐπιθυμία πέσσωται βροτῶν, ὅταν λάβῃ τροφὴν, ἐπειδὴ τῇ φύσει τοῦτο σωεσπασται· ὁ δὲ γὰρ χρημάτων ἔσας ἀχόρεστος ὅτι, ἀλλὰ τὸ εἶναι τοῦτο ὡς φύσιν, ἐπειδὴ καὶ ἐν αὐτῇ κοσμεῖσθε, καὶ ἐπὶ τέτῳ ἐνδοξάζετε, γὰρ ἄλλων ἀνθρώπων ὑπερμεγαλιώμενοι· καὶ ἀλλὰ

attulit, eam abigimus, & siti superveniente ad fluvium ventitantes, aurumque conculcantes, aquam bibimus, & illam explemus: aurum vero sitim non sedat, neque famem solatur; vulnus non curat, neque morbo medetur; necessitatem non explet, sed potius excitat advenam naturæ cupiditatem. Homo autem sitiens potum desiderat, & aquam accipiens sitim sedat; & esuriens naturaliter desiderat nutrimentum, & edens satiatur, & cupiditatem sedat. Omnino igitur manifestum est, auri desiderium naturæ adventitium esse: omnis enim cupido cessat cum satiatur, quoniam naturæ hoc infitum; divitiarum vero cupido insatiabilis est, quoniam præter naturam est. Quapropter iis ornami, & gloriamini, super alios homines elati; & propter hæc

hæc ea quæ omnibus communia sunt propria facitis; æqualem omnibus naturam avaritia etiam in multas sententias dividente. Hæc fuit sententia Calani mendacis, amici quidem vestri, sed qui à nobis conculcatur; & qui causa est aliis multorum malorum, vobis in pretio est. A nobis ut inutilis spretus dimittitur; omnia enim quæcunque nos conculcamus, hæc admirat⁹ est avarus Calanus, vanus vester amicus, sed non noster, qui vilis, & miseris inferior, animam amore argenti amisit. Quapropter nobis indignus apparuit, & indignus amore qui erga Deum est: nec contentus fuit hac sylvestri tranquillitate, in illa sese delectans, neque spem habuit futura expectantem, miseram ipsius animam argenti cupiditate trucidans.

Est vero quidam apud nos Dandamis, qui in sylva super frondibus jacet in tranquillo,

τὸτο τὰ κοινὰ πᾶσι πάντων, ἴδια ποιεῖτε, τὴν ὁμοίαν πᾶσι μίαν φύσιν, τὴν φιλαργυρίας εἰς πολὺν γνῶμας λοιπὸν καὶ τεμνέσης. Καλάνθου οὖν, ὁ ψευδοφίλος ὑμῶν, ταύτῃ ἔχει τὴν γνῶμην, ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν καὶ πατεῖται, καὶ ὁ πῶς ἴπῃ πολλῶν κακῶν πᾶσι, παρ' ὑμῶν ἔστιν ἐντιμὸς, καὶ πρῶτον ὑφ' ὑμῶν ἀνωφελὴς γὰρ ὢν ἡμῖν, πῶς ἀπέμπεται Ἰξιδένωταίς· καὶ πάντα, ὅσα ἡμεῖς καὶ πατεῖμεν, ταῦτα ἐθαύμασεν ὁ φιλαργυρῆσας Καλάνθου, ὁ μάταιος, ὑμέτερος φίλος, ἀλλ' ἔχ ἡμέτερος, μέλεος, καὶ τὸ ἀθλίων ἐλεεινότερος, τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ ἀπώλεσε φιλαργυρῆσας· καὶ ἄρα τοῦτο ἄξιόν ἡμῶν ὅτι ἐφάνη, ὅτι ἄξιόν τ' ὡς τὸ θεὸν φιλίας, ὅτι ἐνανεπαύσατο ταῖς ἐν ὕλῃς ἀμεριμνίας, ἐν ταύταις ἐντυφῆσας, ὅτι ἐλπίδα ἔχει τὸ μὴ ταῦτα προσδοκίας, τὴν ἀθλίαν αὐτὴν ψυχὴν φιλαργυρία καὶ κλείνας.

Ἔστι δὲ τις παρ' ἡμῶν Δανδάμις, ὡς ἐν ὕλῃ καὶ κεκαταῖται ἐπὶ φύλλοις, ὅς ἐστὶν ἐν ἡσυχίᾳ.

ἐν ἡσυχίᾳ ἔχει πηγὴν, ὡς μασὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρὸς. Τότε Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἀκέραιας ταῦτα πάντα, παρεκάλεσε τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ, καὶ πρῶτον, τὸν λόγον τῶν σιωπῶν· οἱ δ' ὑποδεικνύουσιν αὐτῷ μακρόθεν τὸν τόπον τὸν Δανδάμεως· ἐλθὼν δ' οὐκ αἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι αἶδεν αὐτὸν παρῶν, ἐν ὕλῃς γὰρ κατέκειτο Συχναῖς, ἐπὶ φύλλοις ἀναπαύομενος ἐν εἰρήνῃ, ἔχων πηγὴν ἐν ἡσυχίᾳ, ὡς μασὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρὸς γῆς· ὡς οὖν ὅτι αἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος Δανδάμιν, τὸν πρῶτον Βραγμάνων ἑπιστάτην, καὶ διδάσκαλον, πέμψει πρὸς αὐτὸν φίλον αὐτοῦ τινά, Ὀνησικράτην ὀνόματι, λέγων τῶν Σωέδσον πρὸς τὸν διδάσκαλον Βραγμάνων, τὸν μέγαν Δανδάμιν, ὃ Ὀνησικράτης, ἡ μαθὼν τὰ πρὶν αὐτῷ περὶ διάγει, ἀνάγειλόν μοι ἔχῃ, ὅπως ἐγὼ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγαγέωμαι πρὸς αὐτόν. Ὁ δ' Ὀνησικράτης λέγει, τὸ κελεύθον ποιήσω ἄρα ἔχῃς· σὸν

& fontem juxta habet, innocua terræ matris ubera emulgens. Tunc Alexander, cum hæc omnia audisset, hunc eorum magistrum & præfectum accersijussit, ut horum sermonum fieret particeps. Illi vero longe illi ostenderunt locum Dandamidis. Illuc veniens Alexander, quanvis prope esset ipsum, non vidit; jacebat enim in sylvis densis super frondibus, in tranquillo requiescens, fontem prope habens, eumque veluti uber innocuum matris terræ emulgens. Non videns Alexander Dandamidem Bragmanum magistrum & præfectum, ad eum mittit quendam ex amicis suis, Onesicratem nomine, dicens illi; Festina ad doctorem Bragmanum magnum Dandamidem, O Onesicrates, & de eo certior factus ubi habitat, cito mihi renuncia, ut ipse illum conveniam. Onesicrates vero dixit, quod imperatum est exequar; tuum enim

enim est imperare, meum vero facere. Profectus vero ille, & magnum Dandamidem inveni-
ens, dixit; Salve Magister Brag-
manum, filius Dei, Jovis magni,
Alexander Rex, qui omnium
hominum Dominus est, vocat
te, ut veniens ad ipsum multa
& præclara dona accipias; si
vero non venias, caput tibi au-
feret. Dandamis vero audi-
ens, & plane ridens, non movit
caput à frondibus, sed jacens re-
spondit in hunc morem; Deus,
magnus Rex, nunquam injuri-
am genuit, sed lucem, pacem,
vitam, aquam, corpus huma-
num, & animas; & has recipit,
cum eas fatum solverit; nun-
quam author cupiditatis. Hic
meus Dominus est, & Deus solus:
sicut cædem averfatur, ita bellum
non gerit. Alexander vero Deus
non est, cum possit mori. Qui
fit ut omnium Dominus fit qui
fluvium Tiberoboam nunquam
superaverit? neque super totum
mundum reductus thronum

ἢ τὸ πρῶτον, τὸ δὲ δεῦν ἐμὸν.
Πορβυθαῖς ὃ ὄδῳ, καὶ τὸν μέγαν
Δανδάμιν ὄντων, εἶπε· Χάρις,
διδάσκαλε Βραγμάνων, υἱὸς θεοῦ.
Διὸς ἔσθ' ἐμεγάλου, βασιλῆος Ἀλέ-
ξανδρου, ὃς ἐστὶ πάντων ἀνθρώπων
δεσπότης, καλεῖ σε· ὅς, ἐλθόντι
σε πρὸς αὐτὸν, πολλὰ καὶ καλὰ
παρέξει δῶρα· μὴ ἐλθόντι δέ
σε, τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖ. Ὁ δὲ
Δανδάμης ἀκρόσας, μειδιάσας
χαμένως, εἰδὲν ὅτι ἑαυτὸν τὴν
κεφαλὴν ἀπὸ τῶν φύλλων, ἀλλὰ
καταγελῶν τῶν, κατὰ κείμε-
νον, ἀπεκρίνατο ἔτι· Ὁ θεός,
ὁ μέγας βασιλεὺς, ὕβριν εἰδὲν
ποτε γυνῆ, ἀλλὰ φῶς, εἰρήνην,
ζωὴν, καὶ ὕδωρ, σῶμα ἀνθρώ-
που, καὶ ψυχὰς, καὶ ταύτας δέχεται,
ὅταν μῦθον λύσῃ ταύτας, μη-
δαμὼς θήσας Ἰππυρίαν ἐμὸς
ὄδῳ δεσπότης, καὶ θεὸς μόνος,
ὃς φόνον ἀποστέλλει, πολέ-
μους δὲ κατεργάζεται. Ἀλέξαν-
δρος δὲ θεὸς οὐκ ἔστιν, εἰδὼς ἀπο-
θνήσκειν ὡς πάντων ἐστὶ δεσπό-
της, ὃς δὲ πρὸ ἡλίου ποταμὸν Τίβε-
ροβόαν, εἰς ἡρόσμον ὅλον τὴν
αὐτὴν

αὐτὸς θεόνον τέθεικεν ἡπαλινφό-
ρος, εἰδὲν ζῶν ἐνάδῃ εἰδὲν πρὸ παρ-
ῆλθεν, εἰδὲν τὴν μεσοπορείαν ἡλίου
οἶδε τὸν δρόμον, καὶ μεσορείας
καρσιφορείας συνθία, εἰδὲν γινώ-
σκει αὐτὸ τὸ ὄνομα. Εἰ αὐτὸν δὲ
χωρεῖ ἡ ἐκείνη γῆ, ἀβανέτω Γά-
γλις ποταμὸν, καὶ ὀρέσῃ γλῶ-
σσιν ἀνθρώπων φέρειν,
εἰπὲς ἡ παρ' αὐτοῖς ἐκείνῃ ὑπομέ-
να βασιλεύειν τῶν. Ὅσα δὲ μοι
ὁμολογεῖ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα
ἐπαγγέλλεται παρῆξιν μοι
δῶρα, ἐμοὶ ἀχρεῖα τυγχάνει·
ταῦτα δὲ μοι φίλα, καὶ χρεῖα, καὶ
χρήσιμα τυγχάνει, οἷόν τι τὰ φύλ-
λα ταῦτα, καὶ πρὸς πίων, αἵ πρὸ
ἀνθρώπων βοτάναι, καὶ ὕδωρ εἰς
πότον· τὰ δὲ λοιπὰ, χεῖρα τέ,
καὶ πρὸς γὰρ μὲν μερίμνας
συναρμόναι, καὶ αἱ συναρμόναι αὐ-
τὰ, ἀν' ἐκείνοις ἀπολλύμεναι, εἰ-
δὲν ἔτερον ἢ λύπας πρὸς εἶναι
δεῖν, ἢ ἐστὶν ἐμπεπλησμένον πᾶς
βροτῶν· νῦν δὲ ἐγὼ κατὰ δῶ
Ἰππυρίαν φύλλων, κεκλει-
σμένοις ὁμμοῖς εἰδὲν τηρῶν
χρυσὸν ἢ εἰναι θελήσω τηρεῖν,

ipsius posuerit? neque zonam
Gadirorum præterierit? ne-
que Solis, medio euntis, novit
cursum? & conterminis ob-
liquantibus vicina neque no-
runt ipsius nomen. Si illum non
fatiaverit ista terra, transeat flu-
vium Gangen, & terram inve-
niet quæ homines ferre valeat;
si illa quæ apud ipsos est illum
non patienter sustinet. Quæcun-
que vero enunciavit mihi Ale-
xander, & quæcunque mihi af-
futura spondet dona, mihi inu-
tilia sunt: hæc mihi sunt grata
bona, & utilia; domus, hæc scilicet
frondes; & pingue mihi nutri-
mentum, puta florentes herbæ, &
ad potum aqua: reliqua vero,
divitias cum molestiis collectas,
cumque ipsis qui eas colligunt
pereuntes, nihil præter dolores
afferre verifimile est, quibus
videntur pleni omnes mor-
tales. Nunc ego super lecto
frondium clausis oculis dor-
mio, nihil servans: aurum e-
nim si voluero servare, mihi
somnia

somnum corrupero. Terra mihi (sicut mater nuper nato lac) omnia fert: ad ea quæ volo pervenio, ad ea quæ curare nolo non impellor. Si vero mihi caput abstulerit Alexander, animam non perdet, sed illud solum filebit; anima vero ad Dominum abibit, corpus, ut sordes, super terram relinquens, unde etiam desumptum fuit; ego vero spiritus factus, ascendam ad Deum meum, qui nos carni inclusit, & in terram demisit, tentans, num digressi ab ipso, viveremus ipsi quemadmodum imperavit; qui ab abeuntibus ad ipsum rationem exiget; iudex enim est omnium injuriarum. Suspiria enim affectorum injuriis, eorum qui injuria afficiunt poenæ fiunt: Hæc vero minetur Alexander iis qui aurum & divitiæ cupiunt, & mortem formidant; nam hæc duo totam in nobis vim amittunt. Bragmanes enim neque aurum amant, neque mortem metuunt: Abi-

Ἀφθάρτω με καὶ τὸ ὕπνον· γῆ μοι πάντα φέρει, ὡς μήτηρ· γάλα δέ ἐστι τῷ τεχνήνῃ, ἐφ' ἃ θέλω ἔρχομαι, ὃ μὴ θέλω μεριμνᾶν, οὐκ ἀναγκάζομαι. Ἐὰν δέ με τὸ κεφαλὴν ἀφέλῃ Ἀλέξανδρος, τὸ ψυχὴν οὐκ ἀπολέσει, ἀλλὰ μόνον αὐτὴ μόνη σιωπῶσα· ἢ τὴν ψυχὴν πρὸς τὸν δεσπότην ἀπελεύσεται, τὸ σῶμα, ὡς ἑσθλόν, ὅτι τῆς γῆς καὶ ἀλιπῶσα, ὅθεν καὶ ἐλήφθη· πνεῦμα δὲ γινόμενος ἐγὼ, ἀναβήσομαι πρὸς τὸ θεόν με, ὃς ἡμᾶς κατέκλυσεν ἐν σαρκί, καὶ ἀλείψας ὅτι γλυῦ, πειράζων, πῶς καὶ βάντες, ὡς πρὸς ἐξέξω, ζήσωμεν αὐτῷ, ὃς ἀπελθόντας πρὸς αὐτὸ ἀπατήσῃ λόγον, δικαστὴς ὢν πάντων ὑβρισμάτων. Οἱ γὰρ τὸ ἀδικεῖν μόνον σενάγμοι τῷ ἀδικούτῳ καὶ ἡλάσεις γίνονται· ταῦτα δὲ ἀπαλείπτω Ἀλέξανδρος τοῖς θέλοι χρυσόν, πλοῦτον, καὶ θάνατον φοβούμενοις· πρὸς ἡμᾶς γὰρ τὰ δύο αὐτῷ ὅπλα πέπλωκεν. Οἱ γὰρ Βραγμάνες ὅτε χρυσὸν φιλοῦσιν, ὅτε θάνατον φοβούνται· ἀπελθε

οὐ,

οὐ, καὶ Ἀλέξανδρῳ λέγε, ὅτι Δανδάμις τῷ σὺν χρεῖαν οὐκ ἔχει, ἀλλὰ τὸ πρὸς σε οὐκ ἐλεύσε· εἰ δὲ σὺ Δανδάμεως χρεῖαν ἔχεις, ἐλθε πρὸς αὐτόν.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἀκούσας πρὸς τὸν Ὀνησικράτην, μᾶλλον αὐτὸν ἰδεῖν ἐπεθύμησεν, ὅτι αὐτὸν πολλὰ ἔθνη κατελόντα εἰς ἐνίκησε γυμνὸς γέρον. Πορεύε· γοῦν σὺν πεντεκαίδεκα φίλοις εἰς τὴν ὕλην τῆς Δανδάμεως, καὶ ἐκὺς γυρόμενος αὐτῷ, κατέβη ἐκ τοῦ ἵππου, καὶ ἀπέθετο τὸ ἄσθμα, καὶ πᾶσι τὴν πρὸς αὐτὸν ἀλαζονείαν καὶ εἰσελθὼν μόνος εἰς τὴν ὕλην ἔνθα ὁ Δανδάμις, ἡσπάσατο αὐτόν, καὶ εἶπε· Χαίρετις Δανδάμι, διδάσκαλε Βραγμάνων, καὶ πρῦταν σοφίας· παρῆμι πρὸς σε, ἀκούσας σε τὸ ὄνομα, ἐπεὶ μὴ πρὸς ἡμᾶς. Ὁ δὲ Δανδάμις, χαίρετις, εἶπε καὶ αὐτὸς, δι' ὃν πολλὰ πόλεις ταράσσονται, καὶ ἔθνη ἀκαταστάται. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατήσας πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτῷ, ἐκείνη τῇ ὥρᾳ εἶδε καὶ παρὰν γλῶ

igitur, & renuncia Alexandro Dandamidem illius opus non habere: si vero ipse Dandamide opus habeat, ad illum veniat.

Alexander vero hæc ab Oneficrate audiens, magis concupivit ipsum videre, eo quod ipsum, qui multas nationes sustulisset, unicus vicisset nudus senex. Vadit igitur cum septendecim amicis in sylvam Dandamidis, & ipsi prope factus, descendit ab equo, & deposuit coronam, & omnem unum apparatus: & ingressus solus in sylvam ubi erat Dandamis, salutavit ipsum, & dixit; Salve Dandamis, Doctor Bragmanum, & Magister Sapientiae: venio ad te, audiens tuum nomen, quoniam ad nos non veniebas. Cui Dandamis; Salve & tu, inquit, per quem multæ urbes perturbantur, & populi sedibus eruuntur. Alexander vero, sedens ad pedes ejus, ista demum hora terram vidit puram

E

à san-

à sanguine. Tum Dandamis ;
Cur ad nos venisti Alexander ?
quid velis ex nostra solitudine
ferre ? quod quæris nos non
habemus ; eorum quæ posside-
mus non indiges. Nos Deum
reveremur, homines amamus,
aurum spernimus, mortem de-
spicimus, voluptates non cu-
ramus : vos mortem timetis,
aurum amatis, voluptates con-
cupiscitis, homines odistis,
Deum contemnitis. Illi vero
Alexander ; Ego aliquod pru-
dentiae verbum ex te auditu-
rus venio, aiunt enim te cum
Deo versari : volo enim scire
qua in re à Græcis differas,
aut qua in re supra alios ocu-
latus sis, aut sapias. Dandamis
vero illi respondit ; Libens &
ego tibi ministrarem sermones
sapientiae Dei, & tibi mentem
divinam imponerem : sed tu lo-
cum non habes in anima ut à
me recipias administratum do-
num Dei : implerunt enim ani-
mam tuam vastæ cupiditates,

ὑπὸ αἱμάτων· καὶ ὁ Δανδάμις·
Τί ποθ' ἡμᾶς, Ἀλέξανδρε,
πρὸς ἡμᾶς ; τί θέλεις βασιλεύσαι ἐκ τῆς
ἡμετέρας ἐρημίας ; ὁ ζητῶν, ἡ-
μεῖς οὐκ ἔχοντες· αἱ ἡμεῖς κε-
κλήμεθα, αὐτὸς δ' ἐκτρέφεται. Ἡ-
μεῖς θεὸν τιμῶμεν, ἀνθρώπους
φιλοῦμεν, χρυσὸν ἀμελοῦμεν, θά-
νατον κατὰ φρονούμεν, ἡδονῶν δ'
φρονιζοῦμεν· ὑμεῖς δ' ἀνάτονον
φοβᾶσθε, χρυσὸν φιλεῖτε, ἡδονῶν
ὀρέγεσθε, ἀνθρώπους μισεῖτε,
θεοὺς καταφρονεῖτε. Ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ποθ' αὐτὸν·
Ἐγὼ θεὸν τιμῶ καὶ ἡμῶν μαθῆναι πα-
ρά σοι· φασὶ γάρ σε θεῶν ποσο-
μιλεῖν· θέλω γὰρ εἰδέναι, τί τῶν
Ἑλλήνων ἀγαθέρας, ἢ τί πε-
ρισσότερον τῶν λοιπῶν βλέπεις,
ἢ φρονεῖς. Ὁ δ' Ἀνδάμις
ποθ' αὐτὸν ἀπεκρίνατο· θέλω
καὶ γὰρ ἀκούσασθαι σοι λόγους σο-
φίας θεοῦ, καὶ ἐνθάδ' αἰνᾶν σοι νοῦν
θεοπρεπῆ. Ἀλλὰ σὺ τόπον οὐκ
ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ σου, ὥστε χω-
ρῆσαι τιτὸ πάρος ἐμοῦ σοι ἀγα-
θὸν μὲν δωρεᾶν θεοῦ· πε-
πληρώκασι γάρ σε τὸ ψυχικὸν
ἀπληστοί

ἀπληστοί Ἰππυμῖαι, καὶ ἀκόρε-
στοι φιλαργυρία, καὶ δαυμονιώ-
δης φιλαρχία, αἵτινες μάχονται
μοι νῦν, ὅτι σε ἐνθάδε πείσσω,
καὶ δ' φονεύεις ἔθνη λαῶν πολ-
λῶν, ἐκχέων αἷμα, καὶ λυποῦν·
σήμερον καὶ ἐμοῦ, ὅτι πόλιν
βλέπεις μὲν ὄντα, καὶ σωζομέ-
νης ἀνθρώπους. Σὺ δ' εἰπὼς καὶ
Ἰππὶ τὸν ὠκεανὸν ἐλθεῖν, καὶ μετ'
αὐτὸν ἐπ' ἄλλῳ οἰκισθῆναι, καὶ
μετ' ἐκείνῳ πάλιν ἐφ' ἑτέραν·
καὶ σφόδρα λυπηθήσῃ, ὅταν μὴ
ἔχῃς ὅς νικήσῃς. Πῶς οὖν ἐγὼ
διώμαθ' ἀφ' ὧν σοφίας λαλήσαι
σοι λόγους, τοσαύτη ἀλαζονεία,
καὶ Ἰππυμῖαι ἀμετρήτοις πε-
πληρωμένης σε τῇ ἀγνοίας, καὶ
ὅδ' ὅλος ὁ κόσμος ὑπερηγῶν ἡ-
διωμένη πληροφροῦσθαι ; Βραχὺς
ἐκτίσθης, καὶ γυμνός, καὶ εἰς
ἀνθρώπων πρὸς ἡλῶν ἐν τῷ κόσ-
μῳ· καὶ αὐξηθεῖς, ἀπὸ τί οὖν
πάντας κατὰ σφάτῃς ; ἵνα τὰ
πάντων λάβῃς· καὶ ὅταν νικήσῃς
οὖν πάντας, καὶ πᾶσαν κλήσῃς τὴν
οἰκισθῆναι, τοσαύτην γὰρ κατέ-
ξῃς μόνος, ὅσῃ ἐγὼ ἀνακεί-

& infatiabilis avaritia, & dæ-
moniaci imperii cupido, quæ
nunc contra me pugnant,
quoniam illinc te extraho ne
occidas nationes, multorum po-
pulorum effundens sanguinem ;
& propter me hodie contristan-
tur, quoniam urbem vident
stantem, & salvos homines. Tu
vero dixisti te ad Oceanum ven-
turum & postea ad alium or-
bem, & post illum denuo ad ali-
um ; & multum contristaberis
cum non habueris quos vincas.
Quomodo ego igitur potero Dei
sapientiæ tibi verba loqui, cum
tali pompa, ostentatione, & cupi-
ditatibus immodicis repleta tibi
sit cogitatio, quam neque totus
orbis tibi inserviens possit sati-
are ? Parvulus natus es, & nudus, &
homo unicuique venisti in mundum ;
& grandior evadens, cur omnes
occidis : ut omnia omnium
accipias ? & cum omnes vice-
ris, & omnem possederis orbem
terrarum, tantam terram occupa-
bis solus, quantam ego jacens, aut

tu sedens, tantæ terræ domini in quantam descendemus. Similiter & nos contemnendi homines, æqualia tibi habemus cuncta; terram, aquam, aerem, sine pugna, sine bello; quæcunque ego habeo, iuste habeo, neq; quicquam desidero: Tu vero hæc habes, sanguinem effundens, & homines interficiens. Si omnes possederis fluvios, æqualem mecum aquam biberis. Hoc igitur prudentiæ verbum à me disce Alexander, nulli⁹ pauperis quidpiam habe, & omnia tua erunt, & nulli⁹ indigebis. Cupiditas enim paupertatis mater est; paupertas vero, opus inordinatum, & malo pharmaco sananda, dolore; nunquam inveniens quod quærit, neq; super iis quæ habet acquiescens, sed semper cruciatur super iis quæ non possidet: dives vero evades quemadmodum ego, si mecū vivere volueris, & si mihi auscultaveris, & meos sermones audiveris, mea etiam bona possidebis. De⁹ enim mihi amicus, &

μῦθος, ἢ σὺ κατ' ἡμέραν, τοσαύτης κυριεύοντες, ἔνθεν κατὰ βουλήν. ὥς οἱ ὀυκαὶ φερόντο ἡμεῖς ἀνὸς μάχης καὶ πολέμου ἰσά σοι ἔχομεν τὰ πάντα, γῆν, ὕδωρ, αἶερα· καὶ πάντα ὅσα ἐγὼ ἔχω, δικαίως ἔχω, καὶ ἐδενὸς ἐπιθυμῶ. Σὺ δὲ πολέμῳ, καὶ ἐκχέων αἵματά, καὶ ἀνθρώπους κατὰ σφάτην. ἐὰν πάντας κλήσῃ ποταμούς, ἴσον ἐμοὶ πίνης ὕδωρ. Τί τοι οὖν Ἀλέξανδρε, σοφὸν μάθε παρ' ἐμοῦ. μηδενὸς πένητ' ἀέλει ἔχειν, καὶ πάντα ἔσσι σὰ, καὶ ἐδενὸς δεήσει. Ἐπιθυμία γὰρ μήτης ἐστὶ πενίας, πενία δὲ, ἔργον ἀταξίας, κακῶ φαρμάκῳ θεραπεύομένη λύπη, καὶ μηδέποτε ἐυερίσασα ὁ ζητῆς, μηδ' ἀναπαυομένη οἷς ἔχει, ἀλλ' αἰεὶ βασανίζομένη ἐφ' οἷς δὲ κέκλιται. πλεστήσης δὲ, ὥς πρὸς ἐγὼ, ἐὰν μοι συζῇν θελήσης, καὶ ἐὰν μοι προσέχης, καὶ ἀκρόσης με τῶν λόγων, καὶ κλήσῃ ἐκ τῶν ἐμῶν ἀγαθῶν. Ὁ γὰρ θεὸς ἐμοὶ φίλος, καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀγαλ-

μῶν,

μῶν προσομιλῶ, καὶ ἔμψυχος ἐν ἐμοὶ γίνεται· κακὸς ἀνθρώπος ἀποστέφομαι, ἐργῶς μοι εἴη, γῆ μοι πάντα εἰσπομένη, ὕλαι τε ἀπέζα, καρποὶ τευφῆς ἀπόλαυσις, ποταμοὶ ἀγῆστοι δίψης. ὅσα ἐοίω, Ἰάκχας ὁ λέων, ἐδὲ πῆσεται ἐν ἐμοὶ ἐτέρων ζώων κρέα, ἐδὲ γίνομαι τάφῳ νεκρῶν ἀλόγων. πρὸς νοία γὰρ μοι προσφιλὲς φέρει καρπὸς, ὥς φίλη μήτηρ τῷ τεχθέντι γάλα. Ἀλλὰ σὺ ζητῆς, Ἀλέξανδρε, εἰ μάθεῖν παρ' ἐμοῦ, τί περιστὸν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κέκλιμαι, ἢ τί οἶδα σοφὸν πρὸς πολλούς. ἐμὲ δὲ βλέπεις, βίω ὥς ἴξ δαχὺς ἐκλίθεις, ζῶ ὥς πρὸς τῆς μητρὸς ἐτέχθεις γυμνός, ἀνὸς πλῆττα, καὶ φερόντι δῶ. Ἀλλὰ τοῦτο ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ οἶδα, καὶ τί δὲ γινώσκῃς ἐπίσταμαι. Ὑμεῖς δὲ θαμβεῖσθε, μαντεύομενοι πρὸς τὴν κατ' ἡμέραν ἐφ' ἡμῖν ἀρεσχομένων, μὴ συνιέντες τὰ κατ' ὥραν ὑμῖν δεικνύμενα ἔργα θεοῦ, λιμὸς, λοιμὸς, πόλεμος, αὖχμος, ὁμι-

operum ejus exultans conlortio fruor, & afflatu suo in me est. Malos homines averfor; coelum mihi tegumentum, tota terra stragulum, sylvæ mensa, fruct⁹ deliciarum fruitio, fluvii ministri fitis; neque edo carnes, quemadmodum Leo, neque intra me consumitur aliorum animalium caro, neq; fio sepulchrum animalium mortuorum: Providentia enim mihi cibū parit fruct⁹, ut mater amica nuper nato lac. Sed tu quæris à me, Alexander, edificare quid supra alios homines possideam, aut quid, præ multis, sapientiæ sciam. Ego, sicut vides, vivo, ut à principio creatus fui, vivo ut è matre natus sum, nudus, sine divitiis, & cura: quapropter ea quæ Deus facit novi, & quid fieri oporteat intelligo. Vos vero habet admiratio, cum futura (quæ vobis indies adveniunt) prædicitis; non intelligentes opera Dei (quæ singulis horis vobis ostenduntur) famem, pestem, bellum, siccitates, imbres,

imbres, & fructuum incrementa; horum ego præscius sum, quomodo, & unde hæc fiant, & quem in finem: hanc vero mihi cognitionem largitur providentia: & hoc me magnopere lætificat, quod suorum operum consilia mecum Deus communicavit, & quod Deus cum operibus suis largitus est mihi iustitiam suam. Si bellorum timor Reges invaserit, aut alius casus, ad me veniunt velut Dei nuncium, & providentiam Dei deprecatus, persuadeo ipsi aliquid boni dare iis qui ad me veniunt: & eorum metum solvens, cum confidentia ipsos remitto. Utrum melius est, dic mihi, hominibus nocere, & malæ gloriæ nomen habere, vel potius eos servare, & benefactorem censerī? Et quid convenit filiis Dei; bellare & evertere à Deo creata, aut potius pacate agendo instaurare diruta & prostrata velut Dei ser-

βες, καὶ καρπῶν φορέας· ὡς γινέσθαι, καὶ πόθεν ταῦτα γίνεσθαι, καὶ διὰ τί, ἐμοὶ ὡς ἔχει γινώσκιν· ὡς οὖν καὶ τοῦτο ἵλιαν ἐμφερáει με, ὅτι τῶν ἰδίων ἔργων ὁ θεὸς ἐμὲ Σύμβουλον πεποίηκεν, ὡς υἱὸν ἀγαπητὸν, ὅτι θεὸς μὲ τῶν ἰδίων ἔργων Σύμβουλον πεποίηκε ἢ δικαιοσύνην ὡς με. Πολεμίων φόβος ἐάν ἐπέλθῃ βασιλεύσιν, ἢ καὶ ἑτέροις πῶσις, ὡς με ἔρχονται, ὡς ὡς ἀγγέλον θεοῦ· καὶ ἐγὼ ἐντυχὼν τῇ ὁρῶν καὶ θεοῦ, πείθω αὐτὸν ἀγαθὸν τι δοῦναι τοῖς παροῦσι ὡς με· καὶ τὸν φόβον τῶν κατὰ φύσιν, μὲν θάρσους αὐτοὺς ἀποπέμπω. Τί βέλτιον, εἰπέ μοι, κατὰ βλάβην ἀνθρώπων, καὶ κακῆς δόξης ὄνομα ἔχειν, ἢ μᾶλλον τῶν φυλάττειν, καὶ ὁρεγέτω γινώσκουσιν; Καὶ τί πρέπει τοῖς υἱοῖς τοῦ θεοῦ, πολεμεῖν, καὶ κατὰ σκᾶπην τὰ ὑπὸ τῆς ὁρῶν δημιουργήσας, ἢ εἰς ἐλευθέρην, καὶ ὁρῶν κοδομεῖν τὰ πεποιημένα καὶ κατεργασμένα, ὡς ὁ δημιουργὸς λάττειν;

λάττειν; Οὐκ ὠφελήσεται σε, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἡ ἰξυσία αὐτῆς, ἐδὲ τὸ πλεῖστον τοῦ χρυσοῦ, ἢ οἱ πολλοὶ ἐλέφαντες, ἐδὲ ἐσθῆς ἢ ποικίλη καὶ ἀσφοδελὴ ἢ ὡς σε, ἐδὲ ὁ στρατός ὁ νῦν σοι ὡς οὐκ ἐξομῶν, ἐδὲ οἱ ἵπποι, καὶ οἱ δορυφόροι, καὶ πάντα ὅσα σὺ τῶν ἄλλων μὲν πολέμῳ καὶ μάχῃς ἀφάλλω· ἀλλ' ὀνήσεται σε τὰ μέγιστα, ἐάν πεισθῇς τοῖς ἐμοῖς λόγοις, καὶ ἐπακούσῃς τῆς ἐμῆς φωνῆς. Σὺ ὦν, Ἀλέξανδρε, ἐάν με φονεύσῃς, ὁ φόβος μου, λέγοντά σοι τὰ σοι συμφέροντα· ἀπελεύσομαι γὰρ ὡς ὁ θεὸς μὲ, ὅς κατεσκόπευσε τὰ πάντα· αὐτὸς γὰρ οἶδεν μὲ τιλὸν δίκην, καὶ τῶν λέληθεν ἐδὲν, ὁ ὁμοῦ, πάντες οἱ ἀστέρες, ἡλῖος ἔστι, καὶ Σελήνη, καὶ αὐτὸς κενεῖ καὶ ὅν ἄλλος ἀδικοῦντας· ὃν ὁ λήσῃ, ἐδὲ τόπον ἔξαις πᾶς φύξῃ τοῦτον ἀνασας, ἐδὲ τῶν ἢ δίκην ὡς ἐλεύσῃ· ὡς, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ κατὰ βάλλῃς, ἀλλ' ὁ θεὸς θέλει κλίσσειν, μήδ' ἀφανίζειν βιά-

vum? Non te juvabit, Rex Alexander, ista potestas, neque auri abundantia, neque multi elephantes, neque vestis varia & excellens circa te, neque exercitus te nunc stipans, neque equi, aut hastati, & omnia quæcunque ab aliis bello & pugna abstulisti: sed te maxime juvabit, si meis obdideris sermonibus, & meis verbis auscultaveris. Tu vero, Alexander, etsi me occideris tibi utilia dicentem, non metuo. Abibo enim ad Deum meum, qui omnia creavit. Ille enim causam meam novit, & illum nihil latet; nam oculi ipsius sunt omnes Stellæ, & Sol, & Luna: & ipse eos judicabit qui aliis injuriam inferunt: quem non latebis, neque locum habebis ubi fugias, cum surrexeris, neque illius vindictam evitabis. Adeoque, Rex Alexander, ne dirue quæ Deus velit ædificari, neque deformare eni-

tere.

tere quæ ipse ornare vult, neque effunde sanguinem civitatum, neque gentes occidas, ut super eas incedas. Tibi enim melius est vivere quam alios occidere, & morte tua alios beatos reddere: & potius damnum arbitrari, quæ aliorum sunt auferre, quam istud lucrum exilimare. Quare tu, qui unica anima factus es, tot nationes velis dissolvere? Cur tu, stolide exultans, multis malis orbem reple? cur tu aliorum damna ut proprium lucrum respicis? cur illachrymantibus irrides? Memineris mei in solitudine nudi, & pauperis, & teipsum lucrare: bellaque absolvens, providentiæ dilectam pacem amplectere: & ne quæras in malis fortem te præstare, sed nobiscum tranquillam vitam agere. Abjice à te ovium vellera, & ne confugas in tegmen mortuum. Tunc imitatione nostri

ζε, ἃ ἐκείνῳ προσμεῖν βέλ-
λεται, μηδὲ σπένδε αἷμα πό-
λεων, μηδὲ νέκρεθ ἔθνη ἀγ-
βάινειν ἐπ' αὐτά. Σεαυτῷ γὰρ
μᾶλλον ζῆσαι κρείττον, ἢ πρὸς
ἄλλους κατακτείνειν, ἢ μὴ θά-
νόντα ἄλλους μακαρίζειν, καὶ
ζημίαν εἶδέναι μᾶλλον, τὰ
τῶν ἄλλων ἀρπάζειν, ἢ πρὸς κέρ-
δος ἡγεῖσθαι τοῦτο. Τί, μία
ψυχὴ γρόμῳ, τοσαῦτα ἐ-
θνη καταλύσαι θέλεις; Τί σὺ,
ἀφρόνως ὠφραγνόμῳ, πολ-
λῶν κακῶν τιμὴν οἰκουμενίῳ
ἐμπιπλᾷς; Τί τὰς ἀλλο-
τρίας συμφορὰς, ὡς ἑαυτοῦ
κέρδη ὀρεῖς; τί καὶ δακρυόν-
των ὄν γελάς; Μνήσθητί μου,
ὅτι ἐπ' ἐρημίᾳς, ἐμοῦ δὲ γυμνοῦ
ἢ πενιχοῦ, ἢ σεαυτὸν κέρδησον,
ἢ ὅτε πολέμους καταλύσας, τιμὴν
τῆς παροῦσας φίλῳ ἀσπασαί
εἰσελεύῃ. καὶ μὴ ζῆται ἐν κα-
κοῖς ἀνδρείαν ἔχειν, ἀλλὰ μὲν ἡ-
μῶν ἀμέριμον βίον ἀγάγειν.
ἀπόρριψον ἀπὸ σαυτοῦ τὰς τῶν παρ-
εῶν μαλᾶς, καὶ μὴ καταφύγε
ἐπὶ σκέπῃ νεκρῶν. τότε τιμή-
σθαι

σεαυτὸν, μιμησάμεν ἡ-
μᾶς, ποιῶν γεγνηὺς, οἷον καὶ
ἐκτίσθαι. Περὶ δὲ γὰρ εἰς ἀ-
ρετιὰν ἐν ἐρημίᾳ ψυχὴ ἔλθῃ
τοιγαροῦν, ὡς βασιλεὺς Ἀλέξαν-
δρος, βίον ἀγάγειν αὐτὸν ἡμέτε-
ρον. ὅτι οἶδα εἰ ὅπως εἰ μα-
καρίζῃ, ὡς διωηθῆναι σε πα-
ρόντα τοῖς ἡμετέροις λόγοις ἐ-
αυτὸν δοῦναι. Νυνὶ ἀναμνήσθαι
σε Μακεδόνες, ἵνα πολέμους
καταβάλλωσι, καὶ ἀνθρώπους
κατασφάζωσι, καὶ τὰ ἐκείνων
ἀρπάσωσι, καὶ λυποῦνται σή-
μερον οἱ φονεῖντες αἱμάτων
ἀλλοτρίων, ἔθνη βλέποντες
σωζόμενον. ἰδίων γὰρ πλεονε-
ξίων εἰσι στρατιῶται, καὶ πέρφα-
σιν ἔχοντες ἀδύον. πότε βίον ἀ-
μέριμον κλήσῃ, τὸν πρὸς θεοῦ
σοὶ δότουμενθέντα, ἵνα καὶ Σεαυτῷ
ζήσης, καὶ ἄλλους μὴ κατακτε-
νῇ; Νυνὶ δ' ἄρα τῶν ἀκέρων
τῶν λόγων, τί μέλλεις λοιπὸν σε-
αυτῷ προσανέχειν; ἢ ζητεῖς ἀρ-
πάζειν ἀκμὴν, καὶ ταράσσειν ἔθ-
νη, καὶ φονεῖν ἀνθρώπους, καὶ ἃ
μὲν εἰργάσω, ἃ δὲ πρᾶτῃς, ἃ

teipsum honorabis, & talis fies
qualis creatus eras. Exerce-
tur enim ad virtutem in solitu-
dine anima. Præfer igitur,
Rex Alexander, vitam nostram
silvestrem. Non scio si adeo
beatus sis ut te invenias nostris
sermonibus persuasum. Nunc
te expectant Macedones, ut
bella fuscitent, & homines oc-
cidant, & eorum bona deva-
stent; & contristantur hodie
abstinentes aliorum sanguine,
gentem aliquam videntes ser-
vatam; ob proprium enim
quæstum milites sunt, quamli-
bet injustam causam arripien-
tes. Quando vitam ages cu-
ris vacuum, a Deo tibi affi-
gnatam, ut & tibi vivas, alios-
que non trucidēs? Nunc adeo
hos sermones justos audiens,
quid tibi ipsi auscultare cun-
ctaris? quærisne juventute
arrepta nationes conturbare,
& homines occidere, è quibus
aliqua fecisti, alia facis, alia
F etiam

etiam facturus es? Sed si meos sermones non audiveris, cum hinc migravero, ego in æthere videbo te horum causa puniri, & te acerbis gemitibus lugentem, poenas eorum quæ fecisti dantem, & tum istorum qui tibi a me administrati sunt divinorum sermonum recordaberis, cum te non sequentur equi, bellorum scientes, & multitudo hastatorum: tunc plorabis ejulans, vitam quærens quam irritò amisisti motibus inordinatis, & bellis innocui sanguinis: cum tu tecum nihil aliud habebis præter recordationem malorum quæ tibi ipsi accumulasti. Novi enim poenas a Deo injustis hominibus juste inflictas. Tunc mihi dices illic; Bonus mihi consultor fuisti, Dandami. Illic enim tibi astiterint animæ eorum qui in bello sine causa a te occisi sunt: quomodo tunc defensionem facies? nihil vero profeceris quamvis Ma-

δὲ μέλλεις ποιεῖν; ἀλλ' εἰάν
τῆς ἐμῆς μὴ ἀνάγκῃ λόγων,
ἐνθένδε ἀπαλλαγῆς, καὶ ὡς ἐν
ἀέρι, ὅψομαι σε τέτων τὰς
δίκας τινυῖτα, καὶ σεναγμοῖς
πικροῖς ὀδυρόμενόν σε, ἢ ὑπὸ
σὺ πεπολεμημένον τὰς ὀδυώσας
διδόντα. καὶ τότε τῆς ὑπὸ ἐμοῦ
σοι ἀγνοημένων θείων λόγων
μνησθήσῃ, ὅταν μηκέτι ἀηδῶ-
σι τοῖς ἵπποις δεδιδαγμένοι πο-
λέμους, καὶ πλήθῃ τῆς ὀδυφό-
ρων. τότε θύμωσας οἰμώζων,
ζητῶν ὃν εἰς μάτεν ἀπώλεσας
βίον εἰς ταραχὰς ἀτάκτους, καὶ
πολέμους ἀμύτων ἀδῶν. ὅταν
μηδὲν ἄλλο ἔχῃς ἰδεῖν σὺ κῶ-
κλωθεν, εἰ μὴ μνήμην κακῶν
ἧν ἐσώρευσας ἑαυτῷ. Οἶδα γὰρ
ἐγὼ τὰς ἐκ θεοῦ ἐπαρμηδίας
πρωΐας δικαίως ἀνθρώποις
ἀδίκους. τότε μοι ἐρεῖς ἐκεῖ,
ἀγαθὸς μετὰ τὸ πρὶν ἦστα Σύμ-
βαλλομαι, ὦ Δανδάμι. Ἐκεῖ γὰρ
ᾤσθησονται σοι ψυχαί, αἱ
μάτεν πεπολεμημένας ἀδίκως
ὑπὸ σὺ. Πόσους θύμωσας ἀπο-
λογέμενός ποτε, ἔδεν ὅτι ὠφε-
ληταίς,

ληταίς, ἢ μέγας κληταίς, καὶ
φανταίς, ὁ νῦν τὸν κόσμον νικῶ-
σαι θέλων, νενικημένος τότε.

Ὁ δ' Ἀλέξανδρος πάντῃ
αὐτῷ ἠδέως ἤκουε, καὶ οὐκ ἐδυμῶ-
θη. καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ πνεῦμα
θεῖον, ἀλλ' ὑπὸ πινυτοῦ δαίμο-
νος κακῶς εἰς φόβους, καὶ ταρα-
χὰς ἐτρέφθη. Καὶ σφόδρα κα-
ταπλάγεις ἐπὶ τοῖς ᾤσθησιν
λόγοις τοῦ Δανδάμεως, ἀπεκρί-
νατο, λέγων αὐτῷ. Ἀληθινὴ
διδάσκαλε Βραγμάνων Δανδά-
μι, καὶ ἀναπλάττων ἀνθρώπων
τῇ ὁφίᾳ τῆς προνοίας τὰς σοι
ᾤσθησιν ὑπακούωντας, ὃν ἐγὼ μαθὼν
ᾤσθησιν Καλάνος, καὶ ποθήσας σω-
τυχῶν, ἔβλεπον πάντων ἀνθρώ-
πων ὑψηλότερον, ἀπὸ τὸ ἐν σοι
πνεῦμα. οἶδα ὅτι ἀληθῶς λέ-
γεις τὰ πάντα, ἐγγύνησε γὰρ σε
ὁ θεός, καὶ αὐτὸς κατέπεμψε
σε ἐν τοῖς τόποις ταῖς, ἐν οἷς
ἔξεις σοι ὀδυμνεῖν, ἀτάκτον
ὄντα ὅλη τῇ φύσει, πλῆστον,
ἀνελλιπῆ, πολλῆς ἡσυχίας ἀπο-
λαύοντα. Ἐγὼ δὲ τί ποιήσω, ὁ
ἀδελφαί τοις φόβοις συνοικῶν,

gnus appellaris, & videa-
ris, nunc mundum subjugare
cupiens, ipse tum victus.

Alexander vero omnino
placide ipsum audivit, neque
succensuit: erat enim in ipso
spiritus divinus, sed instigati-
one cujusdam dæmonis mali ad
cædes & motus convertebatur;
& multum perculsus inopinatis
sermonibus Dandamidis respon-
dit, dicens illi; Verax Doctor
Bragmanum Dandami, homi-
nes ad te venientes efformans
sermonibus providentiæ, quem
ego a Calano ediscens, & con-
venire cupiens, excelsiorem
omnibus hominibus inveni,
propter spiritum qui in te est.
Novi te omnia vere dixisse:
Deus enim te genuit, & ad hæc
te misit loca, in quibus licet tibi
felicem esse, & tranquillum to-
ta ætate, divitem, nihilo egen-
tem, quiete multa frucentem.
Ego vero quid faciam conti-
nuis cædibus cohabitans, &

perpetuis damnis exhaustus? multos habens qui me custodiunt, illos hostibus magis formido. Deteriores sunt amici adversariis; qui indies mihi infidiantur magis quam inimici mei, neque sine illis vivere possum, neque illis tamen fido, cum inter ipsos sim: ab iis enim quos metuo, conservor. Die quidem nationes conturbans, instante nocte a cogitationibus meis perturbor, ne quis me contra insurgens, gladio jugulet. Hei mihi! & puniens eos qui non obediunt contristor, & non puniens contemnor rursus. Et quomodo possibile est mihi hæc opera repudiare? si enim voluero in deserto vivere, satellites non permittent. Amplius mihi non licet (quamvis possem) hunc sortito statum ab illis recedere. Quomodo me apud Deum defendam, qui mihi hanc sortem assignavit? Tu vero, O Se-

καὶ συνεχέσι κατὰντλέμεθ' συμφοραῖς, πολλὰς ἔχον ὅν τι ἐρωῦν με; φοβέμαι τὸς τὸς τῶν πολέμων μᾶλλον· χείρνες οἱ φίλοι τῶν ὑπερναντίων, οἱ κατ' ἡμέραν ἑπιβελύσσι μοι, πλεον τῶν ἐχθρῶν μὲ· καὶ ὁδὲ χωρὶς αὐτῶν ζῆσαι δύναμαι, ὅτε παρσῶ πάλιν τούτοις, σὺ αὐτοῖς ὦν. Ἔς γ' φοβέμαι, ὑπὸ αὐτῶν τηρέμα· ἡμέρας μὲν ἑτάσων ἔτι, ἑπιστάσης ὅτι νυκτός, ἐκταρασόμεθ' ὑπὸ τῶν λοισμῶν μὲ, μή τις μοι ἑπιστάς ξίφει χειρώσῃται· οἱ μοι καὶ ἡλάσας ὅν ἀπειθοῦντάς μοι, λυπέμα· καὶ μὴ ἡλάσας, κατὰφρονέμα πάλιν. Καὶ πῶς οἶόν τι μέ ὅτι ταῦτα ἑ ἐργα δύνῃσαι; καὶ γ' εἰ θέλοιμι ἐπ' ἐρημίας ζῆσαι, ὑπὸ τῶν ὑπερναντίων ἐσυχονέμα· Οὐκ ἔξεσι δέ μοι μᾶλλον, εἰ καὶ ἡδυάμι, ἀπὸ τούτων δραπετεῦσαι, ταῦτις λαχόντα τῇ ψήφῳ. Τί σὺ ἀπολογώσομαι τοίνυν τῷ θεῷ, ὅς γ' ἡγομῶ τούτον ἐπένδυσσε τ' κληροῖ; Σὺ γ' ὦ πρῆσβύτα,

τα, κλήμα τιμιον θεῷ, ἀντ' ὧν ὠφέλησάς με, καὶ ἡυφρανάς με τοῖς λόγοις τ' σοφίας σου, καὶ ἀπὸ πολέμων ἡμέρωσάς με, δέξαί με τα δῶρα, ἃ ἐνήνοχά σοι, καὶ μή με ἀτιμώσης· ἐγὼ γ' ὅτι βουερετέμα σοφίαν τιμῶν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Αλέξανδρος πρὸς τὸν Δανδάμιν, κατένδυσσε τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ· οἱ γ' προσέφερον αὐτῷ χρυσόν, καὶ ἀργύρον ἑπίσημον, καὶ ἐσθῆτα παντοῖαν, καὶ ἄρτους, καὶ ἑλαγον. Ὁ γ' Δανδάμις ἰδὼν ἐγέλασε, καὶ εἶπε τῷ Αλέξανδρῳ· πᾶσον δὴ ὄρεα, τα πρὸς τὴν ὕλην κελαδουῦντα, λαβεῖν χρυσόν, καὶ ἀργύρον, καὶ ἄμνηνον ἡχῆσαι· εἰ σὺ ταῦτα ἐδύνῃσαι πᾶσαι, ὅδ' ἐμὲ πείσας χείρω αὐτῶν γυνέσθης· ὁ γ' μήτε ἐσθίω, μήτε πίνω, ὅς λαμβάνω ἀνωφελές τε κλήμα, ὅδὲ τηρῶ ἑπιβλαβὲς ψυχῆς κλήμα, ὅδὲ ἐλδύδερον ἐμὸν βίον ἀπὸ πάσης μερίμνης νῦν δεσμεύσω, ὅδὲ μάτις ἐμὴν κατὰρα διάνοιαν πολώσω· μή γ' οἶλο· ἀλλ' ὅτε ἀρεάται τι ζητῶ, ἐπ' ἐρημίας

nex, venerande Dei serve, pro iis quibus me juvasti, & lætificasti sermonibus prudentiæ tuæ, & a bellis dehortatus es; accipe mea dona, quæ tibi attuli, neque me contemferis, ego enim beneficio afficior, sapientiam honorans. Et hæc dicens Alexander Dandamidi, annuit domesticis suis, qui illi attulerunt aurum, & argentum signatū, & omne genus vestimenti, & panes, & oleū. Dandamis videns risit, & dixit Alexandro; Persuade avibus circa sylvam strepentibus aurum accipere & argentum, ut melius canant: si vero illis persuadere non poteris, neq; mihi persuadebis ut illis deterior fiam, quod enim neq; edo, neq; bibo, non accipio, inutile munus; neq; animæ damnosas divitias servo, neque vitam meam ab omni cura vacuum nunc devinciam, neq; sine causa meas cogitationes contaminabo. Ne fiat; neque enim quicquam emere desidero, in deserto

ferro vivens: omnia enim gratis mihi Deus dat, fructus ad cibum, & aquam ad potum, sylvas in locum habitationis, aerē ad incrementum omnium. Nihil enim Deus auro vendit, sed gratis dat omnia bona, mentem donans iis qui libenter accipiunt. Vestem induo quam me habentem ex utero mater peperit. Aere delector, & me ipsum talem suaviter contemplor. Cur me cogis totius corporis vinculum induere? Tranquillitas mihi gratior omni possessione: & melle dulcior ex fluvio potus secundum naturam sitim fugans. Si vero hi panes in cibum sunt, cur eos igne coxisti? non edam ego reliquias ignis, neque auferam alienum nutrimentum: qui gustavit ipsos, ignis absumat. Ut honorem eum qui sapientiam honorat, oleum accipio; & hæc locutus Dandamis, oleum accepit; & surgens sylvam circumivit, & colligens ligna,

οὐκ ἔστιν ὅτι πάντα δωρεάν ὁ θεὸς δίδωσίν μοι, καρπὸς εἰς τροφήν, καὶ ὕδωρ εἰς πότον, ὕλας εἰς τόπον οἰκίας, αἴερα εἰς αὐξήσιν τῆς πάντων. Οὐδὲν γὰρ ὁ θεὸς χρυσίῳ πωλεῖ, ἀλλὰ χαρίζεται ἅπαντα ἀγαθὰ, φρένας δίδωσιν τοῖς θέλουσιν λαμβάνειν. ἱμάτιον πατρὸς βέβηκα, ὃ δὲ δίνων ἔχοντά με ἡ μήτηρ ἔτεκεν. αἴερα τέρπομαι, καὶ ἡδέως ἐμαυτὸν τοῖς τοῖς βλέπω. τί κατὰνάσκεις με πατρὸς δέσμιον; ἐμοὶ ἡδύτερον ἢ ἀμερμηνία πάσης κήσεως, καὶ μέλιτος γλυκύτερον τὸ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ πότον, ἢ ὕμνον τιλὸν φύσιν δίδαν. Εἰ γὰρ οἱ ἄριστοι εἰσι εἰς τροφήν εἰσι, τί αὐτοῦ πατρὸς ἐκαύσας πυρὶ; ὅτε ἐοδίῳ ἐγὼ δαπόδωρα πυρὸς, ὅτε ἀφαγεῖμαι ἀλλοτρίαν τροφήν. τὸ γλυκύμακρον αὐτὰ πῦρ κατὰ δαπανάτω. Ἵνα πρὸς ταῖς τιμαῖς ὀφείλῃ, δέχομαι τὸ ἔλαον. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Δανδάμις, ἔλαβε τὸ ἔλαον. Καὶ ἀναστὰς, τιλὸν ὕλῃ πατρὸς ἡλθε. καὶ αὐτοῦ τῶν ξύλων

ξύλα, ἐποίησε σωθῆν, καὶ ἀνάψας πυρὸν, εἶπε. Βραγμάνες πάντα ἔχουσι, καὶ τρέφονται προνοία. καὶ ἱκανὸς ἀναχέων τὸ πῦρ, ἐπέχεεν, ἕως πᾶν ἐδαπάνησε τὸ ἔλαον. καὶ ἤρεν ὕμνον τῷ θεῷ, λέγων. Ἀθάνατῃ κύριε, ὁ βασιλεὺς σοὶ ἐν παντί. βασιλεύεις γὰρ τῷ ὅλῳ σὺ μόνος ἀληθῶς, πᾶσι δέχων σε τῷ πλάσμῳ πάντα πλάσιος εἰς τυφλίαν. δημιουργήσας γὰρ ἡσυχίαν εἶπον σὺ, διατηρεῖς ἀναμνήτων τὰς ψυχὰς ἃς ἐξάπεσαι. ἵνα πολιτοδομήσας ἀσφαλῶς τιμῆς ὡς θεός. τὰς δ' ἀπειθήσας τοῖς σοῖς θεσμοῖς, κατὰ κρίσει παρὰ δίκην. Πᾶσα γὰρ δικαία κρίσις παρὰ σοί, καὶ ἀπέθαντο ζῶν ἐτοίμη παρὰ σοί. χρυσότητι γὰρ αἰδίῳ ὅτι πάντας ἐλεεῖς.

Ὁ γὰρ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα πάντα, καὶ ἰδὼν, θαυμάσας σφόδρα, καὶ κατανυγείς ἐπὶ τοῖς σοφοῖς, καὶ ἀληθινοῖς λόγοις τοῦ Δανδάμεως, ἀπῆλθεν, ἀποφύγων πάντα ὅσα ἐκινήσει

fecit cumulum, & focum accendens, dixit; Bragmanes omnia habent, & providentia nutriuntur, & jugiter ignem accendens, oleum infudit usquequo totum consumpsisset, & hymnum Deo cantavit; Immortalis Domine, tibi in omni re gratias ago. Tu enim vere cunctis solus imperas, dans omnia creaturis tuis abunde ad nutrimentum. Tu vero creans hunc mundum conservas, expectans animas quas illuc misisti, ut eas quæ vitam pie instituerunt honores ut Deus: illas vero quæ non obediverunt tuis legibus, condemnes. Omne enim justum iudicium apud te est, & vita æterna apud te parata est: bonitate enim æterna omnium misereris.

Alexander vero omnia hæc audiens & videns, & multum miratus, & compunctus prudentibus & veris sermonibus Dandamidis, abiit, auferens omnia quæ attulerat bona præter

præter oleum quod ignis absumpserat. Dandamis vero illi dixit; Tales fumus omnes, Alexander: Ille vero tuus amicus Calanus, pravus homo nobis fuit, per breve spatium nostræ vitæ institutum imitatus: verum cum Deum non amaret, desertis nobis secessit ad Græcos, & per familiaritatem videns nostra mysteria, hæc apud gentes profanas eliminavit, & in æternum ignem se conjecit. Tu vero malæ gentis, Macedonum, Rex, Bragmanes antea convitiis infectat'es, et eos jussisti occidi, verbis mendacibus fidem adhibens: regem autem non decet, cui curæ est nationes gubernare, hujusmodi convitiatoribus fidem dare. Nos enim vitæ propriæ rationem Deo dabimus, quando ad illum redierimus. Ipsius enim opera sumus; & omnes, ipsius justitiam assequi conantes, contemnimus vanam gloriam quæ apud insipientes

δωρεα, πλείον ἔλαβε ἢ ἀνήλωσε τὸ πῦρ. Ὁ δὲ Δανδამις εἶπε· τοῖσ'τοῖ ἐσμὲν πάντες, Ἀλέξανδρε· ὁ δὲ σοι φίλος· Καλάνος, ἡμῶν κακὸς ἀνὴρ ἐγίνετο, πρὸς βραχυὸν χρόνον μιμητὰς μὲν ἡμῶν τὸν βίον· καὶ ἐπεὶ μὴ ἐτύγχανε θεοφιλεῖς, καὶ ἀλιπῶν ἡμῶν ἐδραπέδωσε πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ πρὸς σινηθῆσαν ἰδὼν ἡμέτερα μυστήρια, καὶ ταῦτα βεβήλοις ἐκπομπύσιν ἐθνεσιν ἐντεύθεν, εἰς πῦρ ἀθάνατον μετέστησεν ἑαυτὸν. Σὺ δὲ ὡς κακὸς ἐθνὸς δεσπότης, Μακεδόνων, τὸ πρὶν ἐλοιδορεῖς Βραγμάνας, καὶ ἐκέλευες τέτταρς ἀπόλλυθαι, πρὸς ψεύδεσι λόγοις, ὅπερ ἔπρεπε βασιλεῖ, καὶ κηδομένῳ ἐθνῶν ἄρχειν, τέτοις διαβάλλουσιν πείθεσθαι. Ἡμεῖς γὰρ ἔἰδ' ἰδίᾳ βίᾳ θεῷ λόγον δώσομεν, ὅταν πρὸς αὐτὸν ἀπέλθωμεν· αὐτὸς γὰρ ἐσμὲν ἔργα· καὶ πάντες οἱ ἀνιπιόμενοι τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης, καὶ ἀφρονέμεν κενῆς δόξης τοῖς πρὸς τοῖς ἀφρο-

σιν

σιν ἔσης. Πῶς οὐκ διύαθε ἡμεῖς τὰ ἡμέτερα φρονεῖν, κακῶς ζῶντες, καὶ ἔ'όντως καλῶς ἀμελουῦντες; Ἡμεῖς δὲ, οἱ Βραγμάνες, μνημονύοντες πῶς ἐξηγήθημεν, τῇ φύσει ἐκείνῃ συζώμεν, καὶ βλέπομεν πῶς ἀμέμπως ζῆν διυάμεθα, ἐν ἀμεριμνίᾳ ἀφρονεῖς, πρὸς ἐδενὸς φρονίζοντες. Φρονεῖς γὰρ ὕλης βίᾳ βροτῶν χωρίζεσθαι νῦν ἀπὸ θεοῦ· ἕκαστον γὰρ ἡμῶν ἢ πρὸς νοῦν ἰδίᾳ γνώμῃς ἀπαλήσει λόγον· καὶ τῶν ταύτης πράξεων δίκας δώσομεν. Διὰ τοῦτο χαίρομεν ἡμεῖς ἐν ἐρημίᾳ, καὶ μέσον ὕλας καθεζόμενοι, ἵνα εἰς πᾶν ἀρέσκον τῷ θεῷ ἐφιστάμεν τὸν νῦν, ἵνα μὴ αἰ ἀδολεχίᾳ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὰς ψυχὰς ἡμῶν πρὸς ἀπάσας ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ δόξολογίας. Μακάριος γὰρ ὅστις ὁ μηδεὶς τῶν πρὸς αὐτὸν δέομεν, δόξης δὲ κηδομένον· ἔ'δεσπότε τῶν ἀπάντων. Τὸν γὰρ βελομένον πᾶσιν ἀρέσκειν, καὶ δούλον εἶναι πάντων· ἡμεῖς δὲ ἀχρεῖαν ἔχομεν πό-

est. Quomodo igitur potestis vos in rebus nostris sapere, qui male vivitis, & verum bonum negligitis? Nos vero Bragmanes recordati quomodo nati sumus, secundum naturam illam agimus, & prospicimus quo pacto vivamus inculpabiles, in tranquillitate vitam agentes, nullius rei curam gerentes. Cura enim victus in vita hominum, mentem à Deo abstrahit: ab unoquoque enim nostrum Providentia suæ sententiæ rationem exiget, & eorum quæ facimus pœnas dabimus. Quapropter gaudemus nos in desertis, & in mediis sylvis sedemus, ut animum in omne quod Deo acceptum est sistam, ne loquacitas reliquorum hominum animas nostras à Dei laudibus abstrahat. Beatus enim est qui nulla re superflua indigens, gloriam curat illius qui omnium dominus est. Oportet enim eum qui omnibus placere vult, omnibus servum esse. Nos vero non opus

G

habe-

habemus urbes adire; coetus enim latronum sunt, ubi multa malitia excolitur. Magnas enim domos nobis Deus extruxit, montes altos, & nemora umbrosa, unde puræ naturæ à Deo datæ memoria conservatur: fructus edentes illis convivamus, & aquam bibentes illa lætificamur, & suavissimam requiem super frondibus habemus, & super illis quiescentes fatigationem deponimus. Quomodo igitur vos qui multorum servi estis, liberis imperare potestis? vos enim animæ propriæ, multa & varia desiderantis, servi intemperantes estis. Si enim multas vultis vestes habere, pastore indigetis, textore, fullone, insuper & futore. Ne mihi dixeris, contemno mollia vestimenta; æqualis enim servitus est de re parva & magna curam agere. Qui paululum auri desiderat, etiam amplius concupiscet. Qui parvæ civitati imperare cupit, in magnam quo-

lais ἑπιζητεῖν· σὺν ὁδοῖς γὰρ ἔστι ληστῶν, καὶ πολλῆς κακίας γεωργός· μεγάλους δὲ ἡμῖν ὁ θεὸς οἶκος ἐκτίσεν, ὄρη ὑψηλά, καὶ ῥύλας κατὰ σκοτίας, ἐνθεν καταρῆς φύσεως τῆς δεδομμένης ἐκ θεοῦ μνήμης σώζεται· καρπὸς ἐοδιόνιες, ἐν τέτοις ἐν τρυφῇ καὶ ὕδατος πίνοντες, δὲ τέττα ὀφθαλμοῦν, καὶ ἡδίστου ἀνάπαυσιν ἑπὶ φύλλοις ἔχομεν, καὶ ἑπὶ τέτοις ἀναπαύομεθα, τὸν κόπον δὲ ποτιτέμεθα. Πῶς οὖν ὑμεῖς, πολλῶν δούλοι ὄντες, τοῖς ἐν πᾶσι ἐλευθέροις ἑπιτάσσειν δύνασθε; ὑμεῖς γὰρ, ψυχῆς ἰδίας πολλὰ καὶ ποικίλα ἑπιθυμίας, δούλοι ἀτακτοὶ ἔσε· εἰ γὰρ πολλὰ ἱμάτια θέλετε ἔχειν, δέετε ἑ ποιμνίῳ, ἑ ὑφάντε, ἑ κναφέως, ἢ καὶ ἑ ἀμήπτοντ· μή μοι λέγε, ὑφωρῶ μαλακὰ ἱμάτια· ἴση γὰρ ἔστι δαλεία πῶ ἑπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ φρονιζέειν· ὁ ὀλίγος ὀρεγόμεντ χρυσίον, καὶ ἑ πλείοντ ἐπιθυμῶν· ὁ μικρὸς πόλεως βασιλεύσας δέλων, δηλονότι καὶ

τῆς

τῆς μείζοντ ἀρπάζει· ἀλλὰ καὶ ἐν ὀλίγῃ πορφύρᾳ σιλοῖται ἐν ἱματίῳ ἐναβρυῦσθε μεγάλως, τῶν Ἰνδῶν ὀλοπορφύρων ὄντων, τῶν δέλων ὑμῶν ὀλοπορφύρα φορεῖσθαι· καὶ ὑμεῖς ἑπὶ καλῶ ἡγάσθε τιμὴν πορφύραν, καὶ ὀλίγῃ χρῆσθε· εἰ ἑ καὶ τὸ ὀλίγον παρ' ὑμῖν καλὸν ἔστι, πῶ ὄντι πτωχοὶ ἔσε, καὶ τὰ μικρὰ θαυμάζοντες. Διὰ τί ζῶα φονεύετε, γῆς τέκνα ὄντα, καὶ αὐτὰ χρησιμώτατα ὑμῖν ὑπάρχοντα; ἂ μὲν γὰρ κείρετε, καὶ τέτων τὰ ἔρμα πλεβάλλετε· ἂ ἑ ἀμέλγετε, καὶ τὸ γάλα ἐοδίετε· ἐν οἷς δὲ καὶ γεωργεῖτε, ἔσθ' καρπὸς πωρᾶσκετε· ἐφ' οἷς δὲ καὶ ἐπιβεβηκότες πολεμεῖτε, ἀλλότρια ἀρπάζοντες· καὶ ταῦτα φονεύετε ἀδίκως, καὶ τοῖς μὲν ζώοις μισθὸς ὁ τοιοῦτῳ παρ' ὑμῖν· ἔσθ' ἄλλως τέτων ἔξωθεν πλεβάλλετε, τὰς ἑ ἑρπύλλας τέτων ἐνδοθεν βασάζετε, καὶ γίνεσθε νεκρῶν ζώων πωριπτοιῶντες τάφοι. Τοσαύτη γὰρ ἀπηνία

que involabit: verum etiam si exigua purpura vobis in veste splendeat, magnopere gloriamini, Indis, qui vestri servi sunt, vestes integras ex purpura ferentibus. Et vos etiam purpuram multi facitis, licet non adeo gestetis: si vero & parum apud vos in pretio est, revera pauperes estis, & parva admirantes. Quare animalia occiditis, quæ terræ progenies sunt, & vobis maxime utilia? quædam enim ex ipsis attondetis, & eorum vellera induitis: alia mulgetis, & eorum lac editis; cum aliis terram aratis, cuius fructus venditis; quin & quibusdam ex iis infidentes bellamini, aliorum bona rapientes: & hæc quidem injuste occiditis, & tale à vobis præmium animalibus redditur. Horum vellera extra estis induti, & horum carnes intus portatis: & estis mortuorum animalium ambulancia sepulchra. Hoc igitur dehonestamento

mento malorum operum gravata anima quomodo possit mentem Dei recipere? Carnes duos dies foras projice, & postea quid fiet? Non poteris ipsarum ferre odorem, quin longe fugeris. Quot ingrediuntur per has in animam impuritates, & intrant in renes eorum qui hæc concupiscunt? Quomodo igitur illius sensui possit inferi spiritus divinus? Carnes editis quibus corpus quidem pinguescit, anima vero contabescit. Iram gignunt, pacem fugant, continentiam domant, petulantiam excitant, vomitū eicient, & morbos procreant. Mortalium carnes edentium spiritus emigrat, & dirus dæmon sedem occupat. Arborei vero fructus, & olera ad ripas nata, foris posita, suavissimum odorem exhalant: & à sapientibus comesta, mentem Dei cultricem pariunt, & corpus adornant. Hæc Deus sapienter ad hominum nutrimentum constituit. Vo-

ἐργων ἀτόπων βαρυνομήνη ψυχῇ, πῶς διύαται νοῦν θεοῦ δέξασθαι; ἕασον ἕξωθεν τὰ κρέα δύο ἡμέρας, καὶ ὅψει τί γηήσεται; ὅτι ὁ διωήση σέξαι τῶν τιλῶ ὁσμὴν, ἀλλὰ καὶ ἕξω φούξη. Πόσαι εἰσδυῶσι διὰ τῶν εἰς ψυχὴν ἀκαθαρσίαι, καὶ χοροῦσιν εἰς νεφροὺς τῶν ἐπιθυμιῶν ταῦτα; Πῶς οὖν ὁ ποιῶν πνεῦμα θεῖον διύαται ἐπιφυτῆσαι τῇ αἰσθήσει; κρέα ἐσθίετε, ἀ λῶμα μὲν πιάνει, ψυχὴ δὲ κατὰτήκει, θυμὸν τίκτει, εἰς κύβητα διώκει, λῶμα φροσύνην δαμάζει, ἀκολασίαν δὲ ἰξεύει, ἐμετέρος ἐκβλύζει, καὶ νόσους ἐνοικίζει. ὁ λῶμα βροχόθεν τῶν βροχῶν πνεῦμα ἐπαναχρᾷ, καὶ παλαμναῖον δαίμων ἐμφιλοχεῖ. καρποὶ δὲ ἀκροδρύων, καὶ θινῶν βοτάναι ἕξω ἀφελέντα κάλλιστον ἀτμὸν ἀπύζει, καὶ πῶς ὁφθαλμοὺς ἐσιατέντα, θεοπρεσβῆ νῆν κύει, καὶ τὸ λῶμα ἐπιπρέπει. ταῦτις ὁ θεὸς ἐφύτασεν εἰς προφύων βροχῶν φρονήσι. ὑμῶν

ὑμῶν ἀπαλώσεν ὁ νοῦς τῇ ἀθηφαγίᾳ. ἀναπνέετε θυμὸν θηρίων, λῶμα ζώων ἐμφορέμιοι. ἀγῆα διεφθαρμένα ἐσεμελῶν σεσηπῶτων. λύκων, καὶ λεόντων, καὶ πάντων θηρίων ἀνημέρων χείρονες ἐσε ὑμεῖς. λύκοι γὰρ, εἰ ἐδυῶντο καρπὸς ἐσθίειν, ὅτε ἂν ἐζήτου κρέα. ταῦροι, ἵπποι, ἑλάφοι, καὶ ἑτέρα φύσις ζώων πάνυ πολλὰ διακαυτέραν ὑμῶν ἔχουσι τὴν προφύαν, θινῶν βοτάναις τρεφόμενα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ τοῖς ὄρεσιν ἐνδιατμήματα. ἀλλὰ τοῦτο τῶν τοῖς φύσιν ἢ ἰσχύς, καὶ τὰ νεύρα κατεργάσθαι πεπῆγασιν. τί οὖν ὁ μιμῶσθε ταῦτα, τρεφόμενα θεοῦ προνοία; ἀλλὰ προφάσαι προσφορὰς θυσιῶν, καὶ πυρὸς δαπάνης ἑαυτοῖς αὐτὰ ἐτοιμάζετε προφύαν. ὅσα δὲ ἔστιν, ὄλιγον, καὶ διαρκῆς, ἐπιβιβάζοντα παρ' ὑμῶν ὁ διύαται. ὑμεῖς γὰρ ζητεῖτε ἀλλὰ προφύαν πλείω, καὶ πολλὰ δαπανᾶτε ἀλλὰ τιλῶ ἀπλησίαν ὑμῶν. καὶ εἰς μικρὰ ζῶα πλείω καρπιάτε, δι' ὀλίγην

bis ex nimia voracitate mens deperdita est; iram ferarum spiratis, carnibus animalium repleti; vasa estis corrupta membrorum putridorum receptacula; lupis, & leonibus, & omnibus feris animalibus peiores estis: lupi enim, si fructibus possent vesci, carnem non quærerent; tauri, equi, cervi, & id genus animalium vobis omnino justius habent nutrimentum, camporum herbis enutriti, & aquam bibentes, & montibus delectati; quapropter iis robur, & fortiores nervi inhærent. Cur igitur ista non imitamini, secundum Dei providentiam enutrita? Vos vero ex prætextu oblationis sacrificiorum ista animalia ignis impendio in cibum paratis; bestiae vero robustiores & valentiores vestris infidiis non petuntur. Vos multum nutrimenti desideratis, & multa consumitis propter voracitatem vestram, & in parva animalia multa aggeritis pro-

pter exiguam & vanam voluptatem. Insana vestra saturatio, & cum strage est; & propter hæc omnia misera & infelix vestra vita est. Nos quidem aquam nunquam inviti bibimus, non superveniente scilicet fiti; cum vero supervenerit, eam a natura illatam fugamus undis fontium, qui nobis etiam non bibentibus effundunt scaturigines. Vos vero propter ventris voluptatem artes meditamini, ut quamvis non jejuni, per variam coquorum artem rumpatis impium ventrem, ad luxum spectantia illi afferentes. In aere voluptatis causa aucupamini; maria retibus scrutamini propter multas vestras cupiditates; in montibus, propter voracitatem vestram, militiam exercetis, velocissimo canum robore superbientes. In feras, quas condidit providentia, convicia dicitis; & illas malas solitudines incolere dicitis, providentiæ indignantes: alias

ἡδονὴν, καὶ ματαίαν ἀνώνητον ὁ κόπον ὑμῶν, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ταλαίπωρος, καὶ ἀτυχῆς ὁ βίος ὑμῶν. Ἡμεῖς μὲν οὖν εὐδὲ ὕδωρ πίνομεν ἀγνοῦντες, δίψης μὴ παύσης. Ἰξ ἀνάγκης δὲ, παύσης δίψης, ταύτῃ ἀμυνόμεθα τὴν ἐκ φύσεως παραγνομήν πηγῆς ὕδατων· καὶ μὴ πινόντων ἡμῶν, χέουσι τὰ ῥέεθρα. Ἡμεῖς δὲ δι' ἡδονὴν γαστροῦ τέχνας ἐπινοοῦμεν, ἵνα καὶ μὴ πεινῶντες, Ἀλλὰ τῆς ποικίλης τῆς μαγειρῶν τέχνης, Ἀλλὰ ἐξήγνυτε τὴν ἀθλίαν γαστέρα, τὰ πρὸς γαστριμαργίαν ταύτῃ χρησιμῶντες· ἀεὶ δὲ θηρῶντε, Ἀλλὰ φιληδονίαν θάλασσαν δικτύοις σίδετε, Ἀλλὰ τὰς πολλὰς ὑμῶν ἐπιθυμίας· Ἰππὶ τὰ ὄρη σκαλίζετε, Ἀλλὰ τὴν ἀπλησίαν ὑμῶν, τὴν Ἰππὶ κυνῶν ἀλκίῃ ὀξύτατῃ ἀλαζονόμενοι, κακολογεῖτε θηρία, τὰ πρὸς τῆς περνοίας δημιουργηθέντα, καὶ αὐτὰ κακῆς ἐξημίας ἐνοικουῦντα λέγετε, δυσάρεστοί μιν καὶ τῆς περνοίας· καὶ τὰ μὲν

μὲν διώκετε, τὰ δὲ ἀγρόειαν βόλεοι, τὰ δὲ πλεῖστα καὶ φονεύετε, τὰ δὲ τῶν ἀνημερώτερων συλλαβόντες, καὶ γαλεάρας συγκλείσαντες, φέρετε εἰς τὰς πόλεις, ὅχι ἵνα σπείρητε δι' αὐτῶν, ἢ ἑτέραν τινα ἐν τῶτοις χρήσιμον ἐκτελέσῃ ἐπιτηδεύσαν, ἀλλ' ἵνα τὸ συγγρῆς ὑμῶν, καὶ θεοῦ ἔργον, ἀνθρώπον κακοποιήσαντες, ἀφανίσῃτε· καὶ τοῦτον δεδεμένον δεσμοῖς βιαίοις, λευμμένῳ θηρίῳ πρὸς βάλλειν, καὶ ἀντικαθεζόμενοι ἐναλινίζετε, τερπόμενοι τῇ ἀνημέσῳ συμφορᾷ τὸν τοῖς θηρίοις καταπαρασόμενον, καὶ γελῶντες σπιδάζετε κατὰ λύσιν κακίῳ μέρει τὴν κοινὴν τῆς φύσεως ἡμῶν εἰκόνα, τὴν χειρὶ θεοῦ πλασθεῖσαν· καὶ μὲν τοῦτον ὑπὸ αὐτῷ Ἀλλὰ φθαλέναι, αὐτὸν πάλιν τὸν θῆρα σφαγιάσαντες ὑμεῖς, πῶς τοῦτον ἀποτρέπετε καὶ κακολογεῖτε, λέγοντες ὅτι κακὸν θηρίον, καὶ φονεὺς ἀνθρώπων· καὶ τὸ πάντων δὲ δεινότερον, αἰμάτων καὶ σαρκῶν

persequimini, alias capere vultis; plurimas vero earum occiditis, ex illis vero crudeliora comprehendentes, & caveis includentes, ad oppida fertis; non ut cum illis sementem faciatis, aut ullam aliam servitutem perficiatis, sed ut, ejusdem naturæ participem, Dei opus, hominem contumeliose è conspectu tollatis: & illum vinctum vinculis fortioribus, solutæ feræ projicitis, & sedentes inspicitis, delectati turpissima jactura viri à fera laniati; & ridentes studeatis occidere turpissimo fato communem nostræ naturæ imaginem, manu Dei fabricatam. Et postquam ab illa ille absumptus fuerit, denuo feram occidentes, quomodo ab illa vultus avertitis, & maledicitis his verbis? O mala fera, interfecitrix hominum! Et quod omnium gravissimum est, feram illam carne hominum

minum & sanguine reple-
tam occidentes, vos denuo e-
ditis; & reperti estis istis ma-
lis feris immaniores, & damna
infinita in ventres vestros di-
mittitis. Rursum, egenos ex-
pilantes, vobismetipsis conditis
domos, ut violenter calefacti
facilius concoquatis, & cogitis
intestina vestra fieri latiora ar-
tibus ad id excogitatis, ob ve-
stram immodicam intempe-
rantiam, animalium esum, &
vini ingurgitationem. Nos ve-
ro precamur ne vel undas siti-
amus: revera enim abstrahi-
mur quando nimia lymphæ
corpus rigamus. Vos vero
læti ad vini potationes conve-
nit, nec definitis priusquam
ad insaniam bibatis: postea
vero manus super libamina ex-
tendentes, & oculos ad cælum
efferentes, mentem prorsus
expellitis, animo vino gra-
vato. Beatiores multo apud
vos sunt insani: illi enim
inebriantur, vino non coem-

ἀνθρώπων ἔθνης ἐμφορηθέν-
τες, τοῦτον κατὰσφάτιοντες
πάλιν ὑμεῖς ἐσθίετε, καὶ βρε-
σκεθε τῆς πονηρῶν θηρίων ἀ-
νημερώτερι, αὐτοῦ τέρας ἐσθί-
οντες, καὶ ἀκατάλακτος Συμφο-
ρὰς ἑαυτοῖς ἐν τῇ γαστρὶ ὑμῶν
σωρόντες τε. Πάλιν οὖν πενυ-
ρὰς ἀποσπέρσαντες, ὑμεῖς οἰνοδο-
μαῖτε οἰκίας, ἵνα θερμογόνμοι
βιάως ὑπεπείτε, καὶ ἀναγκάζε-
τε ὑμῶν τὰ ἐντέρα πλατύνειν,
τέκνων σωδὲν) ἵνα ἀμέτρητον ἀκρα-
σίας, ζωοφαγίας, καὶ οἰνοφλυγίας.
Ἡμεῖς δὲ ὑχόμεθα, μήδ' ὑδαὶ
δυσήσῃ. Περὶ σπώμῃ γὰρ ἀλη-
θῶς ὅταν ὥμα πρὸς πρὸς πολί-
σωμῃ ὑδαπὶ. ὑμεῖς δὲ χαίροντες
ἐπὶ τῇ οἰνοποσίᾳ συνερχοσθε, καὶ
ἐὰν μὴ ἐκμανῆτε, πίνοντες ὅ-
πως αὐτοῖς καὶ μὲν ταῦτα χεῖρας ἐ-
πὶ σπονδὰς ἐκλείνετε, καὶ οὖν ὁφ-
θαλμοὺς ὑμῶν εἰς τὸ ἥλιον ἐπαί-
ρει, παντελῶς ἐκδιώξαντες ὑμῶν
τὴν φρόνησιν, βαρυγόνμοι τὸ νοῦν
ἀπὸ τοῦ οἴνου. Εὐτυχέστεροι παρ' ὑ-
μῶν εἰσι μάλλον οἱ μαγνόμενοι.
ἐκείνοι γὰρ μεθύουσιν, οἶνον μὴ ἀρ-
εῖσαντες,

εἰσαντες, ὑμεῖς δὲ μεριμνᾶτε
τὸ πικρὸν τοῦ οἴνου, ἵνα τοῦτον
ἀρρεῖσαντες, τῇ μέτῃ τὴν φρό-
νησιν ἐκδιώξητε, ἑαυτοῖς ἐπ-
ισπέρνεις ἐκφρονα μανίαν,
καὶ ἀλλήλων χεῖρας κατὰκλυν-
τες, καὶ πρᾶγμα ἐκείνῳ πλη-
σίον ἐμφορουῖτε. καὶ ταῦτα
ποιεῖτε ἀναμώτως. εἴθ' ὅπως
τοῦ οἴνου ἀγπνυθύνει, μαν-
θάνουσι τὰ παρ' αὐτῆς δραστήνια
ἐκ τῆς ἀληθοσύνης. καὶ οὕτως
ὅπως ἰσχύετε ἀφραφύλαξαι τὸ
μέθυσμα. Πάλιν πολλὰ φαρύν-
τες, ὅχι ἰσχύετε αὐτὰ πέψαι,
ἀλλ' ὅψιν ἀναχωρήσαντες, τὸ
ἀκράσιον ὑμῶν ἀγπνυθύνει
ἐμείτε, κατὰ πρὸς ἀνω σπέρνεις
τὴν φύσιν. πίνοντες ἀμετρήτως,
πληροῦσθε ὡς ἀγρία, καὶ ὁρ-
εῖσθε τοῦ οἴνου τελευτῆτον ἀνα-
βλύζετε τοῦτον. Ἀφρονες, ἀνε-
σπέρναιτε τὸ ὥμα, ἀπὸ τῆς πο-
δῶν ἐπὶ κεφαλῇ πρὸς πατοῦ-
τες. ὡς δὲ τὰ ζῷα βιάζοσθε πλη-
ροῦσθε, καὶ μὲν ὑβρεως κενόσθε, νό-
σον πρὸς λαμβάνοντες σωτῆρι
τὸ ὥμα, καὶ ἐν οἷς δοκεῖτε τὴν γα-

pro. Vos de pretio vini
solliciti estis, ut eo empto
ebrietate mentem expellatis,
amentem furorem superin-
ducentes, pugnis in vos
invicem illatis, & vulneri-
bus in unumquemque ex vi-
cinis infligitis. Atque hæc
quidem facitis, non percipi-
entes: dein vino exhalato,
tum demum ex doloribus
quid factum sit intelligitis:
sed nec sic ebrietatem devitare
potestis. Porro cum multa de-
vorastis, ea concoquere non
valetis; sed cum sero secesse-
ritis, intemperantiam vestram
ore evomit, naturam fusque
deque vertentes. Immodice
videntes, tanquam vasa exple-
mini; demum fervente vino,
illud evomit. Amentes im-
mutastis corpus, pedum loco
capite ambulantes. Veluti ani-
malia, impleri enixe conten-
ditis, & cum injuria evacua-
mini: morbo acquisito corpus
consumitis; & quibus ven-

trem delinire videmini, iis ipsis affligitis. Cum semper fitis saturi, omni voluptate privamini: finis enim immodicæ satietatis est tortura corporis, non autem fanitas. Quid vero est corporis oblectamentum, si comparetur cum felicitate animæ? Si probare vultis quod multa possidetis, superflua indigis largimini. Ut audio vero, revera pauperes estis, ita ut nec frustum panis pauperibus donetis. Innumera bona vobismetipsis accumulare operam datis, servi corporum & ventris infatiabilis. Propter hos affectus multi apud vos sunt Medici, evacuantes cupiditates vestras impleri nescias, aut fame voracitatem vestram strangulantes, aut aliis artibus morbum frænantes; & qui prius, tanquam vas pertusum, multum eructaverant vinum, siti domantes, nec aquæ guttula dignantes. Et prius crapula laborantes, nunc torti per-

σέρεθ' ἀποπύειν, ἐκείθεν ἀπα-
θε· καὶ αἰ κεκορεσμένοι, πά-
σαις ἡδοναῖς ἐσσημένοι· τέλει
ᾧ ἀμέτρητος ἡδὺς βάσανος σώ-
ματός, καὶ ἔχ' ὑγείαν· ἡσυχάζετε
γὰρ νόσοις. Ἀλλὰ τί τὸ ἀμετρί-
αν. Τί δὲ ἔστιν ἢ τὸ σῶμα πρυ-
φὴν πλεονεχίας ψυχῆς ὑδαμνομένην;
εἰ δ' ἡπιδείκνυται βέλεσθε,
ὅτι ἔχετε πολλὰ, τοῖς παρ' ὑ-
μῖν ἐνδεομένοις χαρίζετε τὰ
περισσά· ὡς δ' ἀκρόμην, πτω-
χοὶ ἐσε τῶ ὄντι, ὥς μήτε ἄριστον
τοῖς ἀποδύσιν ὑμῖν δίδοναι· ἀνα-
ελθόντες ἢ ἐστίας παρ' ἑαυ-
τοῖς σπεύδοντες σωθῆναι, δοδ-
λοι ὄντες ζωμάτων, καὶ ἐντέρω
ἀκορέτων· Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ τὰ
πάντα πολλοὶ ἰατροὶ ἐν ὑμῖν,
οἱ κενουῦντες ὑμῖν τὸ ἀπλη-
σίαν, ἢ λιμῶ κατὰσχόντες τὸ
πολυφαγίαν, ἢ ἄλλας ποῖ τέ-
χνας τὴν νόσον χαλινουῦντες, καὶ
ὄντι τὸ πλεονεκτοῦν ἐκχεομένους
οἶνον, ὡς αἰ ἀγέῃον τετρημένον,
δαμάζοντες τὴν δίψαν, μηδὲ ἐα-
νίδας ὑδατῶν τέτρες κατὰξιοῦ-
ντες· καὶ οἱ ποτε κακοβάρηδες, νῦν
βασα-

βασανίζόμενοι ξηροὶ ἄλγτε-
λῶσιν· καί τε μὴ ὡς φύ-
σιν ἔπινον τὸν οἶνον, νῦν δὲ
κατὰ φύσιν ὕδατος ἡπιδυμῶσι·
καὶ τότε μὴ πεπεδημένοι ἐ-
πιθυμία ἀκορέσω, νῦν δὲ
σφραγισμένοι τῇ ἐγκρατείᾳ τῆς
ἀνάγκης. Βραγμάνες δὲ οἶ-
νον ὅχι ἡπίζητοῦμεν, ὅχι αὐ-
ταίρετον κλίμαδα μανίαν· ὕ-
δατος, ὅσον θέλωμεν, ἔχουμεν
ὅκ' ὑγείας προνοίας· καὶ τοῦ-
το δι' αὐτῶν σωφρονοῦντες,
τί κατὰ φύσιν ἀποπύομεν
δίψαν· μᾶλλον γὰρ ἐλοιμῶδα
θάνατον, ἢ κατὰκρυβδύμεναι
μέτη· θνητὴ παραδοθῆναι
μᾶλλον ἢ βέλιον, ἢ δό-
ξης θεοῦ ἀποξείφμεναι ἄλγ
πολυποσίαν. Ὁ γὰρ μεθύων
ζῶν, χαίρειν ἔστιν ἀλόγε, τε-
τρηκὼς φρονησεί· τὸν νοῦν γὰρ
ἀπολέσας, ἔσθ' ἡλλοτρώ-
θη. Τί ἢ οἱ ἐν ὑμῖν ἐνδοξοί;
τῶ πλεονεχίᾳ ἀπάτῃ ψευδῇ ἐνο-
ρῶντες, καὶ τὰ ἐνταῦθα μόνον
ἔχοντες πλεονεχίαν, ἀλλήλους
ἀδικοῦσι, ὅντι δὲ ἀδοκίμοι.

manent ficci: Et qui prius
præter naturam vinum pota-
runt, nunc secundum naturam
aquam desiderant; & qui prius
infatiabili cupiditate vincti
sunt, nunc temperantia neces-
saria torquentur. Bragmanes
autem vinum non quærimus,
neque sponte furorem acqui-
rimus: aquam, quantam vo-
lumus, Dei providentia para-
tam habemus, per quam tem-
perantes redditi fitim natura-
lem sedamus: mori enim ma-
luimus quam inebriari. Multo
melius est ad feras dilaniandos
exponi, quam ob immodicum
potum à gloria Dei decidere.
Qui enim vivens ebrietati in-
dulget, vilior est animalibus,
cum animo mortuus sit: cui
enim mens ablata, ille à Deo
alienatus est. Quid vero qui
inter vos divitiis illustres?
fraudi mendaci obsecuti, & hu-
jusce in hoc tantum mundo
vitæ bona expectantes, sibi ipsis
invicem injuriam faciunt; in-

firmiores autem etiam trucidantes, paucula illa quæ possederunt bona, auferunt: verum etiam his certa manet mors. Quid autem dicamus de Epicureis, unguento perfusis, qui molles mulierum vestes induti delicate ambulant, & aromatum contra naturam paratorum succis aerem inquinant? Quid opus est de Stoicis præstantibus istis Philosophis loqui, nummos avide corradentibus? Quid porro de Philosophis Peripateticis dicemus? omnes hi à vobis Magni & Illustres habentur, non autem a Bragmanibus. Audio quoque novam quandam naturam a vobis inventam: nam mares castratis, vi adigentes ut foeminae fiant: & qui apud vos vir nascitur, neque generat ut vir, neq; parit ut foemina, in suum tantum vivens opprobrium. Quis vestri non misereatur, qui hanc mutilationem inter vos cernat? Nos vestrum miserti nihil pro-

ρως καὶ φοινδύοντες, ὑποσεροῦσι καὶ ἃ κέκλιυται ὀλίγα· τὸ δὲ πέρας τῶτων ἀναμύσει θάνατον. Τί γ' εἰπωμὲν πρὸς Ἐπικουρείων ἀνδρῶν μυροβόχων, καὶ μαλακῇ ἐσθῇτι γυναικῶν ἀβρώς περιπατουμένων, καὶ βεβιασμένων ἀρωμάτων χυμοῖς τὸν αἶρα μαυρόντων; Τί δὲ δεῖ καὶ λέγειν πρὸς Στωϊκῶν λογίων φιλοσόφων φιλαργυρισάντων; Τί γ' ἄλλιν ἐροῦμεν πρὸς Ἐριπατηλικῶν φιλοσόφων; πάντες ἔσται θάυμαστοι καὶ μεγάλοι παρ' ὑμῖν, ἀλλ' ἔστω βραγμῶσιν. Ἀκούομεν δὲ καὶ κεντὸν ἀνθρώπων φύσιν ἔξουθενῶσθαι παρ' ὑμῖν, ὅτι ἐκτέμνετε οὖν ἀρρένας, θηλείας αὐτοὺς βιαζόμενοι ποιῶσθαι καὶ γίνεται ὁ παρ' ὑμῖν ἀνθρώπων γυνήδεϊς, ἔτε σπείρων ὡς ἀνῆρ, ἔτε τέκνων ὡς γυνή, ζῶν γ' ἄνθρωπον εἰς ἰδίαν ὕβριν. Τίς οὖν ἂν ὑμᾶς ἐλεήσει, βλέπων ἐν ὑμῖν τοῦτον τὸν ἀφαιρισμόν; οὐκ ἐλεονήσας δὲ ὑμᾶς ἡμεῖς ὠφελούμεν ἔδεν, τὸ

ficimus, eo quod opinio vestra cum instituto Bragmanum non conveniat. Nos superbiam odio prosequimur, universum humanum genus diligimus: veritatem docentes, & viam justitiæ iis qui beneficio affici volunt indicantes, in hac vita, tanquam in magna domo, præsidemus; nudo tam animo quam corpore versus omnes usi; hoc est, tota anima ad omnes homines divitias nostras profundimus. Macedonia, ut audio, vi omnia subjugat, prius & ipsa vim passa: adversæ enim fortunæ omnes sunt servi. Sed horum omnium expertes sunt Bragmanes, qui a nemine unquam debellari potuerunt: nihil enim quod apud vos est appetimus. Tu vero, Rex Alexander, si eadem nobiscum sapias, ad Indos veniens, & Bragmanas intuens, nudus in solitudine habita; alias enim non te recipimus, nisi prius

τὸ μὴ συντρέχειν τῇ γνώμῃ ὑμῶν τῇ περὶ τῆς βραγμῶσιν. ἡμεῖς τοίνυν μισοῦμεν ὑπερηφανίαν, καὶ φιλοῦμεν πᾶσαν ἀνθρώπινον φύσιν, περὶ ἀλήθειαν τῆς ἀληθείας διδάσκαλοι, καὶ ἐνδεικταὶ ὁδοῦ δικαιοσύνης τοῖς βλαβεροῦσιν ἐν τῇ βίῃ τῶτων, ὡς ἐν μεγάλῳ οἴκῳ, γυμνῇ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντας ἀγασσάμενοι, ὡς περὶ τὸν νόμον, τῶτων, ὁλοκλήρῳ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντα ἀνθρώπον πλαστοῦμεν. Ἀκούομεν γ' ὅτι Μακεδονία βιάζεται πάντα, περὶ τὴν αὐτὴν βίασθαι τῆς γ' ἐξουθενήσεως ψυχῆς εἰς πάντες δόλοισι. ἀλλὰ τῶτων πάντων ἀπώροτοί εἰσι βραγμῶνες, ἐπ' ἐδενὸς διυάμενοι ποτε πολεμητικῶν, ἐδενὸς γ' ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἡμεῖς Ἰπποκράτους. Σὺ γ' εἰ, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἡμετέρας φρονέας, παρακαλούμεν εἰς Ἰνδοὺς, καὶ βραγμῶνας ἰδὼν, ἐπ' ἐξημίας οἰκήσον γυμνός· ἄλλως γ' ἔδεχόμεθα σε ἡμεῖς, εἰ μὴ πρῶτον πάσας

omnes a te dignitates abjicias, quibus nunc gestis & gloriaris. Placebunt tibi Providentiæ sermones, sicut antea dixi; & corditer ea omnia diliges, quæ prius admiratus laudasti. Quod si mihi obtemperaveris, & hæc feceris, nemo amplius tibi bellum inferet; cum ea quæ posthac possederis, nemo tibi potest auferre: nam si mihi firmiter & certo parueris, nemo vel tantillum quod ad vestram vitam pertinet, apud te reperiet. Et hoc quidem in perpetuum meum gaudium describetur, lucrum scilicet tuum. Nos nemini, qui vere Deum colere, & vitæ nostræ institutum imitari desiderat, invidemus, universum mortalium genus miserantes.

ρον ἐξέλοντας ζηλῶν, οἰκτεῖροντες πάντας ἀνθρώπων φύσιν τῇ τῆς φύσεως.

πάσας τὰς ἀρχὰς ἀποξείψης ἀπὸ σεαυτοῦ, ἐφ' ἧς ἴδεν γένηθας, καὶ μεγαφρονεῖς. Ἀψονται δὲ σε θεογονίας λόγοι, ὅπως ὑπερτέρον εἰρήνην σοι, καὶ ἀγαπήσῃς ἐκ καρδίας σε πάντας, ὅσα τότε ἐπώηνεσας θαυμάσας καὶ εἰάν μοι ὡφειλῆς, καὶ ποιήσης ταῦτα, εἰδὲς ὅλως ἐκέπαι πολέμῳ σε, εἰδὲ ἀφελέως σε τίς τι διωχέσῃ λοιπὸν ὧν ἐκέκλιστα. Ἐάν γὰρ ἐμοὶ ὡφειλῆς κατὰ κράτος καὶ ἀσφαλῶς, εἰδὲς εἰδὲν ἡμετέρου βίβ' ὁρῆσαι ὡς σοι. ὕλα γὰρ σε θῆξαι λοιπὸν, τὸ θεογονίας σοὶ πάντα χρηγέσῃς, ὡς περ καὶ ἡμῖν, καὶ ἐν παντί πληθήσῃς, μιμησάμενοι Βραχμάνας ἀκρίβως. καὶ ἐμοὶ τὸ κατὰ γραφὴν εἰς αἰώνιον χάριν, ἢ ὡφείλα ἢ σὴ τὸ γὰρ καὶ παρ' ἐμὸς ἦτισας Ἰξ δρχῆς. Οὐ φθονοῦμεν ἐν ἡμεῖς εἰδὲνα τὸ βολομύων ἀληθῶς ὁσεβεῖν εἰς τὸ θεὸν, καὶ εἶον ἡμέτε-

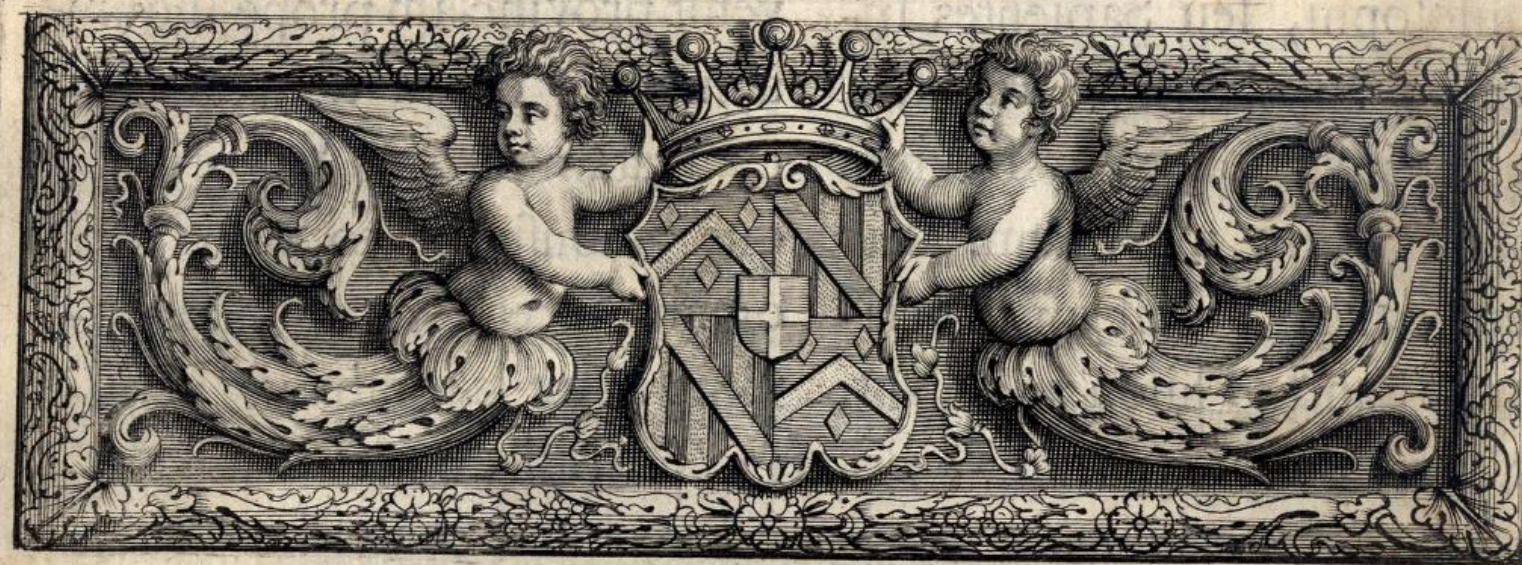
Cum unicum nacti simus exemplar, idque non immaculatum, cuius vestigiis religiose institimus, ne quis Codicis vitia Typographi incuriae imputaret, ea hic, cum nostris in eadem conjecturis, exhibenda curavimus.

P Ag. 3. Lin. 10. ἀκνηδία lego ἀκνηδία p. 3. l. 14. Ἀυξέμιον l. Ἀξέμιν p. 4. l. 11. πς l. π p. 4. l. 17. ἐν πιδέρις l. Ἰπιδέρις p. 4. l. 20. νῆαι l. νῆες p. 4. l. 24. εἴτε- εἴτε l. ἦτε- ἦτε pag. 4. lin. 22. λείπη l. λείπει pag. 4. l. 26. κάρειον l. κάρειον pag. 5. lin. 15. πλοιάρχης l. πλοιάρχοις p. 6. l. 3. νεανιστοὶ l. νεανιστοὶ p. 7. l. 7. γλώσσας l. γλώσσης p. 7. l. 15. Ἐβρόνη l. Ἐπεροβάνη p. 8. l. 2. λαχόντα l. λαχόντες p. 8. l. 21. τῶπῃ l. τῶπῃ p. 9. l. 1. ἀντίσωμα l. ἀντίσωμα p. 10. l. 12. ἀναφίδιον l. ἀμφίδιον p. 10. l. 20. ὡς l. ὦν p. 11. l. 1. Ἀδριανὸς l. Ἀξέριανὸς p. 12. l. 14. κατὰσπύσας l. κατὰσπύσας p. 12. l. 18. χρησάμενοι l. χρεωσάμενοι p. 12. l. 22. μήτης l. μήτες p. 12. l. 24. διωάμεως l. δρετῶν μήτης δικαιοσύνης p. 13. l. 3. δοτῆς &c. l. δότερα, γνώ-

σεως κρινῆς ἐξδυνῆς, ἀδίκους μὲν ἀποτίνεσθαι p. 14. l. 7. ὑπερτέρον l. ὑπερμότερον p. 14. l. 8. ὅπ l. ὅ, π p. 14. l. 10. βασιλεύς l. βασιλεὺς p. 14. l. 16. γλυσάμενοι l. γλυσόμενοι p. 16. l. 1. ὡς τὸ πάση l. τὸ ὡς πᾶσαν p. 17. l. 3. ἀνεξέωθησαν l. ἀνεξέωθημεν p. 18. l. 17. ὅπ l. ὅ, π p. 19. l. 17. δηλονότι l. δηλονότι p. 19. l. 24. τῶπ l. τῶπ p. 20. l. 27. ὡς l. ὡς p. 20. l. 28. εἰρήνην l. ἐν εἰρήνῃ p. 21. l. 2. μητὸς l. μητὸς γῆς p. 23. l. 2. ζῶν ἐνάδω l. ζῶντι Γαδείρων p. 23. l. 22. ἀν l. ἀμ' vel ἐν p. 24. l. 2. μήτης γάλα &c. l. ὡς μήτης γάλα τῶ τεχθέντι p. 27. l. 28. μόνον l. μόνον p. 28. l. 14. μηδενὸς πένητος l. τέλε l. μηδὲν τέλε p. 28. l. 19. λύπη l. λύπη p. 29. l. 7. ὁ λέων l. ὡς λέων p. 29. l. 8. πῆσαι l. σῆσαι p. 30. l. 5. ἐμφράνει l. ἐμφράνει l. 28. κατεξείμαμένα l. κατεξείμαμένα

κατεξείμμενα vel καπεξείπιασ-
μένα p.31.l.9, πολέμω l. πολέ-
μων p.31.l.18, τέτω l. τέτον p,
33 l.15, φονοῦτες l. φρονοῦτες
l.18, ἦν l. ἥ p, 34, l.3, ἀπαλ-
λαγῆς l. ἀπαλλαγῆς p, 35, l.
17, σιωτυχὸν l. σιωτυχεῖν p, 36,
l.25, λαχόντα τῇ ψήφω l. λαχόν-
τι ἢ ψῆφον p, 39, l.4, ἀναχέων l.
ἀνακαίων p, 39, l.7, ὕμνῳ l. ὕμ-
νον p, 39, l.17, ἀπειθήσας l. ἀπει-
θεύσας vel ἀπειθησάσας p, 40, l.
13, ἐκπομπύσιν l. ἐκπομπύων
p, 40, l. 28, τοῖς ᾧδῶ l. ᾧδῶ
p, 41. l. 16, ὕλας l. ὕλης p, 41, l.
28, ἀχρεῖαν l. ἔχρεῖαν p, 42, l.7,
μνήμης l. μνήμη p, 42, l.24, τῷ
ᾧδῶ l. τὸ ᾧδῶ p, 43, l.1, ἢ μείζο-
ν l. τὴν μείζονα p, 44, l.27,
ταύτῃ l. ταῦτα p, 46, l.19, σῴζε-
τε l. σῴδετε p, 47, l.16, ἢ καὶ πα-

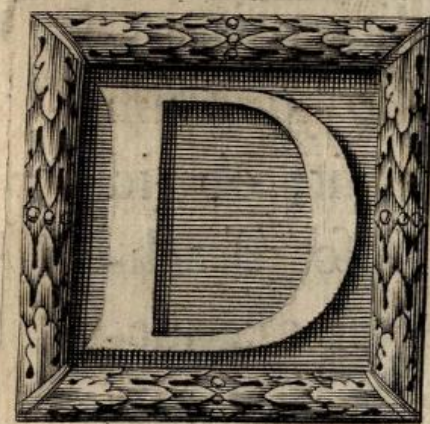
λαυσόμηνον l. τῷ καὶ παλαυσόμηνον
p, 48, l.8, τε deleo. p, 48, l. 11,
ἔυπεπλήτε l. ἔυπεπλήτε p, 48, l.
12, 13, πλατεῖα l. τέκνων l.
πλατεῖα l. τεχνῶν p, 48, l.15,
ὑδαπ l. ὑδατα p, 49, l. 11, μαν-
θάνουσι- αὐτῶν l. μανθάνετε-
αὐτῶν p, 49, l. 20, ὀζέσαν-
το l. ζέσαντο p, 50, l.3, πά-
σας ἡδονῆς l. πάσης ἡδονῆς p,
50, l.5. κολάζεσθαι l. κολάζεσθαι
p, 50, l. 27. ἐανίδας l. ἐανίδῳ
p, 51, l.2, καὶ τε l. καὶ τότε l. 21, χεῖ-
ρον l. χείρων l. 24, ἐνδδξοι;
τῷ πλάτῳ l. ἐνδδξοι τῷ πλάτῳ,
p.52, l.17, κενλεύ l. καμνλεύ p, 53,
l.17, τρεφομένης ψυχῆς l. τρε-
πομένης τύχης p, 54, l. 3, με-
γαφρονεῖς l. μέγα φρονεῖς, vel
μεγαλοφρονεῖς. p, 54, l.10, ἔ l.
σὺ p, 54, l.12. ἡμετέρας l. ὑμετέρας.

SANCTI AMBROSII TRACTATUS:

IN QUO

*Loca, Doctrinam, ac Mores BRACHMA-
NORUM Describit.*

DESIDERI-
UM mentis
tuæ, Palladi,
quæ immen-
so sapientiæ
amore incensa, nova semper
discere optat, novum etiam ar-
duumque opus efficere nos
compellit, id vero est Brach-
manorum Patriam, Consuetu-

dinem, Vitamque recensere.
Ego quippe, cum neque ipsos,
neque ipsorum viderim loca
(longo enim terrarum spatio
a nostra Europa sunt sejuncti)
ea tibi dumtaxat quæ ab aliis
audivi, & quæ a Scriptoribus
desumpsi, enarrare tentabo.
Brachmani a nonnullis Gy-
mnosophistæ, a quibusdam
Philo-

Philosophi, seu Sapientes Indorum appellantur. Habitant autem juxta Gangem, fluvium totius Indiæ maximum. Hic vero Ganges ille est, quem Scripturæ Sanctæ Phison appellant, & unus de quattuor qui e Paradiso exire perhibentur. Primum igitur Musæus frater noster Dolenorum episcopus mihi retulit, quod ipse aliquot ante annos ad Indias, Brachmanos visendi studio profecturus, Sericam fere universam regionem peragravit: in qua refert arbores esse, quæ non solum folia, sed lanam quoque proferunt tenuissimam, ex qua vestimenta conficiuntur, quæ Serica nuncupantur, & ibi insignem quandam conspici lapideam columnam, Alexandri nomine, hoc titulo sculptam; EGO ALEXANDER HUC PERVENI: & quod plurimis populorum nationibus regionibusque perustratis, in Arianam tandem devenit provinciam prope Indum amnem: quam desertis circumdatam cernens, fervoribusque ambustam, eo quod Sol omnia incenderet (unde maxima aquæ laborabatur penuria, & si illa aliunde advehebatur, quod confestim in suis etiam vasis fervere cerneretur) & cum Solis æstus, locorumque incendium sufferre nequiret, protinus inchoatum iter deserere, pedem efferre, & in Europam remeare coactus est. Quædam ergo nova, non autem Brachmanos se vidisse affirmat. Refert nihilominus de Brachmanis aliqua se audisse a Scholastico quodam Thebæo, qui, ut ait, ob id ipsum, nempe ut ipsos Brachmanos & videret & alloqueretur, in Indias peregrinari proposuit, & quod tandem miser in captivitatem incurrit. Hic ergo, ut mihi Episcopus retulit, cum lenioris esset ingenii, in forensis advocacionis officio

officio incongruæ sibi artis tædio fatigatus, Indiam videre, & Brachmanorum Patriam ac Mores cognoscere deliberavit. Quocirca cū quibusdā mercatorib⁹ in Erythræo, sive Rubro mari navim conscendens, navigavit primo finem Adulicum, & Adulitarum oppidum vidit, mox Aromata promontorium, & Troglodytarum emporium penetravit, hinc & Assumitarū loca attigit, unde solvens prosperis flantibus ventis, licet plurium navigatione dierum, Muzirim totius Indiæ citra Gangem emporium tandem pervenit: ubi quendam Indorum Regulum dominari asserbat. Immoratus igitur ibi aliquamdiu, observataque diligenter aeris & loci qualitate, ac hominum consuetudine, per plures dies, venit ei in mentem ad insulam, quæ Taprobane vocatur, transfretare: in qua illi, quibus Beatorum nomen est, longissimam ætatem vivere asseruntur (nam vitam hominum centum annis modicam putant) propter miram aeris temperiem, & incomprehensibilem Divini dispositionem judicii. Huic quatuor moderantur Reges seu Satrapæ, inter quos unus est maximus, cui cæteri subiacent, obediuntque, ut ille Scholasticus referebat. Narrabat quoque, si credere facile est, mille insulas Arabici & Persici maris, & quas Mammolas vocant, illi obtemperare. Hic ille, quem Magnetem appellant, reperitur lapis, qui ferri naturam ad se vi sua trahere dicitur. Cum ergo navis aliqua clavos habens ferreos illic applicuerit, illico retinetur, nec quoquam ire permittitur, vi nescio quadam lapidis occulta impediēte, ob id naves ibi ligneis clavis constructui dicebat. Quod insula quinque habet flumina, & quidem maxima, quibus tota irrigatur, fertiliorque redditur.

Unde & ob maximam cœli clementiam poma nullo unquam tempore arboribus defunt: immo eodem tempore ejusdem arboris dum ramus alter florescit, alter fructus gignit, cæteri maturos ostendunt fructus. Insuper habet insula hæc dactylos, nuces quas Indicas dicimus, grandes & minutas, odoriferas tamen; item & nuces, quas corylos dicimus. Homines illius terræ aluntur pomorum, oryzæ, & lactis cibo, Nobiles vescuntur certis quibusdam diebus etiam solemnibus ovium caprarumque carnibus. Sues a Thebaide usque ad Indiæ Æthiopiæque fines aiunt non inveniri ob maximos æstus. Induunt gentes insulæ ovium pelles, non spernenda laboratas arte; oves item non lanæ, sed setarum teguntur vellere; nec lanæ, nec lini habetur ibi usus, ut narrabat Scholasticus; & quod de Æthiopiæ & Persiæ finibus, &

Affumitarum locis ibi mercatores emendi, vendendi, permutandæque rei gratia conveniunt; & quod piper ibi nascitur, in magnaque colligitur copia. Ipsa autem admodum parva atque inutilis gens est, quæ intra speluncas saxneas vivit, & per præcipitia magna discurrere natura patriæ edocta consuevit. Piper autem cum ramusculis suis colligitur: ipsas autem arbores quasi quasdam humiles ac parvulas stirpes esse dicebat. Nam & ipsos exiguos homunculos esse, & grandia quædam capita asserit habere cum levibus & detonsis capillis. Reliquum vero Æthiopum atque Indorum genus comis naturaliter crispatis horret. In quo loco (adjecit) ab eo qui illic plurimum poterat, ego illico abreptus atque detentus sum, qui statim coeperat mihi etiam acerbe conviciari, eo quod eorum patriam solumque contingere ausus fu-

erim.

erim. Et illi neque excusationem, nec defensionem meam æquis animis audiebant, non enim poterant linguæ meæ intelligere sermonem, nec ego criminis causam, quod mihi objiciebatur, sciebam, quia illorum verba non noveram, ex solis tantum nutibus nos mutuos intelligere videbamur. Ego quidem ex aspectu torvo luminum, & ex sævo dentium stridore poteram verborum significata noscere: illi vero ex pallore meo atque pavore sensus meos misericordia magis dignos suspicabantur. Sic itaque ab eis detentum, per sexennium me in pistrinum opus facere jusserunt, expensa autem ex palatio Regis ipsorum unius tantum modii frumenti quolibet anno. Post sex vero annos, dum paulatim ediscerem eorundem loquelam, potui multa de vicinis nationibus locisque cognoscere. Tandem Deo propitio de captivitate

hoc modo ereptus sum. Rex alius supradicto huic Regi inimicatus, cum apud majorem illius regionis Imperatorem accusavit, quod nobilem virum, civemque Romanum in teterissimam captivitatem, atque extremum servitium redegisset. Quo Imperator audito, confestim illuc cognitorem causæ transmisit, ac deinceps rei veritate perspecta, protinus eum qui convictus in memorato crimine videbatur, exui tota sui corporis pelle præcepit, eo quod civi Romano fecisset injuriam. Dicuntur autem non solum impensius honorare Romanorum Imperatorem, sed incredibiliter timere, tanquam qui præclaro polleat ingenio, ac virtute magnifica, & Romanos eo quod armis atque viribus adeo potentes sint, ut, si velint, ad regionis ipsorum excidium valeant pervenire. Ipse ergo ille qui ista dicebat, adjiciebat quod genus Brachmanorum non ex-

propria

propria tantum voluntate secularibus rebus renuntiat, sed potius ut ex iudicio Dei pendens, ac Divinitatis ope suffultum. Naturaliter enim nudi in finitimis fluvii regionibus vivunt. Nulli apud eos quadrupedes, nullus terræ cultus, nullus ferri usus, nullum instrumenti genus, quo fieri aliquod opus possit. Habent autem illic deliciosas atque optimas auras, & saluberrime temperatas. Colunt semper Deum, cuius veram quidem ac distinctam notitiam se habere profitentur, omnemque providentiæ ejus ac divinitatis rationem discernere. Jugiter orant, orantes vero non Orientalem partem, unde oritur Sol, aspiciunt: sed cælum potius intuentur. Edunt autem ea quæ super terram pecudum more potuerint invenire, hoc est, arborum folia, & olera sylvestria. Abundat enim apud illos plurimum herba, quam Inulam nomine vocamus, sicut & apud Persas. Item est ibi arbor, quæ acanthus nominatur. Habent & patrias arbores quasdam, nescio quos fructus ferentes, quibus vesci semper solent. Viri trans ripam fluminis Gangis in partibus Oceani, in quem fluvius memoratus ingreditur, degunt: foeminae vero citra Gangem juxta mediterraneas partes morantur, ad quas earundem mariti Julio & Augusto mense transvadere consuecunt. Isti enim menses apud eos frigidiores videntur, eo quod tunc ad nos Sol convertitur, & supra Aquilonem, quem Boream vocamus, vis Solis erigitur, quo tempore temperati aeres magis, & ad concubitum magis apti esse dicuntur. Ubi ergo quadraginta cum foeminis suis fecerint dies, mox ad propria revertuntur. At cum enixa fuerit uxor aliqujus, edideritque unum vel alterum partum, non transit ulterius ad eam ejus maritus, nec

ulterius

ulterius cum propria concumbit uxore. Singulis enim filiis in locum patrum substitutis, per totam de reliquo vitam à propriis se uxoribus abstinant. Si autem acciderit ut quispiam sterilem sortiatur uxorem, usque ad quinque annos maritus ipsius ad eam transit, & ei maritale præstat obsequium: quæ si gravida per tempus illud reddita non fuerit, mox ab eadem penitus separatur: ob quod non in multos populos eorum diffunditur genus, tum propter locorum difficultatem, tum propter consuetudinem continendi. Hæc est ergo vita & conversatio Brachmanorum. Fluvium autem ipsum cum maxima dicunt difficultate vadari, tum propter Ondoniton tyrannum loca illa infestantem, tum etiam timore cujusdam animalis in supraddito fluvio morantis, quod tantæ magnitudinis esse dicunt, ut integrum possit elephantem devorare. Eo vero tempore quo Brachmani flumen transire consueverunt, Divino asserunt iudicio dictum animal non videri in fluvio. Maximi etiam dracones illic esse dicuntur, habentes septuaginta per longitudinem cubitos, unde ego unus pellem vidisse me memini: quadraginta duos in latitudine habentem pedes. Formicæ etiam illic esse ad modum palmæ hominis, scorpiones vero ad cubiti humani mensuram adesse loquuntur: propter quæ monstra periculosus est ipsorum transitus locorum. Non tamen ubique animalia ista nascuntur, sed in illis partibus tantum, quæ ab hominibus non inhabitantur. Plurimique illic elephantum greges esse dicuntur. Hæc sunt quæ a Thebæo Scholastico de Brachmanis audituisse se affirmat Musæus, quæ vero ex historiis de Alexandria vita legi, & quæ ex plerisque auctoribus ad hoc facientia de illis.

illis desumpsi, nunc subne-
ctam.

Alexander Imperator, cum
ei Macedoniae solius imperium
non sufficeret, neque Philippo
patre tantum posset esse con-
tentus, Jovis Hammonis fili-
um semet esse dicebat. Et
quamvis originem ipsius facile
ipsa rei veritas comprobaret,
falsis quibusdam tamen, & ut
ei videbatur, invictis modis a-
liam sui esse naturam generis
adstruebat. Itaque solemni
bellorum apparatu, ac instru-
ctis equitum peditumque mi-
litum copiis, e Macedoniae re-
gione confurgens, totum pene
peragravit mundum: & ante-
quam in provinciam Babylo-
nis accederet, Europam qui-
dem & Asiam veluti quædam
parva loca transcurrit; venit
tandem in partes nostri quoque
orbis, ut eas inspiceret, quas-
que cum reperisset suis confor-
mes sensibus, ipse dicebat;
Sapientia Providentiæ Mater,

habens cum virtute ipsa, quæ
omnium virtutum caput est,
quandam communionem, in
sola veritate consistens, alens
omnem faciensque naturam,
cujus donum est nostrorum
sermo verborum, notitiam
scientiamque communem scru-
tans & perspicuens, injustis
quidem tribuens quæ meren-
tur, justis autem parcens: da
mihi quæso te placidam, ut
possim ad illa quæ cupio, his
precibus pervenire, Brachma-
nos vero bonitate ac sapientia
præditos viros hic præsentem
cenere. Veni enim ut aliqua
cognoscerem a Calano, inco-
la horum locorum, qui ad me
festinus accessit, quo nunc per-
suadente desiderio ediscere cun-
cta plenius, & videre. Brach-
mani vero e contra Alexandro
ista dicebant: Venisti ad nos,
inquiunt, cognoscere sapienti-
am cupiens: nos autem Brach-
mani libenter statim talem su-
scipimus voluntatem. Hujus-
modi

modi enim desiderium in
vita ac moribus nostris re-
gnum judicatur: quod nunc
discere Imperator ipse volui-
sti. Philosophus enim non
dominio alterius obtemperat,
sed ipse dominatur: homo e-
nim in eum non habet potesta-
tem. Sed quoniam nihil no-
bis hætenus credens (eo quod
usque ad præsens tempus male
de nobis apud te quidam lo-
cuti sunt) nunc ad nos vera
degustans venisti. Calanus
enim vir apud nos pessimus
fuit, per quem vos Græci, ho-
mines Brachmanos agnovistis
quidem, bene tamen non potui-
stis agnoscere. Ille enim non
fuit noster, qui ad divitias sine
aliqua sui excusatione transfu-
git, cui non suffecit de Tabe-
runco fluvio aquam castitatis
haurire, neque pressi lactis ci-
bum sumere, quibus Deo digna
mens crescit, quam ille Deo
semper habuit inimicam, qua
male succensus in iram exarsit,

quamque de sapientiæ bonis
transtulit ad vitia voluptatis.
Ex nobis autem nullus in pru-
nis ardentibus volutatur, neque
ulli dolores corpora nostra
consumunt, sed vita nostra
medicamentum aliquod sani-
tatis est. Naturali autem be-
neficio alieni à divitiis omni-
bus sumus: æquo etiam vitam
nostram mors sine comitatur.
Et si interdum nonnulli forte
mortalium, ad quos falsorum
venit doctrina verborum, per-
cutere nos vanis tentant sagit-
tis, ingenuitatem tamen no-
stram lædere ac vitare non
possunt. Unum atque idem
est mentiri, & credere menti-
enti. Nocet enim quis & cui
falsa persuadet; nocet & sibi,
quia dum mendacio credit,
non facile ad ipsam veritatem
pervenire valet. In simulatio au-
tem mala inimicitarum quæ-
dam & certaminum mater est,
quæ ex se iracundiam parit, ex
quibus rursus jurgia & bella
K nascuntur.

nascentur. Nulla tamen virtus est occidere hominem: latronum enim iste, ut novimus, mos est. Sed nos virtutem veram vocamus contra aurum mutationes nudo corpore dimicare, desideria ventris abscindere, & varias ipsius pugnas abstinentia patientiaque superare. Igitur prius vince hos inimicos ante omnia tuos, si fortis videris tibi, & exinde opus tibi non erit adversum quempiam certamina externa committere. Idcirco enim contra eos qui foris sunt, commoves bella, ut istis quos intrinsecus habes, alimenta & fomenta suppedites: sed tu vides quod eos quidem, cum quibus foris dimicas, vincis, ab his autem quos nosti, qui intra te sunt, superaris. Considera igitur quanti tyranni in stultorum cordibus degunt: oculus, aures, nares, venter, virilia, totumque corpus humanum, quam multa etiam desideria nascentur intrinsecus, quibus omnibus genus mortale succumbit & servit, propter quæ cuncta & jugulantur & jugulant. Nos autem Brachmani, quia omnia quæ intrinsecus habemus bella superamus, jam de reliquo incolumes atque securi in summa pace requiescimus. Silvas videmus, coelumque suspicimus, aquilarum diversarumque avium gratissimas voces semper audimus, nudo sub aere arborum foliis nostra corpora contegimus, eorumque fructibus vescimur, aquam bibimus, hymnos Deo canimus, & futuri sæculi vitam desideramus, nullumque quod prodesse nobis non possit, audimus. His ergo nos Brachmani moribus contenti vivimus, paucisque sermonibus agitis mox tacemus. Vos autem dicitis quidem quæ debeant fieri, nec tamen facitis. Philosophum vos nullum putatis, nisi cum qui noverit lo-

qui :

qui: vester enim est omnis sensus in lingua, vobisque in oris vestri labiis tota sapientia est. Aurum argentumque colligitis, plurimis servis & magnis domibus indigetis: affectatis honores, & sectamini dignitates, editis tantum atque potatis, quantum juvat expleri, utimini æque & vestibus delicatis semper ac mollibus, eaque facitis, quorum poenitentiam mox geratis: contra vos ipsos veluti contra inimicos vestros soletis loqui, cum tamen habere vos linguæ propriæ potestatem sciatis. Longe profecto meliores sunt illi qui tacere consueverunt, non enim se ipsos loquendo revincunt. Mutuam mercedem ab omnibus accipitis: gloriosum, ut putatis, ornamentum digitis vestris imponitis aurum: vos quoque feminas videmus ornatas, cum sciatis quod id ipsum, in quo magnopere creditis, quantum ad rem pertinet veram, vobis pro-

desse nihil possit. Auro enim non extolluntur animæ, neque corpora nutriuntur, sed è contra per illud utraque ista vitiantur. Nos autem qui cognoscimus veritatem, ipsamque naturam, si coeperimus sitire, ibimus ad fluvium, aurumque calcantes, aquam bibemus. Auro enim nequit sedari fames, ac sitis nescit extinguere. Non ex auro venit vulnerum cura, non ægrotorum medicina membrorum, non ulla refrænatio cupiditatis immensæ, sed hortatus magis ac provocatio major ad novam nescio quam concupiscendi libidinem. Et sitis quidem illa naturalis cum fuerit, cum aquam, quam desideravit, acceperit, sitire mox cessat: similiter etiam naturalis fames, quando escam quam quærit, acceperit, conquiescit. Si igitur eodem modo eademque natura aurum quoque humanus animus desideraret, ubi primum accepisset

quod optabat accipere, sine dubio cupiditas & ipsa cessaret: sed nedum ista non cessat, immo semper nova, & sine aliqua intermissione desiderat, quia non ex commonitione naturæ desiderium tale procedit. Postremo, in quo apud vos homines & ornantur & gloriantur, in eodem apud nos spernuntur. Calanus amicus est vester, sed spernitur & calcatur a nobis. Qui ergo multorum malorum auctor apud vos fuerit, à vobis honoratur & colitur: quia vero est inutilis, projicitur à nobis: & illa quæ nos omnino non quærimus, Calano pro ea quam habuit erga pecuniam cupiditate, placuerunt. Sed non erat noster hic talis, qui animam suam miserabiliter læsit, ac perdidit, ob quod neque Dei neque nostri amicus esse visus est dignus, neque in hoc sæculo inter silvas habere meruit securitatem, neque illam sperare gloriam potuit, quæ promittitur in futuro.

Alexander Imperator ubi venit ad silvas, Dandamim quidem ipsum in transitu videre non potuit: in silva enim jacebat, recumbens super arborum folia in securitate & pace, proximus fonti, quem quasi uber terræ matris incorruptum atque integrum in os suum emulgere consueverat. Misit autem ei Alexander amicum quendam nomine Onesicritum, dicens ei; Onesicrite, memoratum virum Dandamim ad me venire festina, aut causam propter quam venire noluerit, nuntia, ut ego ipse ad videndum cum pergam. Cui ille respondit; Faciam cum celeritate quod præcipis. Nam sicut jubere tuum est, ita meum esse cognosco tuis jussis obtemperare. Ubi igitur supradictus ad Dandamim nuntius venit, his eum alloquutus est verbis; Dixit filius Dei Jovis magni,

magni, Alexander Imperator, qui est dominus generis humani, ut properes ad illum venire, quia tibi, si veneris, plurima dabit munera: si vero venire nolueris, veluti contemptorem te capite puniet. Quæ cum ad Dandamis aures dicta venissent, non surrexit ex foliis, quibus fultus jacebat, sed tale responsum ridens reddidit, ac recumbens: Deus, inquit, maximus parare cuiquam nefcit injuriam, sed lumen vitæ rursus iis præstat animis, quæ suo solverint fato. Meus ergo ille solus est dominus, qui homicidia vetat, & qui bella non concitat. Alexander vero non est Deus, quia & ipse moriturus est. Quemadmodum igitur potest esse omnium dominus, qui nondum Tyberis boam fluvium transfretavit, neque per totum mundum sedem suam locavit, non zonæ Gadem transiit, non in medio orbis cursum solis aspexit?

quare gentes plurimæ nec ejus quidem nomen adhuc nosse potuerunt. Si autem non capit eum illa quam possidet terra, fluvium transeat nostrum, & inveniet solum tale, quod norit homines sustinere. Quæcumque mihi Alexander pollicetur, si ea præstiterit, cuncta inutilia mihi erunt. Ego enim habeo domum folia, herbis quoque quæ adjacent mihi, vescor, & aquam poto: posthabeo alia quæcumque cum solitudine colliguntur ac pereunt, nihilque aliud præter tristitiam quærentibus ea atque habentibus præbent. Nunc igitur securus quiesco, clausis oculis nil omnino custodio. Si aurum voluero servare, somnum meum dissipabo: terra mihi omnia ut lac mater infanti ministrat. Ad quemcumque accedere voluero locum, vado, quocumque autem ire nolueris, nullius solitudinis necessitate compellor. Et

ultra habere desidero, & omnia iuste habeo quaecumque possideo: & si solus omnes fluvios obtineas, plus tamen aquae quam ego ex ipsis haurire non poteris. Hanc ergo si à me sapientiam discas, nihil tibi deerit: totumque habebis, si nihil desideraveris. Cupiditas enim paupertatis est mater, quae medicamento malo, hoc est, solitudine nequit curari: quae ita semper omnia quaerit, quasi invenire nil possit: quia non in iis ad quae jam potuit pervenire, requiescit, sed ex illis quae necdum tenere se cernit, magis magisque cruciatur. Habebis autem maximas cum voluptate opes, si ita mecum vivere voles: & si meis acquieveris verbis, meas divitias possidebis. Amicus mihi est omnium Deus, & de ipsis cum eodem rebus loquor, malorum hominum verba non audio. Coelum habeo pro tecto, terra mihi tota pro lecto est. Fluvii mihi potum ministrant, mensam silva suppeditat. Non vescor animalium visceribus, ut leones, neque intra pectora mea inclusae quadrupedum aut volatilium carnes putrescunt, nec sum mortuorum sepulchrum, sed providentia naturalis omnes mihi fructus ut lac mater infundit. Intellego ipse quid quaeras. Sapientem me vides, talis & factus sum, itaque vivo ut procreatus sum, & quae Deus faciat agnosco, & quid fieri debeat scio. Vos autem vanitate magna repleti praesagire vos creditis, cum tamen haec ipsa quae per singulos videtis dies, Dei opera intelligere nesciatis. Ego cuncta cognosco, & unde, & quando, & quomodo fiant. Pluvias, ficitates, fulmina, tempestatesque praesagio: & hoc est quod me delectat ac reficit, quia Deus habere me communionem quandam atque consilium cum operibus suis fecit. Ad me

quem-

quemadmodum angelus venit, & si quando aliquid timuerit Imperator, tunc ego deprecor Deum ut boni aliquid ei, cum ad me venerit, praestet, ut eum metu quo laborat, absolvat, utque ei fiduciam quamdam mentis inspiret. Quid esse rectius dicis, laedere homines, an tueri atque servare? & quid magis convenit facere filiis Dei, aut evertere cuncta pugnando, an expugnata & diruta instaurare pacando? Non tibi proderit, Imperator, enorme pondus auri, neque elephantorum, quos sustulisti aliis, multitudo: sed haec vox mea, & is meus sermo. Tu vero etiam si me interficere volueris, non timebo, ibo enim ad Deum citius, qui & causam & vitam meam novit. Nihil est quod Deum latere possit, cuius oculi sunt omnes stellae, sol, & luna, quae omnia tu effugere non potes, neque in te iudicium eius evade-

re. Noli igitur tu destruere quae ille construxit: noli tu cupere dissipare ea, quae ille qui ea fecit, ornare desiderat: noli immolare sanguinem civitatum, neque transire supra gentium mortuarum cadavera. Longe enim rectius feceris si tuam curaveris vitam, quam si alienam desideraveris mortem: & si contemptis iis quae prosequeris damnis, vera elegeris lucra. Cur cum unam persequeris animam, tot simul vis extinguere nationes? Quid, delectaris totius saeculi malis? quid, aliis flentibus, rides? Hoc ipso tamen, quod memor mei, qui in solitudinibus his vivo, esse voluisti, temetipsum lucratus es. Neque nunc aut certamina pertimescis, aut laedere quemquam cupis, aut virtutem tuam in aliorum malis, quod fecisti semper, exerces. Projice igitur a corpore tuo vellera ovium mortuarum, neque defunctis volueris te o-

L

perire

perire tegminibus, magis enim ipse cum talem te feceris, honorabis, quia temperatur anima in desertis vivens locis. Hoc igitur vitæ nostræ propositum magis elige, cuius beatitudine plus quam apud Macedones frui poteris. Qui quidem te per singulos expectant dies, ut reliquas tecum diruant civitates, & quæcumque in ipsis valuerint invenire diripiant: quosque in præsentī die trīstari arbitror ac dolere, quod incolumes adhuc quasdam vident nationes, occasionem nanciscentes cupiditatum ac rapinarum suarum auctoritatem nominis tui. Quam ergo securam in Deo vitam poteris obtinere, & ut tibi ipse jam vivas, qui nunc adhuc multa cogitas rapere, multos trucidare desideras: ex quibus jam aliqua fecisti, alia in præsentī facis, alia facturum te esse promittis? Ego vero cum ex hoc mundo recessero, in aere posi-

tum te videbo: & tunc quidem sermonem prædicabis meum, quia te multitudo equitum vel peditum nulla comitabitur, & cum maximo mentis tuæ dolore deflebis, hoc dicens; Sine causa perdidī totius retracti temporis vitam, quam in honoribus istius mundi, belisque, consumpsi. Ex quibus intelliges nihil tibi aliud te reliquisse, nisi memoriam solam malorum. Novi enim ego quæ divinitas intra se habeat, cum tamen ipse sim apud homines constitutus, mihiq; tunc ista dices; Bona consilia Dandamis mihi aliquando præbebas. Tunc enim ante conspectum tuum venient omnes quas sine causa expugnaveris animas, apud quas quomodo excusare te poteris?

Libenter hæc & sine ulla iracundia Alexander audiebat: erat enim in Dandami spiritus Dei: sed instigante dæmone malo inter ipsa principia mutaba-

tur

tur Alexander. Unde his alloquebatur Dandamim verbis; Scio vera te dicere, de divino enim genere descendens, in his constitutus es locis, ubi nunc tibi sine ulla molestia, sed cum maxima voluptate, vivere licet, & ubi naturalibus divitiis frueris, & quiete secura. Ego vero inter tumultus varios ac formidines vivo, plurimosque ex ipsis qui me custodiunt, timeo, & major mihi plerumque ab amicis metus quam ab hostibus venit, quorumque amplius quotidie quam inimicorum meorum insidias pertimesco: & neque sine ipsis degere queo, neque illis me possum credere: vivo igitur in afflictione. Quos enim vereor, eorum constipatione custodior. Diebus quidem totis varias gentes prosequor ac fatigo, noctibus vero me somnus turbat ac vexat, ne quis in me inopinatus hostis impetum faciat. Et si occidero quos formido, tristis effici-

or: si rursus lenis ac mitis voluero esse, contemnor. Et quemadmodum à tantis rerum periculis me eripiam ignoro. Nam & si voluero in his desertis, in quibus vos degitis, vivere; id mihi penitus non licebit, ob quod apud Deum nunc excusare me possum, quia ipse me in huiusmodi vitæ statu, & in tali ordine hominum collocavit. Tu vero pro istis quas ego fudi querelis, quia me per omnia recreasti, ac sensus paulisper meos à conflictationibus & præliis liberaisti, dona mea suscipe, neque ea quæ tibi offero, in contumeliam mei volueris recusare. Mihi enim, quando sapientiam honorare fecisti, non modicum profuisti. Hisque finitis, innuit servis Alexander ut munera quæ sponsonderat, exhiberent. Qui mox auri argentique optimas species, diversasque vestes cum oleo ac panibus obtulerunt. Quibus visis Dandamis risit, hoc di-

cens ; Num quid suadere avibus istis potes, qui in locis silvestribus vivunt, ut aurum argentumque suscipiant, & melius, quam consueverunt, canant ? Quod cum fieri omnino non possit, me illis vis esse pejorem ? Cur illud accipiam, quod neque edi à me, neque potari potest ? Cur accipiam quod mihi nullatenus prodest ? Aut quam ob rem id custodiam, quo uti nequeam, nisi forte ut animam meam per omnia liberam huiusmodi nexibus ligem ? Cur ingenuitatem ipsius frustra iugo turpissimæ servitutis addicam ? Quod ego numquam prorsus efficiam. Sed neque emere quidquam volo, qui in solitudinibus ubi nihil venditur, vivo. Munera mihi Deus, hoc est, fructus istorum locorum præbet. Nihil enim auro homini vendit Deus, sed sapientiam bonam ei qui noverit eam accipere, largitur. Veste velatus sum cum qua me matris

meæ edidit partus. Aere hoc ut cibo vescor, libenter video me talem, dum nullis corpus meum nexibus gravo : omni-que mihi melle dulcior est, ubi naturalis venerit sitis, aquæ potus ex fluvio. Si autem & panes istos dices habere aliquam voluptatem, cur eos incendisti flammis ? Reliquias ego ignis escam facere meam nolo, neque in cibos convertere meos cupio quod de alieno ore sustulerim. Hos ergo panes ipse qui coxit ignis absumat. Sed ne aliquam tibi qui sapientiam honoras, injuriam à me aestimes irrogari, oleum tantummodo istud accipio. Quæ ubi Dandamis dixit, continuo surrexit, ac silvam peragrans, & colligens ligna, molem ex iis maximam fecit, quam igne succendens, his locutus est verbis ; Brachmanus, inquit, omnia habet, & abunde ex omnibus, ut cupit, pascitur. Infusoque oleo mox, pyraque vehementer incensa,

incensa, talem cecinit hymnum Deo ; Immortalis, inquit, Deus, tibi ego in omnibus gratias ago. Quæ ubi Alexander vidit, abscessit, cuncta secum præter oleum, quæ exhibuerat, reportans, summopere stupens. Dandamis vero hoc etiam sermonibus suis addidit, dicens ; Tales universi nos sumus. Calanus vero pessimus vir iudicatus est à nobis, eo quod vestræ se exhibuit præsentia, & nostram non imitatus est vitam : & quia cum amator Dei esse non posset, fugit à nobis, & migravit ad Græcos, contemptisque moribus nostris, se ipsum damnavit immortalibus flammis. Tu vero Macedonum malæ gentis Dominum esse te dicis, Brachmanos vituperas, & interfici omnes jubes, credens eorum mendacibus verbis, quod bonum virum facere non oportet. Nos vero rationem vitæ propriæ Deo novimus reddituros tunc,

cum ad eum fuerimus profecti. Omnes enim ipsius sumus, gloriam vanam contemnimus, quod stulti facere non possunt. Quemadmodum vos transire ad consuetudinem nostram valetis, qui tam male vivitis ? & qui semper illa quæ bona sunt, datis oblivioni ? Nos vero Brachmani, memores quemadmodum procreati aliquando fuerimus, & videntes propter quæ vivere debeamus, irreprehensibilem vivendi cursum tenemus, unumquemque enim Deus certo propositi ejus, cui deputatus est, fine formavit. Lætatur in desertis locis, & in mediis silvis sedentes, & in his tantum sensibus nostris occupati sumus, ne umquam sermones hominum animas nostras ab institutis talibus valeant separare. Beatus est ille qui nullius indiget, & qui non alienam gloriam cupit, & qui placere vult omnibus, necesse est ut sit omnium servus. Nobis necessaria

riæ non sunt civitates, in quibus latronum multitudo colligitur: magnas vero domos nobis extruxit Deus, ac præstitit, montes pariter, ac silvas: ex quibus simplices sumimus fructus, & puræ dona naturæ aquas bibimus: libenterque nosmetipsos reficientes post laborem, iis foliis incubamus. Quomodo potestis ingenuis hominibus imperare, cum sciatis vos in potestate multorum esse? Vos enim vestris in omnibus quæ concupiscunt, servitis animabus. Nam si multas habere vestes desideratis, non ut paucos greges ovium pascatis, non ut paucos qui ipsas tondeant oves, & à quibus ipsæ lanæ intexantur, necesse habetis artifices. Quid excusaris quod mollia vestimenta non habeas? Æqualis enim servitus esse probatur in minoribus & maioribus rebus. Nam qui exiguum miratur aurum, & multum desiderabit: & qui parvæ civita-

tis fuerit Imperator, & majori cupiet imperare. Præterea etiam ex modica perpetuæ portione, quæ in vestris splendet vestibus, superbitis: & cum vestris famulis fuerint indumenta purpurea, vos pulchrius esse aliquid existimantes, vestra colore altero splendere curatis. Si autem hoc apud vos bonum non videtur, pauperes iudicimini, dum parva miramini. Animalia libenter occiditis, quæ terra progenit: quæ tamen ipsa plurimum vobis prodesse cognoscitis. Quædam enim ex ipsis tondentur, alia mulgentur: cum quibusdam agrum colitis, cum aliis dimicatis: quorum postea eo quod funditis cruorem, gaudetis, talemque mercedem ipsis, quæ perutilia vobis fuerint, redditis vicem: & quorum vellera vos extrinsecus velant, eorumdem vos carnes intrinsecus onerant, & incipitis esse corporum mortuorum sepulcra viventia. Tantis ergo

tamque

tamque inconvenientibus rebus, tamque contrariis mens gravata, potest in se recipere Dei sensum? Dimitte paulisper memoratorum animalium carnes, quæ occidis, sic jacere, & quid ex ipsis fiat intellige. Num quid poteris foetorem ipsarum ferre non fugiens? Quantæ sordes, quantæ impuritates animabus atque corporibus inferuntur humanis, quas cum ipse tolerare non possis, includuntur intra illos, atque ab illis inferuntur, à quibus cibi tales desiderantur. Anima iracundiam parit, ista concreant vomitum: terra vero fructus & flores, qui foras emissis bonis odoribus placent. Tales epulas nobis plantavit Deus, ac præstitit: humanos sensus vos penitus perdidistis. Corpora vestra feras male olent: receptacula enim estis pecudum mortuarum: leonibus lupisque peiores esse cœpistis. Lupi enim, si uti terrenis pa-

bulis possent, numquam profecto carnibus vescerentur. Tauri, equi, cervi iustis herbarum pastibus vivunt, unde & validioribus membris, & nervis fortioribus roborantur. Cur hæc animalia magis non vultis imitari? Cur non editis silvestria? & aquam bibitis? Sed causa ignis huiusmodi epulas vobis præparatis, quas cum non esse cernitis bestias fortiores, ideo vestris non urgentur insidiis: vos enim quæritis cives plures, expensas plurimas facitis, & in parvis rebus plurimum laboratis propter exiguam voluptatem: ubi nihil est nisi eorum aperta perditio, in quibus fuerit labor vanus. Ergo nihil est vestra infelicius vita. Nos numquam bibimus invitati, sed necessarium siti ex fontibus naturæ implemus officium: qui etiam non bibentibus nobis defluunt semper. Vos vero propter ventris voluptatem, & non esurientes, quæritis

juges

juges cibos, & quibusdam artibus vobis multas atque diversas epulas præparatis: excurretis omne retibus mare, in aere volitantium, in montibus bestiarum venatione gaudetis, canumque vestrorum velocitatem mirantes, ferarum reprehenditis tarditatem, atque habitatrices eas malarum solitudinum nominatis. Istis igitur rebus insistitis hæc animantia investigare, hæc investigata festinatis occidere, aut viventia caveis clausa defertis ad spectacula civitatum: non ut fruges feratis, ex quibus famem, neque ut exinde necessarium aliquod officium hominibus præbeatis, sed ut proximum ac sanguinis vestri, & opus (quod est majus) Dei, cum summo dedecore trucidetis, vel ut violenter vinculis illigatum ferarum morfibz ingeratis. Et hoc ipsum libenter aspicitis, quod cum hominibus feræ pugnent, & quod illæ partem naturæ vestræ ac similitudinis devorent: postea vero illas prorsus feras occiditis, ut crudeles easdem, eo quod occiderint hominem, esse dicatis: &, quod adhuc scelestius videtur ac pejus, humano sanguine saturati, necdum tot tantisque malis expleti, vestrorum cupitis civium ventres replere. Ad hæc, tam dedecorosis, tamque pravis moribus vivitis, ut & vobis calidas superædificetis domos, quibus ad vestram explendam voracitatem comesta digeri citius compellantur. Insuper & ut proprii corporis intestina nimia ciborum repletionem distendantur, lautiores eligitis epulas, unde peritos quosque procuratis artifices condiendis atque ordinandis epulis. Nos autem precamur Deum, ne aliquando sitiamus: nam hoc interdum modo à regula veritatis abstrahimur, hoc est, tunc cum necessarium potum nostro corpori damus, ob quod postea

oculos

oculos & manus nostras veluti sacrificium aliquod ad radios Solis agentes extollimus. At vos etiam læti estis quotiens supra modum convivia vestra celebratis, nec ante vestris commensationibus finem imponitis, quam nimia ebrietate furere incipiat, & donec ipsum quod sapere videbamini, bibendo perdatis: & nimio vini pondere sensus vestri cordis oneratis. Feliciores profecto apud vos esse crediderim eos, qui insanire dicuntur. Illi enim semper ebrii sunt, cum tamen vinum non emerint: vos autem pro pretio vini nimiam sollicitudinem geritis: quo empto vosmetipsos ebrietate polluitis, vosque invicem verberatis, ac tandem ad sobrietatem reversi, vix potestis agnoscere quemadmodum ebrietatem vestram custodire valeatis. Audio etiam quod plurima comedentes ea digere non potestis: & cum tan-

dem à convivii voracitate vix recesseritis, omnia quæ vos explere solent evomit: ipsamque mutantem perverso more naturam, ex eadem parte qua escas capitis, egeratis; capite, non pedibus, ambulantes. O stultissimi homines! impletis ingluvie viscera vestra atque distenditis, ut postea iterum arte medicorum corpora vestra vacuetis; turpitudinem per hæc vobis maximamque ægritudinem quærentes: adeoque estis insani, ut ipsam cupiatis evertere tali curatione naturam, quæ nullam penitus sentiat voluptatem; finem habentes voracitatis immodicæ supplicium, non salutem: insatiabilia enim membra fieri ex morbis continuo solent, tormenta comitantur, ita ut postremum quod honestæ ac probæ vitæ ex tantis deliciis conferatur nihil habeatis. Sed jactare vos audio quia plurima possidetis: qui tamen cum aliis multa do-

M

netis,

netis, vestris admodum pauca præstatis. Unde vos magis pauperes judicamus, quia ne panem quidem ipsum parentibus datis, innumeras autem habere opes desideratis. Servi ventris vos estis, propterea maxima apud vos turba medicorum est, qui assidua vos purgatione evacuant: faciunt autem id aut jejuniis vel inedia, aut arte medicaminum: ut qui plurima vina solebatis haurire, subito ne aquæ quidem modicam quantitatem possitis accipere, quotiens ægritudinum necessitate vexamini. Et sicut tunc ultra naturam multum meri bibitis, ita nunc parum quoque aquæ, quod exposcit ipsa natura, desideratis. Nos vero vinum quidem omnino non quærimus, aquam autem habemus quam solam volumus, & qua maxime delectamur, & sapienter curamus sitim. Non furere & insanire properamus, magisque nobis mortem quam ebrietatem precamur, per quam necesse est homines totis & corporibus & sensibus interire. Ebrius enim videtur quidem vivere, sed, quantum ad sapientiam pertinet, mortuus judicatur: Perdidit enim sublimem ipsam quam homini dedit Deus mentem. Ecquid ii qui se magnos & gloriosos putant, quam falsa spe, & vanis decipiuntur illecebris, qui alternis se invicem manibus lædunt, spoliant, jugulant, cum tandem & ipsi mortem, quæ necessario eis debetur, expectent? Quid denique de illis viris, quasi de magnis quibusdam & aliorum provisoribus loquar, qui more turpium feminarum variis pigmentorum odoribus oleo membra perfusi foris prodire consueverunt, aeris ipsius puritatem dissolutione propria polluentes? Quid de Stoicis Philosophis vestris loquar, qui cum omnes auri amore teneantur, vobis tamen admiratione, vel

laude

laude digni videntur? Audimus etiam quod à masculis vestris partem quamdam corporis amputatis, in muliebremque sexum illos convertere gestiatis: Et quod sit apud vos talis homo, qui neque generare ut vir, neque parere possit ut mulier, & qui in suum tantum dedecus, & in suam tantum vivat injuriam. Quis talem humani generis prævaricationem, & tam miserabilem casum etiam cogitando non doleat? Quorum nos miseratione ducti vobis prodesse quantum possumus affectamus: quia & superbiam execramur, & universam humani generis naturam diligimus, ac fovemus: & quasi in alto magnificæ cujusdam domus sedentes loco, nudi tam mente quam corpore, quoscunque spectatores novimus veritatis, & docemus. Et hoc est in quo cæteris hominibus ditiores nos esse putamus. Ma-

cedonia vim omnibus facit, quam tamen prius ab aliis ipsa sustinuit. Omnes autem ad deteriora conversi, turpes famuli judicantur. Sed horum omnium malorum quæ nominamus, Brachmani videntur expertes. A nullo enim debellari atque expugnari queunt, quia nullius rei desiderio vel amore tenentur. Tu vero, si vera vis sapere, ad Indiam veni, habita in solitudinibus nudus, omnes quas diligis, & quibus ornari videris, projiciens dignitates: nam aliter non suscipieris à nobis. Et tunc amabis ea, quæcumque paulo ante vidisti, quæque miratus es: neque ullus contra te ulterius dimicabit, aut quidquam tuorum tibi auferre quis poterit. Neque aliena collatione, neque aliorum sudore pascaris: eris enim in omnibus dives. Et quoniam desiderare te scribis, ut in aliquo tibi prosim: Non invi-

M 2

demus

demus illis, qui vere pium imi-
tantur Deum. Universam e-
nim humanam ubique natu-
ram volumus, quantum per nos
fieri potest, meliorem eva-
dere.

*Secuti sumus exemplar inter S. Ambrosii opera excusum, cuius leviora
quidem errata in textu emendavimus, graviora cum conjecturis
nostris hic exhibemus.*

PAg. 58. a, 10. Doleno-
rum, *lego* Adulenorum.

P. 67. a. 21. omnibus, *l.* ovibus.

P. 67. a. 24. feminas, *l.* ut feminæ.

P. 70. a. 4. tollet, *l.* filet.

P. 78. b. 3. perpetuæ, *l.* purpuræ.

P. 79. b. 14. cives, *l.* cibos.

P. 82. a. 4. parentibus, *l.* pe-
tentibus.

P. 82. b. 4. ad deteriora con-
versi, turpes, *l.* ad deterio-
ra conversæ sortis.

ALEXANDRI

ALEXANDRI MAGNI

Regis MACEDONUM

ET

DINDIMI

Regis BRAGMANORUM

De Philosophia per Literas facta collatio.

SÆPIUS ad nec terræ nec pelagi subsidiis
aures meas uti vos, asserunt nunciantes.
fando perve- Quæ res, sui novitate mirabilis,
nit, rationem rumorum licentia videtur in-
vestræ vitæ à credula. Et recte consulere
communium qui ubique sunt per has te, Dindime, Literas
hominum discrepare: Nam properavi, ut, si verum est
quod

quod audivimus, & si Philo-
phandi causa hoc faciatis, in-
cunctanter expedias. Quo cer-
tior effectus, ego quoque, si fieri
potest, disciplinæ sectator hujus
existam. Semper enim virtu-
tum studiis ab ineunte ætate
dedi operam, traditaque mihi à
sapientibus innocentiae manda-
ta non indiligenter, ut arbi-
tror, conservavi; quibus ta-
men ita informamur ad bene
vivendum, ut bene vivendi
omnino causas & remedia non
perdamus. Sed quia vestra
excellens offertur industria,
præter illas philosophicas Phi-
losophorum notas usitatasque
doctrinas, cultum quendam ob-

fervantiæ singularis inducit,
quæso, ut hanc nihil moratus
operias: Nam nec vobis ex
hoc aliquid jacturæ proveniet,
& nos aliquid fortasse commo-
di fortiemur. Libera enim
est res communicari, & nesci-
ens pati dispendium, cum in
alterum participata transfun-
ditur. Sicut ex una lucerna si
lumina plura succenderis, nul-
lum damnum principali mate-
riæ generabis: Quæ quidem
facultatem accipit plus lucen-
di, quotiens causas invenit plus
præstandi: Quapropter ob-
secro ut præbeas responsa quæ-
sitis.

Prima

*Prima Responsio DINDIMI Regis contra
ALEXANDRUM Regem Magnum
MACEDONUM.*

DEsiderantem, Alexander, te scire quid sit perfecta sapientia, licet hujus te non ignarum profiteri belle conlaudem, quia quod solum est omni regno præstantius id assequi maluisti: Etenim Imperator ex Philosophia non dominari solum creditur, sed servire quam plurimis. Verumtamen quod satis mihi durum, & prope impossibile videtur, nunc ad nostra instituta transduci, cum procul aliis, quam noster cultus exigit, disciplinis & moribus sis imbutus: Stat verum tacere, teque veniam super his quæ postulas dari. Maxime quia nec mihi ullum suppetit uber eloquium, & tibi necessitatibus bellicis occupato parvum tem-
poris ad legendum datur: Sed ne invidiæ causa deferere me dices, expediam ut potero quæ requiris. Nuncios enim de nobis dudum ad te prolatos non immerito famæ incredulus respuisti, nam solet gaudere figmentis: Nunc tamen ex me indubitanter percipe rerum fide contentus ad beate vivendum, quales habeamur agnoscens: sit tui sane judicii quæ proferemus utrum sequenda censeas an spernenda. Gens igitur Bragmanorum pura & simplici vita vivit. Nullus reus capitur inlecebris: nil appetit amplius quam ratio naturæ flagitat: omnia patitur ac tolerat, illud putans necessarium quod scit non esse superfluum: facilis

facilis nobis semper alimonia, nunquam luxuriæ sagacitas per omnia currens elementa perquirat, sed quas tellus ferro inviolata producit mensam epulis oneramus: Hinc est quod nulla genera morborum numeramus & nomina, sed diuturnis gaudiis intemerate defruimur: Nullus itaque apud nos sanandis corporibus usus herbarum est, nec in alienas perniciēs auxilium petimus constituti: opem non precatur alter ab alio, ubi vivitur inter pares: Locus non præbetur invidiæ, ubi nullus superior est: Omnes divites facit paupertatis æqualitas: Judicia non habemus, quia corrigenda non facimus: Leges nullas tenemus, quas apud vos crimina perferunt: Nam dum plerumque severis sane timoribus incognita prohibent, facinora docuerunt. Una genti lex est contra jus naturæ non ire: Misericordiam nulli tribuimus, quia nec

ipfi misera committimus: culpas nostras aliorum remittendo peccata non abluimus; nec sparsis divitiis scelera congesta redimimus: Quid enim proficit in proximum depensa munificentia noxæ, cum sit avaritiæ simile quod fertur: Et fortassis sincerior est ille cum quo male conscius raptim patrata communicat, & ita fit à vitiis largientis, ut par qui accipit habeatur: Pravitas enim quos contingit exæquat. Laborem non exercemus qui nutrit avaritiam: Otium turpe devitamus: Libidini membra debilitanda non tradimus: Nihil facimus quod castigetur: Ne fas est apud nos juga montium vulnerari dentibus, vel camporum nitorem rigare vomeribus, aut gementibus tauris stridentia plaustra subjungere: Cruentis dapibus utrum non torquemus: Vescendi causa secta littorum retibus non rimamur; non æquoreas animan-

tes

tes secta venatione decipimus, aut aeris libertatem captu avium verberamus: Silvarum incolas non vastamus indagine, neque spolia ferina domum convehimus. Omnia possidemus quæcunque non cupimus: est enim ferocissima pestis cupiditas, quæ solet egenos quos cepit efficere, dum finem requirendi non invenit; sed magis quo fuerit locupletata, magis mendicat in usum libidinandi. Turrita culmina non levamus, nec auras salubres arte quadam decoquimus; nec gelidos aquarum cursus fermenti statione concludimus. Cur autem nos lavacra poscamus quorum corpus immundis contactibus non sordescit? Sole calescimus, rore humectamur: sitim rivis frangimus; thorum ministrat humus; somnum sollicitudo non rumpit; Mentem cogitatio non fatigat: In homines nostri similes superba non agita-

mus imperia, nec quenquam vel minima servitute affligimus, præter corpus, quod solum animo famulari debere censemus: Alioqui sævitia est in obsequium cogere quos nobis fratres eadem natura progenit; & quibus ab uno Deo patre communium bonorum spondetur hæreditas. In extruendis domibus igne saxa non solvimus, nec limum rursus in lapides fabacium fornacis modo reformamus, nec admixtione velificati pulveris cementa duriora conficimus: fundamenta non jacimus in profundo, ne cui nostrum vetus oceani possessio mulctetur: Ibi cubicula nobis aprica, ubi fuerat quondam procellosa navigatio; dum terrarum dilatate quodammodo molimina angustiora, & defectui creatoris velut quædam supplementa præbemus: Quin potius in defossis telluris speluncis, aut concavis montium latebris ca-

N

paciter

paciter habitamus. Nullos ibi ventorum fremitus, nullos tempestatum turbines formidamus. Tutius nos defendit ab imbre spelunca quam tegula; cuius geminus nobis usus est mansionis, quia dum vivimus proficit vitæ, dum morimur sepulturæ. Nullus apud nos pretiosus amictus est, nulla vestis fucato colore contexitur. Membra papyri tegmine, vel quod est verius, pudore velantur. Fœminæ nostrates non ornantur ut placeant, quæ quidem ornamentorum cultum magis oneri deputant quam honori: etenim nesciunt in augenda pulchritudine plus affectare quam natæ sunt. Nam quis potest opus naturæ corrigere? Quod cum fuerit, aut infructuosum est quia vincitur, aut criminofum quia præsumitur. Nullus apud nos incestus, nullum adulterium, nulla corruptio nominatur. Ad concubitum non admonet nos libi-

do, sed sobolis amor; non novimus amorem nisi purum: Abortivis actibus procedere fœta nascencia non novimus; nec in ira vivum corpus morti invehimus alterius: In hominibus conspiciendis sterilitatis ob causam minime Deum suo jure privamus; nec in rapienda vita superstitum, gladiis urgemus morantia fila parcarum. Arma non sumimus, bella non gerimus; pacem moribus non viribus confirmamus. Sola fortuna est adversus quam sæpe pugnamus, & sæpe vincimus, quæ temeritatem suam in nos experta deplorat. De fatis nihil querimur, quia potestatem illis contra nos recte agendo non damus. Mortem non patimur, nisi quam ætas affecta portaverit. Nemo denique parens filii comitatur exequias. Nulla nos instruimus instar templorum sepulchra defunctis, nec in gemmatis urnis funera combusta convehimus:

Quod

Quod non honori dixerim sed potius pœnæ: Quid enim miserabilius his ossibus, quæ ne genitrix terra complectenda recipiat concremantur? Sed hæc vestra sunt argumenta: O divitiæ quæ nec satietatem viventibus concessistis, & mortuis supremam requiem sustulistis. Invenit, ut video, vester furor in homines & post fata quod torqueat; non enim finitis gremio suo tellurem cineres fovere quos edidit, dum munifica specie ministerii jucundam miseris eripitis sepulturam: discant homines qualem vicissitudinem amoribus exhibeatis vestris. Vos estis malorum omnium causa mortalibus: Vos Asiam & Libyam brevibus concludi finibus affirmatis: Vos Solis meatum trepidare facitis, dum cursus sui terminos armis disquirat Alexander. Vos tartareum custodem sopiri posse pretio suggestistis. Vos omnia consu-

mentes vultum semper jejunum geritis. Vos pias patrum dextras natorum jugulis scelestis: Vos in maternum concubitum verecundos juvenes ipsa cupidine stupente duxistis. Vos in superbiam Reges mitissimos incitastis, quibus cum terrarum spatia minime sufficere suadetis, poli quærere sedes hortamini; licet nec Deos vestros morbi dimiseritis exfortes. Nam & per ipsos nefanda commisistis: Testes sunt Jupiter & Proserpina; ille quod pudicam mulierem fefellit auratus; illa quod vivum corpus in tartara non aliter nisi auro suscepit oblato. Vos liberos homines honestate privatis: Vos servos nobilitate donatis: Vos captivos triumphis extollitis: Vos Reges facitis non posse quod volunt: Vos judices integritate nudatis. Omnia tenetis, & omnibus vos habentibus imperatis: Sola sapientia Bragmanorum

vos superat non amando : Sed
 his satis, nunc reliqua percur-
 ramus. Pestilentiam Brag-
 mani non patimur, neque enim
 foedis actibus temeramus :
 Caelum semper temperiem te-
 net apud nos : cum tempori-
 bus natura concordat, ut vices
 suas elementa non offensa cu-
 stodiant : Medicinæ remedium
 nobis parsimonia est, quæ non
 solum illapsos potest curare
 languores, sed etiam procu-
 rare ne veniant. Nulla nos
 ludicra spectacula, nec equi-
 na certamina, nec scenicas tur-
 pitudines, affectamus : Voluptati
 non ducimus arenam : fan-
 guinis fluentia manantia abhor-
 remus : Quid enim Mimus
 hic faciet ubi nullum vestigi-
 um quod ridendum de nobis
 possit exhibere ? Quid tragœ-
 dus agat nihil inveniens cum
 clamore ? Cur juvenes be-
 stiis obiciantur immanibus,
 cum nullius noxam talis poena
 respiciat. Nos theatrum spe-
 ctare cum volumus, nostrorum
 operum monumenta, quæ cum
 sint maxime ridenda, deflemus :
 Alia porro nobis spectacula
 diversasque voluptates exhibet
 mundi machina, in qua vide-
 mus polum pulchre formatum
 signorum varietatibus stella-
 rumque fulgoribus rutilare :
 Solem puniceis in vectum ju-
 galibus crines per orbem ra-
 diantes effundere, quem bisse-
 nis incumbens mensibus re-
 divivus annus inde persequi-
 tur : Temporibus septa ac
 pampineis cincta redimiculis
 comitantur : Dies quoque vo-
 lubiles, & horæ volubiliores
 antecedunt : Certamus etiam
 pelagus colore purpureo ve-
 nustare, quod placidis & ami-
 cis excitatur semper fluctibus ;
 non ferire germanam terram
 creditur sed amplecti, cujus
 multiformes pisces vagique
 delphini æquoris madidas un-
 das atque saltus innocenter
 excercerent : Temporum quin-
 etiam

etiam læta virentium specie
 delectamur : ex quibus odor
 gratissimus florem suavitatis
 exhalans oculos simul pascit &
 animum : Nemorumque nobis
 & fontium opaca scilicet arri-
 det amœnitas : quam variæ
 simul alites musicis concenti-
 bus personantes melos dulces
 componunt. Hæc sunt naturæ
 spectacula, quæ & imitare dif-
 ficile est, & refutare culpabi-
 le. Nos mercandi gratia pon-
 tum classibus non sulcamus, nec
 sub alio jacentes sole provin-
 cias fastidio terræ alterius ex-
 petimus, quæ commeantibus
 tam sæva pericula præbeant.
 Nunquam nos peregrina spe-
 cies ardore suæ pulchritudinis
 inflammavit, quibus nihil de-
 centius esse creditur quam vi-
 sio propiorum : Nec famulos
 sibi faciet multis casibus opum
 devicta materies, quos liberos
 edidit absoluta pauperies. Nos
 artem bene loquendi non di-
 scimus, neque facundiæ rhe-
 torum oratorumque damus o-
 peram ; cujus officium est
 faleratis sermonibus figmentare
 mendacia, & innocentiae fidem
 conferre criminibus, ac parri-
 cidii reos assignare piissimos :
 Qui dum putant se alienæ lau-
 dis factum per iniquam victo-
 riam rapuisse, nesciunt muni-
 mentum suæ conscientiae per-
 didisse. Simplex apud nos
 eloquentia est communisque
 omnibus non mentiri. Phi-
 losophorum scholas minime
 frequentamus, quorum do-
 ctrina discordia, nihil stabile
 certumque definiens, semper
 sequentibus placita priora re-
 scindentibus : quorum una
 pars bonum in honestate, alia
 in voluptate constituit ; &
 quod asserunt unde ipsi scire
 potuerunt demonstrare non
 possunt, sed audent opinionibus
 ambiguis non comperta
 firmare. Nostra Philosophia
 edita est quæ juvare non nisi
 juste novit, nocere nec injuste ;
 nec

nec aliis inferre dulce est quod nobis moerorem generat cum infertur. In honorem divinum pecudes innocuas non mactamus, nec delubra metallis argenteis incrustata fundamus, nec altaria auro & gemmis splendentia dedicamus: Quæ si ut non habenti Deo largiaris, superiorem te asseris; si habenti, parem: quod utrum vis feceris contumelia est: Nam quisquis cælestia precibus invitat, offendit. Non suscipit Deus sacra sanguinea, cultum diligit incruentum, spernit funesta libamina, verbo propitiatur orantibus; quod solum ei cum homine est; suaque nimis similitudine delectatur: Nam Verbum Deus est, hoc mundum creavit, hoc regit & alit omnia: Hoc nos veneramur, hoc diligimus, ex hoc spiritum trahimus: siquidem ipse Deus Spiritus est atque Mens: Atque ideo non terrenis divitiis, nec largitate munifica, sed religiosis operibus & gratiarum actione placatur. Quapropter nimium vos excordes & mirabiles judicamus, qui originem vestram non suscipitis esse cælestem, magnamque cum Deo habere cognationem. Splendorem generis vestri rebus vilissimis obfuscatis, quippe quibus maxima voluptas in carne est: Hanc fovetis, hanc colitis, hanc amatis, cujus & contractatio viventis horrenda est, & contagio morientis incesta: in cujus usibus elementa vexantur, & mundus exhibendis laborat obsequiis: et quod est vehementius, audetis etiam Deum cæsis carnibus expiare: Cultumque religionis non uni qui solus est, sed plurimis qui non habentur exsolvit; & in hoc scilicet a carne decepti: Nam hominem mundum esse parvum dicitis, & sic in eo multiplicata sunt membra disposita. Item alios Deos fingitis in cælo consistere, quorum

rum unicuique divisas partes vestri corporis deputatis: & familiarius singulis victimas immolatis, & vocabula illis exquisita tribuistis, asserentes Minervam capitis arcem utpote sapientiam tenere, Junonem iracundiæ præsentem præcordia tenere, Martem bellorum præsidem pectora vulneribus apta distinguere, Mercurium facundiæ repertorem linguæ januas subsidere, Herculem lacertos sibi utpote pugilem vindicasse, Cupidinem jecoris secretarium coercere, Bacchum ebrietatis autorem cellaria gutturi obtinere, Cererem frumenti datricem horrea ventris incolere, Venerem matrem libidinis femorum occupasse cubilia, Jovem quasi æreum spiritum in naribus habere prætorium, Apollinem medicinæ & musicæ præceptorem palmarum habitacula possidere. Tantaque hominis fabrica Diis quos dicitis vestris dominando contradicatur, nulla parte corporei domicilii vestris sedibus reservata: Qui tamen nec gratiam nobis debentam ut liberis hospitibus referunt, sed ut inquilinis obnoxiiis solvendum vectigal imponunt. Atque alius alia tributa proflagitat: Itaque Marti aper cæditur, Baccho dicatur hircus, Junoni pavo mactatur, Jovi taurus dicatur, Apollini cygnus offertur, Veneri columba decernitur, Minervæ noctua consecratur, Cereri farra libantur, Mercurio mella panduntur, aras Herculeas populea corona circundat, fanum Cupidinis rosea ferta condecorant: nec patiuntur idem, si necessitas exigat, commune sibi pulvinar offerri, sed unusquisque Deus proprios flamines & forte sibi datum munus assequitur, si tamen Diis appellandi sunt, quibus potestas non nisi in certis sibi met offerendis animalibus est data. Digna vota vel
potius

potius digna tormenta vestris erroribus exhibetis: Re etenim verā non opitulatores Deos, sed carnifices teterrimos invocatis, qui viscera vestra suppliciorum diversitate discerpant: Necessē est enim in corpore vestro tot poenas constitutas esse quot Dii sunt, dum singuli suis vos cogunt invivire ludibriis. Unus trahit ad bellum, alter eundem ducit ad luxum, ille lucranda causa hortatur inquiri, hic desiderium suggerit epulandi: Omnes imperant, exigunt, urgent, spatium quiescendi nullus indulget: Et hoc modo sensibus vestris latendi seductione sopitis miserum corpus obstrictum in officia numerosa marcescit: Atque ita fit ut malorum vestrorum femina, dum per socordiam non valetis abjicere, colatis ut Numina. Et sane miror vos, qui cum sitis cupidi opibus & avaritiæ studio, frustra tot Diis esse munificos, præsertim omnia execranda jubentibus: Qui si vos sacrificantes exaudierint, conscientia vestra damna trahitis; si non exaudierint, facultatum: Ergo si ve irati, si ve propitiati fuerint, semper nocent. Hæ sunt illæ Furia scelerum vindices, hi illi cruciatus tartarei Poetarum vestrorum carminibus decantati, qui vos velut jam mortuos propter impiam profanamque superstitionem atque contemptum veræ religionis excruciant. Etenim si miseras vestras volueritis intentius intueri, nihil inaniter relatum de inferis invenietis; omnia enim quæcunque finguntur apud eos esse simulachra, vos estis: Igitur Eumenides sunt foedissimæ cogitationes, Tisiphone prava conscientia, umbra exsanguis vestra corpora mentis sanitate carentia, poenæ infernæ sunt curarum pro delicti continuitate vigiliæ, Tantalus est inexplibilis sem-

semperque fitiens cupiditatis aviditas; Cerberus mala ventris edacitas, cui quia non sufficit unum, terna ora collata sunt. Hydræ sunt vitiorum post satietatem renascentium foeditates; viperina corona est actuum sordidorum squalor horribilis; Pluto est animus humani corporis rector ignavus, qui quoniam celestibus bonis ultro caruit, merito sedibus damnatus est inferni; palantes sunt Dii quos sine ratione colitis, O vos felicissimos, quorum & religio crimen est, & vita supplicium.

Responsio ALEXANDRI.

SI hæc ita sunt, ut asseris, O Dindime, soli, quantum video, Bragmani hominum numero tenentur, solique exortes corporeæ creduntur esse substantiæ, qui vivis omnibus carere dicuntur, qui concessis naturæ voluptatibus non utuntur, qui scelus putant esse quod nascimur, qui nefas existimant omne quod agimus, qui beneficia emolumentorum depensa mortalibus molesta pro necessariis judicant, qui artium diversarum ministeria scelerata pronuntiant, qui omnino destruunt jura vivendi, & aut Deos esse non profitentur, aut invidere Deo, cujus tam pulcherrimam vituperant creaturam. Hæc judicio meo dementiæ potius quam Philosophiæ annumeranda sunt.

O *Responsio*

Responsio DINDIMI.

NOs, inquit Dindimus, non sumus incolæ huius mundi, sed advenæ; nec ita in orbem terrarum venimus, ut in eo libeat consistere, sed transire: properamus enim ad larem patrium nullis delictorum ponderibus prægravati, nec aliquibus illecebrarum tabernaculis commorantes, nec flagitiorum cauponibus obligati; nihil inde eorum pene contigimus, nulla cupiditatum furta pro vectibus occultamus; quippe qui nudi conscientiae fronte progredimur, & expediti ac faciles spatium propositi decurrimus itineris. Deos autem non esse non dicimus, nec imenfitati coelestis operis, ut infimulas, invidia detrahimus, sed asserimus bonitate nos Dei non male uti: nec omnia licere & decere firmamus, sed

ea quæ voluntas sibi vindicat honestate plerumque rogamus amittere. Deus enim rerum conditor varias species formavit in mundo, quarum usum humano permisit arbitrio discernendum. Quisquis ergo deterioribus omissis meliora sectatur, non ipse quidem Deus est, sed Dei amicus efficitur. Cur autem quæso visum est tibi nos continenter & pie viventes dicere Diis, vel certe invidere Deo, siquidem iustius in vos cadit ista suspicio? Nam cum superbiam vestram nimiae felicitatis tumor inflaverit, oblique quod ex hominibus estis, firmatis Deum non curare de mortalibus. Vobismetipsis templa fundatis atque aras erigitis, & immolationibus pecudum lætaminis vos vocari; hoc patri videlicet, hoc avo, cunctisque parentibus

bus certum est fieri; hoc etiam tibi pyramidum forsitan promittit instructio. Quapropter furiosos vos esse dixerim, qui quod agitis ignoratis; aut si Deum scientes contemnitis, sacrilegii reatu teneamini: cum ergo cæcitate vestrae tenebras certe ceu cernentibus applicatis, & animum vestrum tali convitio fauciatis, non finitis ut miseris vestris lachrymas saltem, quod est extremum munus pereuntium, dependamus. Valde enim la-

mentandi estis, quibus inexpiabiles pro divinitatis injuria poenæ præparantur: quarum certissimum documentum est Salmonei iusta damnatio, qui fulgorem superni luminis æmulatus, quod imitabatur, expertus est; vel Enceladi sepultura, qui dum violentis ausibus aggredi coelum manibus voluit, premitur tumulo montis igniti. Talibus remunerantur honoribus, qui se non cognoscunt esse mortales.

Responsio ALEXANDRI.

TU nunc ideo te dicis beatum, O Dindime, quia in ea mundi parte sedem vobis natura constituit, in qua nec accessus advenis, nec exitus indigenis aperitur; sed excubiis oppositæ difficultatis obsessi, quam vitare non valetis, vestram patriam laudatis;

& quod damnationis causa patimini, continentiae studio meruisse jactatis. Itaque secundum vestram sententiam & illi beati dicendi sunt, qui perpetuis innexi vinculis, & diuturno squalore marcentes, vitam poenalem sibi consenscentem producunt. Neque enim

discrepat ab eis vestra Philosophia ; nam vobis item bonorum usus interdictus est, ut illis cruciatibus quos criminosis apud nos iura sanxerunt, vobis lex naturalis adhibuit ; & præcepta quæ vobis continentiae vestrae necessitas dedit, illis carcer instituit. Ita fit ut qui à vobis Philosophi vocantur, rei pronuntientur à nobis. Et sane convenit potius vestras miseras vos lugere, proque tantis malis trahere profunda suspiria. Quid afflictius, quid calamitosius homine cui libere vivendi negata potestas est ? Arbiter inquam de vestris moribus Deus auctor praesens erit, quos noluit tartareis post obitum reservare suppliciis, sed vivos perferre statuit inopiam mortuorum, quam vos Philosophiae vocabulo falso concinnatis. Nec tamen ex hoc aliquis vobis fructus laudis exquiratur, nullum enim virtutis meritum est id nanci-

sci, quod mutare non poteris ; sed nec gloria dicenda est quam sibi quisque non dederit : verius ergo non beatitudinis sed castigationis esse affirmo quod vivitis ; & si placet, institutionum vestrarum partes singulas percurramus. Nec habere Bragmanos consuetudinem femina mandare telluri, nec arbores vitibus decorare, nec plantariis arborum nuda vestiri camporum, nec ædificia pulchra constituere. Harum rerum manifesta ratio est, quod ferrum & metallum vobis indignatio naturæ non præbuit, quo cuncta quæ numeravimus excoluntur ; aliunde autem assumere negotiationem navigii non potestis, atque ideo vos necesse est herbis palmitibusque depastis vitam horribilem pecorum more transfigere ; aut non idem lupi faciunt, quibus cum carnem præda non suggerit, terreno cibo rabiem famis cogun-

tur

tur explere. Quod si liceret vos in nostras migrare terras, profecto Philosophiae vestrae penuria nullatenus requireretur, sed in suis deserta finibus inhæreret ; aut si nos in vestras sedes transire possemus, sapientes inopes redderemus. Quem exulem non statim committatur continentia ? quæ si venit ex arbitrio, virtus est, si ex imperio, poena. Ergo non in angustiis & egestate, sed in opulentia, temperanter vixisse laudandum est ; alioquin cæcitas & paupertas sola virtutum gloriam fortiuntur ; illa quia non videt, ista quia non habet, ut cupiat. Fœminarum igitur vestrarum nullus, ut asseris, decor augetur ornatibus : assentior ; quippe nec ars officium nec materia ulla suppeditat. Nemo apud vos incestivo vel adulterino inflammatur ardore : miranda res esset, si proprio non necessitatis iudicio viveretis ; si animum vestrum

ab illicitis amoribus pudicitiae contemplatio, non deformitatis arceret aspectio ; si castitas non coactis sed indicatis jejuniis testimonium voluntatis eriperet ; etenim nulla sævior potest mortalibus pestis evenire, quam hæc res, quæ quidem desideria huiusmodi non solet de sensibus humanis auferre, sed factum ; id est, non mentem ab scelere prohibere, sed corpus ab opere ; non reprimere jubentis imperium, sed tollere famulantis obsequium. Manet igitur causa peccati, cum vel præsto etiam si posset non subiret. Dicitis leges vos & iudicia non habere, literis non studere, misericordiam neque petere neque tribuere. Omnia hæc enim mortuis constat vos habere communia ; quibus ut facultas sentiendi non suppetit, ita voluntas fruendi sublata est ; rationibus nobis, id est, rationalibus hominibus, qui nullius inedia lege perstringi-

mur,

mur, qui ad bene vivendum libero instigamur arbitrio, ut voluntariam continentiam digna remuneratio consequatur. Dedit multas natura blanditias, quas plerumque virtus sopita inhibet; impossibile est enim ut tantam mundi magnitudinem non alicujus temperamenti moderatio gubernaret, & faceret tristibus læta suadere. Siquidem variis casibus voluntas humana & mortalium mens ipsa diversa fit; ac pro vicissitudine temporum motibus causarum semper raptatur animorum; quinetiam species cum cœli mutatione vertuntur, & liquido quidem die nitent, coacta vero nube fatiscunt: ipsorum vero casuum ratio non minus instabilis videtur esse quam multiplex, & non solum rebus, sed etiam ætatibus immutatur: hinc est quod simplicitate gaudet infantia, temeritate juvenus exultat, canicies imbecillitate tarda-

tur; Quis enim aut audaciam requirit in puero, aut in adolescente constantiam, aut mobilitatem poscit in vetulo? Multa sunt quæ visui nostro, alia quæ auditui, nonnulla quæ odoratiui, vel tactui, vel saporì voluptuosa succurrunt, quibus ærumnarum quas ex labore contrahimus mulceatur asperitas; & ita modo saltationibus, modo cantibus oblectamur, nonnunquam suavitate odoris vel gustu dulcedinis aut contactus
.
.
.
.
.
. contraria humani generis structura conditur: & unumquodque suis partibus satisfaciens, sub dispensatione nobis tribuit familiare subsidium, quo moles corporea sapienter fabricata consistat. Sic ergo fructus nobis seminum monstratur e terra, copię piscium

scium efferuntur e mari, avium catervæ largiuntur ex aere : his si tu spernendo volueris abstinere, aut superbia notaberis, quia donata repudias, aut invidiæ quod à meliori præstentur.

Corruptissimi exemplaris vitiā hoc modo emendanda censemus.

PAg.86. a. 16. offertur, f. fertur.
86. b.1. inducit, f. inducere.
86. b.3. operias, f. aperias.
86. b.7. communicari, f. com-
munitas.
87. a.11. ex philosophia, f. ex-
fors philosophiæ.
87. a.19. stat verum, f. Statu-
eram.
87. a.2. dari, f. dare.
87. b.12. fide, f. fidem.
87. b.19. Nullus reus, f. Nul-
lius rei.
88. a.2. nunquam, f. non quam.
88. b.11. patrata, f. parata.
88. b.21. dentibus, f. denti-
bus rastorum.
88. b.22. rigare, f. rugare.
88. b.27. secta, f. secreta.
89. a.1. secta, f. secreta.
89. b.13. sabacium, f. suba-
ctum.
90. b.3. procedere, f. præcidere.
90. b.7. conspiciendis, f. con-
cipiendis.
91. a.1. dixerim, f. duxerim.
91. a.4. complectenda, f. com-
plectendo.
92. a.2. his, f. de his.
92. b.2. nostrorum, f. ve-
strorum.
92. b.15. septa ----- cincta,
f. septi----cincti.
92. b.28. Temporum, f. Cam-
porum.

93. a. 9. dulces, f. dulce.

93. b. 27. edita est, f. ea est.

94. a. 19. cum homine est, f.

cum homine est commune.

94 b. 5. suscipitis, f. suspicitis.

94. b. 13. horrenda, f. horrida.

95. a. 5. tribuistis, f. tribuitis.

97. b. 6. felicissimos, f. infelicissimos.

97. a. 13. tenentur, f. eximuntur.

97. b. 16. invidere, f. invident.

98. a. 14. pro vestibus, f. sub vestibus.

98. b. 3. amittere, f. admittere.

98. b. 13. dicere, f. maledicere.

98. b. 24. vocari, f. invocari.

100. a. 27. exquiritur, f. acquiritur

100. b. 13. vestiri, f. vestire.

100. b. 20. negotiationem, f. negotiatione

100. b. 25. aut, f. an.

101. a. 2. vos, f. vobis.

101. a. 16. sola, f. solæ.

101. a. 22. officium, f. officium.

101. b. 4. indicatis, f. indictis.

101. b. 24. seniendi, f. sumendi.

102. a. 11. suadere, f. succedere.

102. a. 16. raptatur animo-

rum, f. fit raptatus animo-

rum, *vel*, raptatur animus.

F I N I S.